

309092

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.
నంపుటము. ౪.

చెన్నపట్టణము 1917 సం॥ జూలై 23 వ తేది శనివారము
శింశ నామ సంవత్సరామాస చవితి.

No. 72
నంచిక ౭౨

'శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు'.

662

రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

నై విచారణాధికారులు: మెసర్సు ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్నపట్నం,

నది, వోరు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱు, అరటి మొలకు ముగ్గులు, పప్పులు, దంప, పప్పులు ములకులు, మొక్క తీగలకాయలు, పంపూర్ణములు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు పోషకములు చేరువగుచున్నందున ఎరువులు పొసగుచున్న వారి తాలూకు భూములకట్టిరి రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆ భూములకు గుర్తులు పోషకములు పోషించి తయారుచేయుచున్నారు. "శాస్త్రోక్త ఎరువు" అను మాసపత్రిక ప్రచురించి ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీందార్లకు ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైద్యులకు ప్రతికములు, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములను ఈక్రింద సూచించియున్న వైవిధ్యమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అందు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

Special Large Type Edition
CELEBRATED NOVEL IN BIG TYPES

MARY PIERCE

Or The Memoirs of a Maid Servant.

By G. W. M. REYNOLDS in 8 Volumes. Rs. 5 Single Volume A. 12, printed in glazed paper, and contains more than 1,500 pages. This novel is one of the Masterpieces of Reynolds, full of gripping and thrilling interest throughout. Only a limited number of Copies are printed owing scarcity of paper.

The virgin's kiss or the bronze Statue.

By G. W. M. REYNOLDS in 4 Volumes, Rs. 2 Single Volume A. 12. This novel is unrivalled in its plot and description of nature, art and love and characters, and is one of the excellent productions of Reynolds. Only a limited number of Copies are printed owing to scarcity of paper. Apply sharp:-

Superior Watch Co.,

POST BOX No. 167,

5.6 (A.) MADRAS E.

DO YOU USE
ORIENTAL

(730)

SOAPS

THE BEST
FOR ECONOMY
&
COMPLEXION

ORIENTAL SOAP FACTORY:-

GOABAGAN, CALCUTTA.

ఆంగ్లేయ వైద్యయోగ చంద్రిక.

తెలుగుభాషలో రచించబడినది.

గ్రంథకర్త: డాక్టరు వి. గోపాళకృష్ణగారి యం. డి. ఇందు నాలుగువందల ప్రక్రియలు గలవు. ప్రతి పుస్తకము యీ గ్రంథము మాచినచో వారంతట వారే వైద్యము చేసుకొనగలరు. మొదలు 1-4-0

సుందర శతకము.

దశస్థి నమాలకు పులగుర్త లక్ష్మీనరసమాలగా రచిత్రాచూడిన స్వయంబుల యంగళహారము శతకము. యీ గ్రంథము ప్రతి ప్రతి పేజీలో నుండవలసింది. ప్రతి శుభకార్యమునకు దానిని పాటలు అక్షయము మొదలు 0.8-0

ఇవి ప్రతి పుస్తక పాఠశాలలో నుండవలయు.

పు. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి వి. యె.

750

రుక్మిణిమ్మ. కాకినాడ.

రాజీనాయుక్త గ్రంథకర్తచే తెలిసింపబడిన

పురుషార్థప్రకాశము.

ఇంగ్లండుయొక్క తాత్కాలిక స్థితినిబట్టి దేశము దంతిట నుత్తమవిధానం బగు శిక్షాపద్ధతి వ్యాపింపవలెనను నుద్దేశము మనస్సుననిడికొని 'మెస్సర్స్' అను శాస్త్రజ్ఞులు 'ఎడ్యుకేషన్' అను గ్రంథము నెట్లు రచించెనో ఆట్లే ప్రస్తుతకాలపు హిందూదేశపు స్థితినిబట్టి మనదేశముచేల్వల సుత్తనంబగు శిక్షాపద్ధతి వ్యాపింపవలెనను నభిలాషతోడ విశుద్ధానంద నిత్యానందు లీ గ్రంథమును రచించి యున్నారు. విద్యయం దభిమానముగల ప్రతి యాంగ్లేయ, ప్రతి యాంధ్రపురుషుడు ఈ గ్రంథమును దృఢక చదివితీరవలయును. ప్రముఖ పాఠశాలలు యువాధ్యాయులు కిది మిక్కిలి యుపయోగకరము. మరియు సంఘ సంస్కరణనం దభిలాషగల వారికి కీ చింతానుశీలే యుపయోగము. 450 పుటల పుస్తకము బాటె 15 వ తేది లోగా వ్రాయువారికి ఖర్చులు గాక రు. 1 కును, తరువాత వ్రాయువారికి రు. 1-4 కును పంపబడును. కలయువారిట్లు వ్రాయవలయును.

ఆర్-యమ్.వి. జానకిరావు.

ఫోన్, పోస్టాఫీసులు.

గుంటూరు.

(800)

The Glory of Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.
Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured by Dr. Bier's Principle of Hypaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 on V (packing postage, &c, charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.
Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man
Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested at to the—
free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andria Patriki"

LECTREUSS (A. P. DEPT) SOLE AGENCY FOR THE EAST, BATALA.

TRY ONCE! TRY ONCE!!
AMRUTANJAN
Best Indian Pain Balm
PRICE ANNAS 8 PER BOTTLE
Sold Everywhere.
Our Catalogue sent free on application.
APPLY FOR DETAILS:-
AMRUTANJAN DEPOT,
Bombay & Madras.

వచనములు.

టటోపరస్తా 490

ఇది నూతనమైన గొప్పవాసనగలది. ప్రియమైన సుబంధము లేనిది. శ్రేష్ఠమైన పుష్పము యొక్క సత్తువతో చేయబడినది. ఒక బొట్టు వస్త్రమువలన తగిన వాసన వదలక గుండును. ఇతర వాసనల వలెగాదు. మనోహరమును కలిగించు నది. ఒకతూరి తెప్పించి చూచిన నిజ మును నెరుగ గలరు.

1/2 డ్రామ్ బుడ్డి 2-0-0
1 డ్రామ్ ,, 0-12-0
1/2 డ్రామ్ ,, 0-8-0

ధన బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0 సాంపిల్ 0-0-0

ఏదెట్లు కావలయును: తాము చెల్లించగలిగిన ధరావతు తెలియపరచినచో ధరభాగ్యు చేయబడును.

ఈ క్షరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలయును.

ది పరస్తా పెర్ఫ్యూమరీ కో,

నెం 1, వైదోని, బొంబాయి నెంబరు 8.

301 పాశ్యపు వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

యోగ్యతాపత్రములు.

మ॥ రా॥ డాక్టర్ ప్రభాకర్ థాన్ ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ, గ్రాజుయేట్. ఎస్. జె. ఇన్స్టిట్యూట్, లండన్ కన్వల్స్ కెమిస్ట్రీ ఎరియర్ వేన్. నం. 2. బొంబై, వీరు వ్రాసినది. తమ "లోకాయుధార కస్తూరి మాత్ర"లను, ఉపయోగించుటవలన, శ్వాసోచ్ఛ్వాసముల వ్యత్యాసము, అత్యగ్రము, మలబద్ధము, ప్రక్కనోసి, కడుపునోసి, అన్నా కజ్వరము, పిత్తసంబంధకోగము. బిడ్డల యెముకవాలముల నియము, గుణచయ్యెను, తమవద్దకు ప్రతిదినము వచ్చుకోగు లకు, నీకస్తూరి మాత్రలనే, స్వదేశీ వైద్యులు ముఖ్యముగా నీయవలయు నని శిఫారసు చేయుచున్నాను.

మ॥ రా॥ పి.ఎన్.ఆచార్యకావ్, సీనియర్ సర్జన్, స్వానిటి కమిషనర్, మైసూరు గవర్న మెంట్; వీరు వ్రాసి నది. "లోకాయుధార కస్తూరి మాత్ర"లను నే నుపయోగించి యున్నాను.

పండితులు వారితో పత్రికయందు ప్రచురపరచినట్లే అనేకోత్పన్నమగు, గుణములను ఈమాత్రలు గలిగి యున్న వని నేను చెప్పుట కానందభరితుడనగుచున్నాను.

రిజన్లైన యీవ్యాపారగురువులు, ప్రతి సీ సాయంచును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

వైద్యశాలలో ననేకవిధముల లగునట్టియు నుపయోగక రములగు కిర్వాటక మూలికలనుండియే యోగ్యతములను తయారు చేయుచుండును."

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 250మాత్రలున్న సీసా 4 అణాలు, మాత్రమే.

6 సీసాల నొకపారి తెప్పించి కొనిన

టపాల ఖర్చుగోచరము రూ 1-8-0

12. సీసాలొకపారి కొనిన 2-12-0

25. సీసాలొకపారి కొనిన 5-0-0

సరుప్రకృతిగములకు మావద్ద ఆయుర్వే

దీను సిద్ధాంతములు నొకటను.

విలాసము:—శ్రీ సీతారామన వైద్యశాల, మైసూరు.

స్వదేశోద్ధమమును పోషింపుము!

ఆంధ్రనిట్టింగు ఫ్యాక్టరీ

220, చై నాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

అనేకరకముల మేజోపు కలుపుకొని ఇ చుట తయారు చేయబడును

దెల అతి సరసము.

ఇండియా అంతకు

ఏదెట్లు కావలయును.

(405)

వివిధ విషయములు

(1)

మామిడి పంటకు శత్రువు.

మామిడిచెట్లు సకాలముందు బాగుగ పూచి, రెండుమాడు వాములకు మాడిపోవుట అందరకు అనుభవమే. దానికి కారణ ముగా మబ్బులను వన్నమును మున్నగునవి యని పాచురులు నమ్ముదురు. పూచిన మామిడిచెట్ల యొద్దకు వెళ్లిన, దోమలకంటి చిన్న పురుగులు ఘోష చెల్లుచు లక్షలకొలది లేచును. ఈ పురుగులే పువ్వు వాడుటకు కారణ మని శాస్త్రజ్ఞులు కని చెప్పినారు.

ఈ పురుగు దోమవలె నుండును. ఎగురుటకు దానికి రెక్కలున్నవి అని ఎగురుట అరుదు. పువ్వునుండి పువ్వునకు గంతుచుండును. ఇది మామిడిచెట్ల కొమ్మలలోను ఆకులపైని గ్రుచ్చుచెట్టును. ఈ పురుగు పువ్వులోనుండు తేనెను త్రాగి పువ్వును చంపివేయును. ఈ పురుగులను చంపి వేయుటయే తగిన ప్రతికారము.

చిన్న పురుగులను జంతువిషమును పిచికారీల ద్వారా జల్లిన అవి చచ్చును. మామిడిచెట్లు పూచు సమయమున ఈ మందును జల్లుట ఆరంభించి, పిదికిట్టువరకు జల్లు చుండ వలెను. పదికోజుల కొకతూరి చల్లిన చాలును.

ఈ విషయమై విపులముగ గవర్న మెంటు వారు ప్రచు రించు పత్రికను చూడవలెను.

మనుష్యుని ఆహారము

మనుష్యుడు 75 సం॥ వయస్సు నాటికి 110 టన్నుల ధాన్యమును తినియుండును. దానిని కుప్పలుగా నెట్టినయెడల ఒకయింటి స్థలము నాక్రమించును. భుజించిన శాకములు మాడుమైశ్రపాడుగు రైలుబండిలోని వేగములకు సరిపడును 10000 టన్నుల పంచదార, 1500 టన్నుల ఉప్పు ఆహారము నడుగులవు. సాధారణముగా తన బరువునకు 1500 ఇంత లుండునట.

కర్రను ఆహారముగ వాడుట

జర్మనీయందు వసంతకాలములో చెట్లను కొట్టివేసి 4 నుండి 6 అంగుళముల వరకు చుట్టుకొలతగల దూలములను కాగితములను జేయు యంత్రశాలలలో చిన్న చిన్న ముక్కలుగా ద్రుంచివేసిరి. అందుచేత కర్రలందుండు కండక కలిపి యుంచు గట్టి పదార్థము తెగిపోయినది; మిగిలినదంతయు మాంసము వంటిది. దీనిని మేకలకు ఇచ్చినారు. శరీరమునకు పుష్టిని కలుగజేసినది; నులభముగా జీర్ణమైనది.

చార్ కిన్ డిక్టేటర్స్ ప్రసిద్ధి కెక్కిన ఆంగ్లేయ నవల గ్రం థకర్త చాలామారులు నడచువాడట! 12, 15, 20 మైళ్లు అతని కొక దూరము కాదట. సర్ వార్లర్ స్కాట్ అను నవః గ్రంథ కర్తయు ఆయాస మేమియు లేకుండ 20, 30 మైళ్లు నడుచు నట! 70 సం॥ వయస్సువారిసతరువాతను చాలామారులు నడచు చుండువాడట! కోజునకు 14 మైళ్లు నడచని యెడల శరీరా బోగ్యము పోవునని డిక్టేటర్స్ చెప్పుచుండువాడు. పోర్ బక్లె పెన్ కర్టు ఇంటివద్ద చికాకుపడి యొకనాడు 48 మైళ్లు ఒకేయూపున నడిచెనట. టూల్ ప్టాయి, (రషియామని) ఒక మాడు 55 సం॥ వయస్సున మాడునిములలో 180 మైళ్లు నడిచినాడట.

పెద్ద చెట్లు.

దక్షిణ మేక్సికోలో సాంటామేరియా డేల్ తూలాలో వైప్రస్ అను ఒకచెట్టు 4000 సం॥ వయస్సుకలది యున్నదట; బహుశ 5, 6 వేల సం॥ యందునెమో అట! 1803 సం॥ ఈ చెట్టును చూచిన బాటసారి దానియెడలు చుట్టుకొల్పి 118 అకుగులని వ్రాసినాడు; 1827 సం॥ మఱి చూచినవాడు 122 అకుగులని వ్రాసినాడు; కాని పరిశ్రమ దాని పొడుగు గురించి వ్రాయలేదు.

అనిలైన్ చాయలు - లర్క్ రేడ్ (బెర్లిన్)

ఐస్ కో - 25 డ్రైవ్ (బెర్లిన్)

కాంగోరేడ్ (బేయర్)

టిన్ను 1-కి డ్రైవ్ ను 8 గలది.

వక్ పరైవ్ 4 (B. A.) కీ సెవాచాయ

టిన్ను 1-కి అవున్నులు 20 గలది.

కొరకు వైవిలాసము:—

సాలే మహమ్మద్ హాజీ, యిబ్రహీం కంపెనీ,

నెం 249, 249 ఎస్.పి. నెడ, మద్రాసు.

791

నివేశన స్థలం అమృతము.

బెజవాడ గవర్నరుపేటలో యేలూరు రోడ్డు మీద నుమారు 2000 చ. గ. అమ్మబడును.

(803) C/o ఆంధ్రపత్రిక మదరాసు.

ప్రొఫెసరు రామమూర్తి నాయుడు గారి ప్రోగ్రాము.

748

నరసాపూరు 24-6-17 & 25-6-17 2

రానోలు 26-6-17 to 28-7-17 3

అమలాపురం 29-7-17 to 1-7-17 2

(ఈ గ్రామములకు వర్ష యబ్బుండిచేత, ఆయాతారీఖులకు రాకపోయినా అచ్చటచ్చట మా యేదెట్లు తెలియజేయు నోటీసుల ప్రకారము జరుపబడును వాటిని చూచి తెలుసుకో వలయును.)

నోటీసు.

(787)

శ్రీమంగిడిగూడెము రాజాగారి వద్ద లండన్ గేజి రయిలు, వేగనుల కుపయోగించు చక్ర ములు, ఇరుసులు, ఇత్తడి బేంగులసహా 2 వే గనులకు సరిపడునవిన్ని, రెండు వేగనుల తాలూ కు చక్రములు మాత్రమున్ను, ఒకట్రాలియున్ను, ఇంక ఇతర ఇనుప, బీడుసామానులున్ను అమ్మక మునకు సిద్ధముగ ఉన్నవి. కాబట్టి కావలసినవారు వచ్చిచూచి కొనుక్కోవచ్చును. వివరములు కావ లసిన యెడల దిగువ సులకము చేసినవారికి వ్రాసి తెలిసికొనగలరు.

పంగిడిగూడెం (P. O) } Ch. Yegneswara Rao
కృష్ణ జిల్లా } Hd. Clerk

అద్భుతనివారిణి.

126

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి ఎల్జ్మో టూనిక్ వెరల్సు

ఇది బలహీను లకును నిరసము లకును మందు. నిద్ర లేవందు ట, జ్ఞాపకము తక్కువగను, మెదడు బలవృద్ధి గా నుండును,

వనియందెంతమాత్ర మిచ్చలేవందుట, నిస్సర్దువ బలహీనము, ఆయాసము, శుక్లస్వప్నము పోగొట్టును. చివ్యాభిలకు, ఉపాధ్యా యులకు గుమాస్తాలకు కర్తవ్యలకు, మనోవ్యాధులకు మొద లగు వారికి ప్రశస్తమైనమందు; బలమును గలిగించును. అనేక వేలనుగి ఇందువలన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేడిచినమే ఒక బుడ్డిని కొని దానిమోపురు ఒకమాడు పరీక్షింపుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0

40 " " 2-0-0

నవీనము!

పరిమళ ద్రవ్యముల రాజు

ఆట్టో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి అపూర్వ వాసనయును కలదు. అతకహల్ సారాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము బొత్తిగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయై నగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన కనము మధ్యలోనుంటే యంత సుఖమయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవింతురు. ఇతర వాసనలు యే వేని యుండినా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈజిప్టు ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుడు. రైల 1/2 డ్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. చార్జి , 1 డ్రాము బుడ్డి 1-కి ,, 0-12-0 రూ. 0-4-0 ,, 1/2 అవున్నుబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 ప్రత్యేకము. ఆంగ్ల యుండియక డ్రగ్ అందు తెమికల్ కంపెనీ.

నెం 155, జుమ్మామసీదు వీధి, బొంబాయి.

మద్రాసు యెడల:- మహతా పురుషోత్తం మూర్తి,

చై నాబజారు రోడ్, మదరాసు.

భారతీయ స్త్రీల స్థితి.

మేరీజేను కన్యగారు.

సాధికలు నాకు చాలవంతయును మనోవ్యభయము కలిగెను. అట్లు చేయుటకును నిర్భయముగ నధికారముతో నాటలాడు మాయననున్న యొక బాలిక పాఠశాలనుండి వచ్చుచున్న యొక యువకునిచూచినంతనే తటాలున లోనికి పోయినది. నేను విచారించితిని. ఆ బాలిక కిదిమరే పెండ్లి యైనదట. నాకేమియు తోచలేదు. కన్యాత్వ పట్టి పనితనముననే కడముట్టి పన్నీ త్రవ్వ ప్రాప్తించుట ఎటులనని అడిగితిని. సంఘాచారమే అటుల నున్నదని. హిందూసంఘమున నిది ఎంతటి దుస్థితియో గమనింపుడు. ఆ ఈనాడు మా కట్టి చింతయును లేకుండ సావధానముల నెరుగకుండ మాదేశమున విశ్వవిద్య నాభ్యసించుచున్నాము. ఆ కైకవానందము మరుపురానిది. అట్టి యానందమును మోచిన బాలిక లెరుగనే నెరుగగరుగదా. ఇప్పుడును అచటనచట పాఠశాల లేర్పడిన పిమ్మట కొద్దిమంది బాలికలు పాఠశాలలకు పోసాగిరి గాని చాలమంది ఇప్పటికిని పోవుటయేలేదు. 100కి 90 మంది చదువుట లేదని విని విస్మితమైతిని. చదివెడువారిలో 8.9 ఏండ్లు వచ్చునరకి పత్తిత్వ ప్రాప్తియు విద్యాగమప్తియు కలుగుట గ్రామవాసులలో నధికముగ నున్నది. ఆ లేబ్రాయముననే వారు గృహకృత్య నిర్వహణ బాధ్యతను వహింపవలయునట. పాలుపితుకుట, పాత్రలను కడుగుట, ఒక్కొక్క పుడు వంటజేయుట, గూడవారి విధియగునట. గ్రామములలో నాతులు చాల లోతుగ నుండును. పాప విచారమునలు శక్తికిమీరిన బడువుగల పాత్రలతో నీరు తోడవలెను. ఇట్లు పనితనముననే వారు బంధవసులను చేయువలెను. రజస్వల లైనవెంటనే కన్యాత్వము పూర్తిగా నంతరించి మాతృత్వము ప్రాప్తించును. 14 ఏండ్ల బాలిక గర్భవతిగానుండుట నేను స్వయముగ చూచితిని. ఆయాదునకు పెండ్లియే కాగూడదు. 14 ఏండ్ల ప్రాయమున నాపుత్రునకు నేను పునస్సంధాన మొనరించుట కెన్నడైన అంగీకరింతునా? హిందువులు బాలరతు చూచినట్లు బాలికలను చూచుటలేదు. వారు బాలరకంఠ చిన్నవయసున స్త్రీసంపర్కము కలిగింపరు గాని బాలికలపట్ల వారి కట్టి జాగరూకత కనబడదు. 12-15 ఏండ్లు దాటిన పుత్రిక పితృగృహమున నుండగూడదు. భర్త గృహమునకు పోవలెను. నేను 22 వత్సరములవాడ నైనను కన్యాత్వమునందే యుంటిని. సాధారణముగ 16-17 వత్సరములు నిండిన గాని అంగదేశమున కన్యలకు పెండ్లి జరుగదు. హిందూదేశమున మతమును పేరున కన్యాత్వమును రూపుమాపిరి. సంస్కృత్యుల యత్నించి బాలికల వివాహవయసును మోచింపవలెను. ప్రాధావివాహములను ఆచరింపవలెను. అట్లు జరిపిన గాని కన్యాత్వము తలమాపబాలదు. హిందూదేశమున కన్యాత్వ పరిమితి చాల తక్కువగ నున్నది. శిశుత్వ కన్యాత్వ పత్తిత్వ మాతృత్వ విధవాత్వములు మృత్యువుతో నంతమగుచున్నవి. వీరే విద్యాభివృద్ధిని స్వరాజ్యమును కోరుచున్నారు. వీరు స్త్రీసంఘాభివృద్ధిని పాటింపరు. వీరు కన్యలలోని స్త్రీత్వశక్తిని సంకల్పపూర్వకముగ నశింపజేయుచున్నారు. బలాభివృద్ధిలను స్త్రీలలో కలుగకుండ చేయుచున్నారు. సంపూర్ణ వికసనము కలుగని వయసున నిశేక మొనరించుట క్రూరముగాదా? సంతాన మేల దుర్బలము కావలెను. భారతీయులలో ప్రకృతికాస్త్రజ్ఞులుగలరు. ఆతిబాల్య వివాహములే కాస్త్రసమర్థతములనిశ్చోకములనుచువు పండితులుగూడగలరు. అట్లతి బాల్య వివాహములు చేసిన స్త్రీలతివత్వమును గూర్చి అనుమానవాక్యములు నెలువడకుండునట. కన్యాత్వమువలన నూరుపందిలో మొకరిద్దరు నీలినిరహితగుట తటస్థించిన కన్యాత్వస్థాపనమే వాంఛనీయము. ఆతిబాల్య వివాహముల వలన నీలినిరహితవృక్షలు కలుగుట లేదనుట కేమి యాధారము కలదు? ఆతిబాల్య వివాహములే కాస్త్రీయము లందురా? అటులే చేయును. పసికూనకు పాణిగ్రహణము సలుపుడు. గాని సంపూర్ణ వికసనముకలుగు వరకును పురుష సంపర్కమును కలిగింపకుడు. అట్లు చేయుట ఆరోగ్య భంగకరము. కళాశాలలయందు విద్యాభ్యాస మొనరించుచున్న విద్యార్థులకు యువకులను ఇట్టి యాకాగ్య కరణమునకు గడగవలదని నేను కోరెదను. మిరుదేశభక్తులు మిక్కిడు రాచారము డచి చేయవలెను. మానవశక్తిని మాడ్చినేయు నీ నెరుభూతమును తొలగించుటకు మిలే సమర్థులని నేను వారిని కోరెదను. భరతఖండమునకు స్వపరిపాలనము కలుగుటకు మనకు యోగ

లు కావలెను. ఇదివరకే శత్రువులు భారతీయులను చులకనగ చూచుచున్నారు. మిరు స్వరాజ్యము కావలెనా? మిదేశమును మిరు కాపాడుకొనగలరా? యని యడుగుచున్నారు. మనదేశమున కాశోగ్య బలనంపడలగు విధములు కావలెను. దుర్బలలకు బలకాలులగు విధములు కలుగుట అసంభవము. చిన్నతనమున స్త్రీపురుష సంపర్కము మహానష్టకరము. స్త్రీలకు విద్య చాల లోపముగ నున్నది. వారికి ఆరోగ్యశక్తి తేనెలేదు. గృహకృత్యము లందు మాత్రమే వారు సంపూర్ణ పాండిత్యమును కలిగియున్నారు. అంగదేశమున భర్త మృతమునకు 15 పాతులును గడించిన బాల్య 5-6 పాతులకు తగ్గని మొత్తమును గడించును. పనిచేయుటవలన ఇరువురికి ఆరోగ్యము కలుగును. రెండు మొత్తములను చేర్చుటవలన భవలోపము లేకుండ ముఖ్యతనము జరుగును. హిందూదేశమునందట్లుగాదు. గృహకృత్యములనే గాని భాగ్యసాధనముల నిచట స్త్రీలకు నేర్పరు. ఈ దేశమున స్త్రీల పాఠశాలలలో పరిశ్రమలను నేర్పు విధానమే లేదు. ఒక కార్యాలయమున నెలకు రు. 30 లభితమును బుచ్చుకొను లేఖకుడు తన భార్యకు బుచ్చెదాని పని నేర్పినచో ఆమె గూడ నెలకు రు. 30 లను గడింప గలుగును గదా? హిందూ కుటుంబములందు అల్లు సంతుష్టి చాలనకన్యకముకల్పించినది. భారతాంగముల తిన్నగ్రింపరు తమ క్షితితోనే తృప్తిపొందరు. భారతదేశపు కూలివాండు తమ కంఠ కావలెనో గ్రహింపబాలరు. రు. 15 లు ఆర్జింపగల వారుగూడ రు. 4-5 రూపాయలతో తుష్టిపొందెదరు. ఈదేశమున కూలితత్వమునకు కిదియే కారణము? అని గిల్లుపు స్థాటరు గారు వ్రాసిరి. కన్యాత్వమును నశింపజేసిన మహానీయులగుటచే వారు స్త్రీలను కష్టపడి పనిచేయుటకు తగినవారిగా చేయబాలరున్నారు. అందరు స్త్రీలును రాజపుత్రికలుగా జాలరు. అందరు స్త్రీలును ఆగర్భశ్రీమంతులు గాజాలరు. మోచ్చుమంది కా యకష్ట పడవలసిన వారు గా నుండురుగాన వారికి ముందు గనే నేర్పవలెను. అట్లు స్త్రీలును పురుషులును గూడ భనాన్వయమైనచో కుటుంబములకు సౌఖ్యము మోచ్చును, దారిద్ర్యము తొలగును. దేశము దారిద్ర్యమున మునిగియున్నదని నాయకులు నిరంతరమును మొరలిడుదురుగాని స్త్రీల భనాన్వయము గూర్చి వాచెట్టి ప్రయత్నములను సలుపలేదు. పురుషుల విద్య గూడ స్వల్పమగు నాంగ భాషాభాషముతోనే తుదముట్టుచున్నది. ఇక స్త్రీల విద్య మాట చేరుగ వ్రాయనేల? ముఖ్యముగ కన్యాత్వము లేకుండ చేయుట మహానష్టకము. నేను దీనినిగూర్చియే నిరంతరము నాలోచించుచుందును. ఇది అంగ్లాంగనలకు దుస్సహముగా నుండును. భారతాంగనల వినయ ప్రమాధిశక్తలను చాలవరకు పాశ్చాత్యస్త్రీలు గ్రహింపవలసి యున్నది. వారు దైవనిర్మితములగు పరిశుభవాయు ప్రకాశములను స్వేచ్ఛగా ననుభవింపగలుగుదురేని వారి హృదయకమలములు సమగ్రముగ వికసింపగలవు. వారియెదుటనే నెందులకును కొరగాని దాననగ్రహించితిని. వారు గృహద్యాయములను నిర్గమింపక విశ్వమునజరుగు విశేషములను నడకుచేయడైన చేయరు. నేను కేవలము భోగలాలసను. స్వాభిమానమును గూర్చిననిరర్థక గౌరవభావమున గర్వితను-ఇట్లు నేనాలోచించిన విద్య పాశ్చాత్య స్త్రీలమగు మేము నేర్పరీతిని వారికి నేర్పిన ప్రయోజనహితమగు నేమో యని నేను తలచుచుంటిని. ప్రస్తుతమున్న స్త్రీత్వమహత్వ మంతరించి పాశ్చాత్యవారిసహజమగు పౌరుషపథిక మగుట అన్యకమని నేను తలచుచుందును. నేను చాలవిషయములలో సంస్కృత్యలతో సంపూర్ణముగ నేకీభవించును. భారతాంగనల సత్త్వ వర్తనమున చాల భాగము నే నలమరుకొనవలసి యున్నదని నేను తలచుచుందును. వారియందెన్ని ముగుణము లున్నను ఈ కన్యాత్వవివాదము మహానష్టకమని మరెయొకసారి నుడువక విరమింపబాలను.

మదరాసు నీలిమందు-గుణాధికముగ చేయు మార్గములు.

ఉదకమండలము, జూను 21:—దొరతనము వారి నీలిమందు పరిశ్రమ పండితుడు మార్చెడును గారు పూసాకంపబడిరి. దీహానందలి నీలిమందు పరిశ్రమల జూచి యుచుంటి నీలి పరిశ్రమల నభివృద్ధి చేయవలయునను తలంపుతో వీరచటి కంపబడిరి. కోయంబత్తూరు నందలి వ్యవసాయ కళాశాల పరిశ్రమాలయమున పని చేయుట కితడు మరల నింతలో వచ్చును. ఈలోపు న నీలిమందు ఆకుగుణము నధికము చేయవలయునని వ్యవసాయశాఖ వారనేక ప్రయత్నముల జేయుచున్నారు.

ప్రజాభిప్రాయములు

పంగులూరు గ్రామపు కొంతలు

అయ్యో, పంగులూరు తాలూకాలో పంగులూరు గ్రామము కెట్లు గావుములలో నొకటి. దేవస్థానములు పెక్కులుగలవు. క్షేత్రదేవత గావున్న వానిలో క్రిష్ణమేశ్వర స్వామివారికి కార్యోత్సవము జరుగుచున్నది. “క్రిష్ణమేశ్వర పుష్కలయము” నెన్నెచినారు. ఆంధ్రకృష్ణాపత్రికలు వచ్చుచున్నవి. పుష్కలముల కొరకు చంచాలు జేయుచున్నారు. పోర్టుగూలుగలరు. చుట్టు ప్రక్కల స్వాగ్ధ కిది పెంటరు గావున్నది. పోర్టుకు ద్వారములు పదిమైళ్ళ దూరములో నున్న అద్దంకికుండి రావలెను. కొద్దిదేశము నిచ్చి బ్రాంచి ఆఫీసు పెట్టుటకు పోర్టు డిపార్టుమెంటు వారిని ప్రార్థించుచున్నాము. సంవత్సరమునకు నుమారు ఆరువూర్లు రోడ్డు పెట్టునరూల గుచ్చును భీమవరంగోడ్డునుండి అద్దంకి పోర్టువద్దకు రోడ్డు లేక పోయినచేయని బోర్డువారిని ప్రార్థించు చున్నాము. చోరులకు భయపడుచున్నాము. పోలీసువారు తగు శ్రద్ధతో విచారించుచుండవలెనని కోరుచున్నాము. పురవాసి.

మదరాసు నగరములో మద్యవ్యయము.

అయ్యో, చెన్న పురిలో మద్యవ్యయమునకు సంబంధించిన కొన్ని విషయములను గూర్చి పరిశోధనముచేసి, నివేదికము నొసంగుట కొక సంఘము నేర్పాటు చేయవలయునని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు కానించినందుల కెంతయు సంతసముగ నున్నది. కాని యీ సంఘములో పనిచేయుటకు మద్యపాన నిషేధక సంఘమునుండి యొక సభ్యుడైనను నియోగింపబడక పోవుట విచారకరమని అధికారులు గ్రహింప కోరుచున్నాను. ఈ విషయ నిర్ణయమునకు నియమితమగు పంచాయితీసభలో ఒక్క భారతీయుడు మాత్రమే యున్నాడు. ఆతిదైనను మద్యపాన నిషేధక సంఘసభ్యుడు కాదు. ఇట్టిసంఘము లీ నగరమున పండ్రెండున్నవి. ఇకను అఖిలభారతీయ మద్యపాన నిషేధక మహాసభకు ఉపసంఘము మదరాసులో నున్నది. దానికి మా. రా. పు. బ. హ. దూ. రు. వి. ఎస్. కన్యగారధ్యక్షులు. రెవరెండు ఆ రెన్జాండరు మజ్దెలుగారి యాజమాన్యముక్రిందనున్న మదరాసు మద్యపాన నిషేధక సంఘమును, మదరాసు సంఘసేవా సమితియును, మున్నగు సంఘములను నేకముగనున్న వి. ఇల్లి సంఘములనుండి పరిశోధనా పంచాయితీలో నొక సభ్యునినియినను ప్రభుత్వమువారు నియమింపలేదు. ఇప్పుడైనను ఈ సంఘములనుండి ఒకరిద్దరు సభ్యులను యాపంచాయితీలో పనిచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు నియమించిన బాగుండును.

వీరుచేయు విచర్యల కకకాళ మెక్కుడుగ నున్నను, స్థానిక ఉపదేశక సంఘముయొక్కయు, లయి సెన్సుసంఘముయొక్కయు అధికారమును వృద్ధిచేయుటకును, కొన్ని స్థలములలో మద్యపానీయముల సమ్మర్పకాణములను నిషేధించుటకును యాపంచాయితీవారుల కధికారములేదు. మరియు వీరు యోచించు విషయములలో వీరు సారాయివ్యయ మొక అంశము గలెను. వీరుసారాయి బుడ్డి 1కి 2 అణాలు వెల. కల్లుముంత 1కి 4 అణాలును, ఆరక్క 3 అణాలును, ఖరీగు. కాపున, ప్రతి వారును చవుకయగు వీరు సారాయినే వాడుచు, కల్లు, ఆరక్కలను వర్జించుచున్నారు. వీరుయొక్క పోటీకి కల్లు ఆగలే క్కుదని 1915-16 ఆబ్జాక్టి కాఖివారి కార్యనివేదికమున చెప్పబడియున్నది. ఇంతేకాక, కల్లునిద నచ్చురాబడి కూడ గత రెండుమాడు వత్సరములనుండి తగ్గిపోవుచున్నది. ఈర్ష్య కక్రింద మదరాసు నగరమున 1914-15 సంవత్సరములో 6,69, 494 రూపాయలును, 1915-16 వత్సరములో 6, 35, 688 రూపాయలును ఆదాయము వచ్చిరది. అందుచే ప్రభుత్వమువారికి యావిషయమున 88, 861 రూపాయలు ఆదాయము తిక్కువ అయినది. బహుశా, పరిశోధనము చేయటం కొక సంఘమును స్థాపింపవలయునని యావసరీకులే ప్రోత్సాహపరచియుండనోవు.

మద్యపానమును నిషేధించుటకు చేయబడిన యత్నము లన్నియు ఫలవంతములు కాదేదని ప్రభుత్వమువారే యొప్పుకొనిరి. మద్యపాన నిషేధకసంస్కృత్యుల కొన్ని వత్సరముల నుండి, యీ విషయమునే ప్రభుత్వము వారికి తెలియజేయుచున్నారు. కాపున, యిప్పుడు ప్రముఖములగు మద్యపాన నిషేధకసంఘముల సహాయము ప్రభుత్వమువారు చేపట్టి, తన్మూలమున నిచ్చుట మద్యపానమును నిరుత్సాహపరపయత్నించుటకు తగిన యోర్పాటులను చేయించిన బాగుండును. మదరాసు 21, జూను, 1917. సి. నెల్వరాజు.

బీసెంటువు గారు

ప్రవాస స్థానమున కేగుట.

ఈ నెల 21 వ తేదీ రాత్రియే బీసెంటువు అంగణము వాడియాగార్లు ఉదయకంఠలమున కేంద్రము 22 వ తేదీ అధికరాత్రితోనే బీసెంటువుగారి కొనంగబడిన 7 దినముల గడువును తీరున అక్రమము ప్రభుత్వపుచర్యలు చేయుట కవకాశము కలిగియుండుటచే నట్టి సంశయమున కవకాశ మిచ్చుటకు బీసెంటువుగారి కంగీకరింపలేదనియును గాన 22 వ తేదీని బయలుదేరవలెనని మొదటి సంకల్పమును మార్చినందున 21 వ తేదీనే ఎల్లరతును తెలియజేసినది. ఆ నాడే సాయంకాలము 5-40 గంటలకు చెన్నపురి పోరజన సమావేశము ఆహ్వానముగను చారిత్రికముగను ఘోషోహారము ప్రారంభమై రాత్రి 8 గంటల వరకును బ్రహ్మాండముగ జరిగినది. కాని ఎటులైన ఆకలిసెంటువును కడసరి సందర్శించి ఆ విషయమున ఆసీర్వాదముల బడయవలెనని ఎందఱోపట్టపగలే స్థాటు పోరము టిక్కెట్లను కొనిరి. ఈవల మహాసభకు గాకుండ జాలరు. ఆవల నా తపోభవం దరిసింపవలెనని జాలరు. అధికార బలముగలవారి యానతులవలన సాయము మహాసభకు రావీలు లేదు. నైగా జేవకలుగూడ నీ భుక్తురాలి వాక్యసంభవమునకు చింతితి కన్నీరు కార్చుచున్నారా యనునట్లు వర్ణముకూడ ప్రారంభమైనది. కన్నమురానీ ప్రళయమురానీ పయనము జరిగియే తీరవలెను. అధికారులు నేటిల్లెచూపుట కవకాశముకలు రాదు. అనిబీసెంటువు న్యాయశాసనకృతికముగ ప్రవర్తించిన గురునది కలుగుగూడదు గాన నాయమ సరిగ రాత్రి 7 గంట 15 నిమిషములకు ప్రేమనకు కచ్చిరి. ఆమె వచ్చునంత స్థాటు పోరమున ప్రజలు ప్రయాణితులు గారు భాగతజేత హితాక్ష పరిత్యక్త స్వాతంత్ర్యయు పూజనీయును సహాధరమున జీవించు నగు నాడే బాంధవిని సందర్శింపవచ్చిన తైత్తికబృందమునిండిపోయిరి. స్వాతంత్ర్యమును సంపూర్ణముగ పర్యవేక్షించిన మహానీయులగు తీర్థపాదులు దేవతలము వెదలి కవ్యబృందమున కుత్సహిత్యబోధ మొనరించి పని వివరించి స్వస్థముగ ముగంబడదగిన ధర్మయుగమున హృదయపూర్వక భక్తి భరతులగు శిష్యులు సహాధిక సంఖ్యాకులై గురువుగవుల ననుసరించి పీఠాంశువులు చారిత్రికము. అట్టివ్యక్త్యునే మరల నేడు కనులూ చూడగలిగితిమి. బీసెంటువుగారు కడసరిని అనిష్టంఘము లెప్పు సందర్శించి సంభాషింప గోరి పలు తావులనుండి వచ్చిన మిత్రకవ్యబృందపరివేష్టితులై అల్ల నల్లన తమ నిర్విఘ్నమును సమీపించి సహజవైర్య సందహాస రుచులు చెలంగ నిష్టాగోష్ఠి కలుపుచుండగ తొలుచుట తిరువురు ప్రేమాభివృద్ధియు పుష్పమాలాంకృతసాంబులై ఆపావనిని సమీపించి ఆకుకురుదామములచే నాయమ కంఠభాగము నలంకరింప నాయమ తన కంఠముల నానావికల మూర్ఖముల దాకి యా కీర్ణుడించిరి. ప్రారంభమున కది నూచనయో నాగ కలహము నలబడియు తొందరయు లేకుండ యెంతయో ప్రీతియు నికటమును గలిగిన సహించి మెక్కుచుండి స్త్రీలును పురుషులును భక్తిభరతులై ఒకరితరువాత మెక్కుగ బీసెంటువుగారిని పుష్పదామములచే నర్పించి వివరణలొనరించి ఆయమయాకీర్ణుడనయిన భగవత్తెరి. స్వల్పకాలముననే పుష్పమాలలు చాలాగ్రోగుపడె ననుటకలననే అన్యులకంఖ్యాధిక్యత తెల్లముగాగలను. ఇట్లు పుష్పమాలా కైంకర్యము అగ్రగంభీరమున జరిగినది. సభాకాణమున క్యవధి యుండగ రాజులకపోయిన ప్రీతిమిత్రులు సి. పి. రామస్వామయ్యగారు, పి. రంగస్వామయ్యగారు, మా. వి. వి. నరసింహయ్యగారు, మా. వి. ఎన్. శర్మ; మా. వి. కే. రామచంద్రాచారి, సి. జి. హార్షి మను, ఎన్. సి. కల్లూరు, ఎన్. క. మురారెందఱయ్యంగారు, డాక్టరు. ఎం. కృష్ణస్వామయ్యగారు, నివాస బహదూరు పి. కేశవీశ్వర మా. పి. ఎన్. కృష్ణాచార్యుగార్లు మున్నగువారు బండికదలుటకు యుండుచున్న బీసెంటువు గారిని సందర్శించి మిత్రసంభాష మొనరించి పీఠాంశువులను గలిగిరి. నివాసిత కాలమున శకటవలనము కలిగినంతనే వందేమాతరధ్వనులు సహస్ర కంఠముల చెలగి శకట ధర్మశ్రేయకవతుల భోరు నెలగినది. ఈ రీతిగా ఈదేశభక్తులైన విదేశీయులయ్య భరతమాతగన్న వారికంటె మిన్నగ హృదయపూర్వక మాతృభక్తిభరత యై మాతృసేవ మొనరించి దేశీయులసంపూర్ణానందభక్త్యనురాగములను చూడగలిగి దైవసంకల్పితకాంతి ననుభవించి చెన్నపురిని విడిచి పోవెను.

ఇండియను పేట్రెయటు పత్రిక.

నిర్బంధవాస శిక్షలను ఖండించుటకై చెన్నపట్టణమున నొక అసాధారణముగ మహాసభ సమావేశమైనది. ఈ సభయందు చేయబడిన ఖండనములను ప్రభుత్వమువారు లక్ష్యముచేయవచ్చున; చేయక పోవచ్చును. ప్రజలలో 10 వంతున తమ కావ్యమునకు అనుకూలురుగ నున్నారని మోచించి ప్రభుత్వమువారు తమ న్యాయపరములను యథాప్రకారముగ జరుపుచుండవచ్చును. కాని యెవ్వరైన ప్రస్తుత పరిస్థితుల కలక్ష్యము చేయరాదు. అకోనీలోని చక్రవర్తిలందరును తమ పాపులను మూసివేసినప్పుడు, మాతృభటులయందు వైతము సభలు జరిగి ప్రభుత్వమువారి కావ్యమును విమర్శించి బీసెంటు నిధికి పెద్ద చందాలు సేసగదనని వాదనలను చేయునపుడు ప్రజాసామాన్యము ప్రభుత్వమువారి చక్రవర్తి ప్రబలపతి కూలముగ నున్నదనియే చెప్పవచ్చును. జనసామాన్యములో ననేకుల నిర్బంధవాస శిక్షలగుర్చి యేమియు తెలియదు. ఇంకననేకులు, బీసెంటువుగారి కేవలముజేసినదో ప్రభుత్వము వారే తప్పుదారిని నడిచిందో నిశ్చయింప లేకున్నారను మాట నిజముకాని యీ ఆందోళనము మొక్క శక్తిని ప్రభుత్వము వారు గవనింప నశక్తులగు నెడల వీరు యుక్త యుక్తములు తెలియక వర్తించుచున్నారని చెప్పవచ్చును. ప్రభుత్వమువారి పక్షముగూడ వుంచి న్యాయమున్నది. వీరు స్వనాజ్యమునకు ప్రతికూలురుగారు. వీరు కొందరుచేయు అపాయక రాంకోళ నమునకు విముఖులు. ఈ స్థితిగతులలో ప్రభుత్వము వారు మిగుల యాగ ద్రుష్టితోడను జాగరూకతతోడను వర్తించిరి. మేము చెప్పవలయు. వీరు మిగుల న్యాయబుద్ధితో పనిచేసిరి. దొరతనమువారు తలచినయెడల నిట్టి ప్రకటనను చేయకయే వీరినై కష్టవిధింపగలరు కాని యీ విషయమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారుకూడ గవనింపవలెను. ఈసమస్య హిందూదేశమందంతటను న్యాయించినది. మరి యు దివానుబహదరు కేశవశిర్డీగారు మున్నగు ప్రముఖులు చెప్పినవాక్యములను వెదచెని తెల్పుట న్యాయముకాదు. ప్రభుత్వమువారు మిగుల పట్టుదలతో పనిచేయవలె మావచ్చును. ఈనిర్బంధవాస శిక్షను తీసివేయుదునని మాకు నమ్మకములేదు. ముఖ్యమంత్రి గారగు బాయిగు జార్జి గారుకూడ యీఆర్జును తీసివేసెదననిమాకు నమ్మకములేదు. అయినను యిప్పట్లున క్రిటివు రాజనీతిజ్ఞుల ధశక్తి హిందూ దేశ సమస్యల పరిష్కారించుటకు యుపయోగింపబడవలెనని మా అభిప్రాయము. బీసెంటువుగారిని విధింపబడిన శిక్షను ఖండింపును హిందూదేశము ఆందోళనము చేయుటకు నుత్తమింపుచున్నది. ఇందుచే యిట్టిస్థితియందు మిగుల ధీశక్తితో వర్తించవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని, మదగాను దొరతనము వారిని కోరుచున్నాము. ఈశిక్షలు స్థిరాంతములు. కాని, దీని కి ప్రతికూలుముగ హిందూదేశము మేల్కొనినదని గ్రహింపవలయును. కావున వాగ్దానముతో లాభములేదు. ప్రభుత్వమువారు మితవాదులను, హాళియూలు సమితిలో జేగకుండజేసి, తమ పక్షమునకు వచ్చునట్లు కర్తవ్యమునకు సహజమావేశములకు ప్రభుత్వము వారివద్దనుండి యొక ఆహ్వానముగ ప్రకటనను కల్పెరు వ్వారా కచ్చిరి. సభ సమావేశమగుట ప్రభుత్వమువారి కిష్టము లేదనియు, కాని సభ జరుగకుండగ వారింపవలయును, ఒక నేత జరిగినయెడల నింద్యములగు మాటల నుపయోగింపరాదనియు సభాసమావేశములకు ప్రభుత్వమువారిక ప్రకటనము నంపిరి. సర్. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యఅయ్యగారు మున్నగు ప్రముఖులచే ననుకూల్యుడిన సభ కిట్టి యుత్తరువును పంపించుటలో సందర్భమేమియు మా మానసములకు తోపలేదు. తాము అవలంబింపవలసి నచ్చెడి కఠినశాసన ప్రయోగసందర్భమున ప్రజలు తమకు సహాయము చేయవలయునని శ్రీ గవర్నరుగారు మే, 24 తేదీని శాసన సభలో కోరియున్నారు శ్రీ వారి యిష్టప్రకారము గారు న్నను మొక్కుటిదినమున జరిగిన మహాసభయే శ్రీవారి కోరికకు నిచ్చెదరుగు ప్రత్యుత్తరము. గవర్నరువారును, వారి సహకారులును నీలగిరినుండి. మదరాసునకు వచ్చినయెడల వారు

చేసిన కావ్యమునకు ఫలముగ ప్రజలలో నెట్టి ఆశాంతి యుద్భవించినదో ప్రత్యక్షముగ చూచి యుండుదురా ! ఇంకను అనేకప్రదేశముల నుండి ప్రజలు. సమావేశముల మూలముగ యీశిక్షలపై తమ వ్యతిరేకాభిప్రాయములను చెన్ననగర పౌరులకంటె యొక్కను తీవ్రముగవ్యక్తపరచుచున్నారు. మొన్నటి సభకు మాడువలయంది ప్రేక్షకులన్నిభాగములనుండియు విచ్చేసిరి. సభాభవనమున స్థలము చాలక పోవుటచే ననేకులవలన నెలువవలసివచ్చిరి. ప్రస్తుతము భారతసంఘముననున్న మనస్ఫుర్ణలనుబట్టి యీసమావేశము జయప్రదము కాఁ జాలదని భయపడితిమి. కాని సభ పరిపూర్ణ జయప్రదముగ జరిగినదని చెప్పటకు సంతసముగ నున్నది. స్త్రీయతి బీసెంటువుగారి మనోనైర్మల్యమును, ప్రభుత్వమువారి అజ్ఞలలోని అన్యాయమును, విద్యాధికుల మనముల నాకర్షించు స్వరాజ్యసమస్య మిగుల సహాయకరస్థితియందున్నదను సభిప్రాయమును, ఈ సభయంతెజయప్రదముగ జరుటగుటకు కారణములు.

కేరళీపత్రిక.

ఇప్పుడు మనకు చక్కని అవకాశము కలిగినది. మనకిట్టి అవకాశము చుల నూరేండ్లకైన కలుగదు మన మీ అవకాశమును చక్కగా నుపయోగించుకొనవలెను. మనలో మనకుగల సాధనవ్యవస్థలైతరకారణముల కలనను వివరత్యరాహిత్యమువలనను ఇతర లోపముల వలనను ప్రతికూలు మన సంఘమును చీల్చుగోరు చున్నారు. మీ రట్టి వారి బోధనముల లకించి వెదదారి బడకుడు. ఇట్టి తరుణము మరల గాదు. మీరు బీసెంటువు విధానము నంగీకరింప కుండినను ప్రమాదము లేదు. విషయము మనదేశము నున్నతస్థానమునకు గొనివచ్చుట గాని అనిబీసెంటువు వ్యక్తిత్వము గాదు. పాండ వాగ్రజుడు చేసిన హితోపదేశమును మన మందరమును గమనించి అనుసరింపవలెను నేరునేరుగ నున్న పాండవులు 5 గురును కారవులు 100 మందియును కలసి యున్నచో 105 గురు మెక్కుటిగ నుండురు. (యనము 105 గురును నొక్కటిగ నుండిన చునల నెవ్వరును కన్నెత్తి చూడజాలరని ధర్మరాజు నుడివెను. ఆ హితమును గమనింపక దుర్యోధనుడు స్వాతంత్ర్యముల దుర్బోధనలనువిని తాను చెడుటయేగాక దేశమునకే మహానష్టకమును కలిగించెను.) ఇప్పుడిట్లు ధర్మజహితోపదేశమును పాటింపని వారిగుర్చి వీరు దేశద్రోహులని భాని కాలమున చరిత్రకారులు వ్రాయుట తిట్టింపగలదు. అదియే బీసెంటువు అంత్యసందేశము. అందులకే ఆమె సంతసమున నిర్బంధవాసమున కంగీకరించిరి. దొరతనమువారిభావ మెంత కఠినముగా నున్నను మనమిప్పుడు వెరువవలెను. మీరిప్పుడు దైర్యసాహసపరీక్షయందు నిలువబడవలసిన సమయము. ఇది మీ హృదయ ఫలకములందుశిలాత్మ ముగ చిత్రితమగు గాక.

అనిబీసెంటువుగారి నిర్బంధము

స్త్రీల ఆక్షేపక సభ.

ఈ నెల 21-వ తేదీని చుడవల్లిలో కృష్ణావిద్యాలయ భవనమున ఆంధ్ర మహిళాసమావేశము జరిగినది. సోదరి మణిమగు అనిబీసెంటువుగారికి విధింపబడిన నిర్బంధవాసపు లేఖను వెంటనే గద్దుపరుపవలెనని కోరుచు నీసభవారు కొన్ని తీర్మానములను చేసిరి. తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగ నంగీకృతములైనవి. ఈతీర్మానములను అనిబీసెంటువు గారికిని గవర్నరుగారికిని పత్రికలకును పంపుటకు సభవారు తీర్మానించిరి. బీసెంటువు పటమును పుష్పమాలాంకృతము నొనరించిరిని సమావేశకు గాలగు కే. గిరిబాబాయ్యగారు మాకు వ్రాసిరి.

తీర్మానములు.

- (1) భారత మహిళల విద్యాభివృద్ధికిని ఇతర సౌఖ్యములకును ఎంతయో తోడ్పడిన బీసెంటువుగారికి తటస్థించిన స్వాతంత్ర్య నిరోధమునకు ఆమె యొనరించిన మహాపాపములకు కృతజ్ఞులగు నీ సభవారు తమ సానుభూతిని విన్నవించుచు నిర్బంధము శీఘ్రముగ తొలగు గాకయని ప్రార్థించుచున్నారు.
- (2) గత 25-వత్సరములలోను భరతదేశమునకు స్త్రీ విద్యా విషయమునకు మతవిషయమునకు ఇతరవిషయములందు మహాపాపకార మొనరించిన బీసెంటువుకు భారతాంగన లెంతయును కృతజ్ఞులు - ఆయమ 70 వత్సరములు జీవించిన పూజ్యురాలు గాన నామెకు విధించిన నిర్బంధవాసములను తొలగింప వలెనని నీసభవారు దొరతనము వారిని కోరుచున్నారు.

సింహపురి విజయము.

(అయిదవ ఆంధ్రమహాజనసభ అత్యంత జయప్రదముగా నెల్లూరులో జరిగినది.)

కలకత్తా సభలు

భారతీయ సంఘమువారి మండరమున వంగదేశ జాతీయమహాసభా స్థాపితోపసంఘసభ్యులందరును సమావేశమైరి. సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. నిర్బంధావాస శిక్షను గూర్చి తెలిపిన యసమ్మతి తీర్మానములు సభ్యులందరిచే నామోదించ బడెను.

1. మూడు వారములలోగా నొక ధౌనుహాసభ సౌనర్వలమును: అచటికి వంగదేశమునం దన్నిభాగములనుండియు ప్రతినిధులు రావలెను. సభవారు (I) మద్రాసు దొర తనమువారు బెంటు, అరండేలు, వాడియాగారల నిర్బంధావాసశిక్షల మూలమున గావించిన తప్పిదమున కసమ్మతి గన్పడుట (II) రాబోవు సామ్రాజ్య సంస్కరణములలో దేశీయస్వరహితముల నన్నిటిని స్వయముగ జూచుకొనుటకు పూచీత్వ స్వపరిపాలనమును పరిపూర్ణ స్వేచ్ఛను స్థాపించుటకు వలయు కా సన సమ్మతి ములగు పద్ధతులమూలమున వంగదేశము ప్రయత్నింప నెంచి కార్యక్రమమును దృఢమైనట్టియు, నిశ్చలమైనట్టియు జనోనిష్ఠముతో కార్యమును కొనసాగింప తీర్మానించుట (III) ఈ మహాజాతీయదర్శమును సాధ్యమైనంత త్వరలో బాండుటకు సంకల్ప పరిశ్రమాయుక్తమగు క్రమ ప్రకార స్వపరిపాలనాసంస్థానమును చేయుటకు దేశమునందంతట నచేక సంస్థాపనల నెలకొల్పట, ఈమూడు తీర్మానములనంగీకరించిరి.

2. దేశమునంతట నాచురత్వము భయమును వెదజల్లిన వెంటిండు ప్రభువుగారి యవలంబనమునకు పరిపూర్ణముగు అనంగీకార మొసగి దాని నొలగించుటకు హిందూదేశ దొర తనమువారి నీ సభవారు త్వర నెల్లుచున్నారు.

3. గత జాతీయ మహాసభయందును, మహామృదీయ సభయందును ఆమోదింపబడిన స్వపరిపాలనా తీర్మానము ననుసరింప దృఢసంకల్ప చిత్తులయి, దొరతనమువారు దాని నంగీకరింపవని ప్రకటించినను, దాని బాండుటకు తగిన ప్రయత్నము చేయుదు మను నిశ్చలాభిప్రాయమును రాష్ట్రనాయకులందరి సంతకములతో వ్యాపింపజేయ తీర్మానింపబడెను.

(4) మన సామభూతియు, నమ్మకమును వెల్లుచు దీనెంటుగారి కొక తంతి సంప్రదము.

మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ఆనిలిసెంటుమ్యుగారిని అయదు సహకారులను నిర్బంధ ప్రవాసపు శిక్షకు పాలుజేసి నందులకు చెన్నపురి దొరతనమువారి కశికార్యమును ఖండించి తమ యసమ్మతిని వెల్లుటకు కలకత్తా హైందన పౌరులందరు జూన్ 21 న తేదీ సాయంకాలమున బహిరంగసభ నొక దానిని జరిపిరి.

మితవాదుల యొక్కయు, అలివాదుల యొక్కయు నాచుకులందరు ఈసభకునిచ్చిరి. అనేకముగ మహాదీయులు గూడ సభనలంకరించిరి సభంతయు అసంఖ్యాకమగు సభ్యులతో నిండియుండెను. సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారి సభకు అధ్యక్షత వహించిరి. విషయము సార్వజనికమగుటచే వ్యక్తిభిప్రాయము లన్నియు మరుగుపడినవని అధ్యక్షులు నుడిచిరి. ఆనిలిసెంటుమ్యు గారిని ప్రభుత్వమువారు బోధించుటచే హిందూదేశ యందు స్వపరిపాలనాకాశమును భంగ పెట్టినవారైరి. దేశీయ

మహాజన సభవారి యొక్కయు, మస్లిం సంఘము వారి విధానము ననుసరించి మన మందర మిపుడు ఆనిలిసెంటుమ్యుగారి తరపున తేరి స్వపరిపాలకసమస్యను వెంపొందించిన వారమైతిమి. ఆనిలిసెంటుమ్యుగారిని నిర్బంధప్రవాసమున నంచుట నిరంకుశాధికారకర్మమువారి ప్రభుత్వము అంశ్యముగుటకు సూచనలని చెప్పదగదు. భరతఖండమందంతటను దీక్షతో మనము ఇట్టి అన్యాయములు జరుగకుండగ ప్రయత్నములు నల్పస్వపరిపాలనము లభించవరకు వనవందరము తడేక దీక్షతో ప్రయత్నింపవలెనని బెనర్జీ గారు అంగని హెచ్చరించిరి.

అలహాబాద్ ఆక్షేపణ సభ.

ఇటీవల జరిగిన నిర్బంధావాసముల గురించి 22 వ తేదీ సాయంకాలమున అలహాబాద్ లో మా. పండితహాతీలాల్ నేతుగారి యధ్యక్షత్వక్రింద గొప్పసభాకాటి సమావేశమయెను. ఈక్రింది తీర్మానములు మా. డాక్టరు తేజ్ బహదూరు సమ్రాగారిచే ప్రతిపాదింపబడి సి. డి. హాల్ మానీ, మున్సి ఈశ్వర సారక్ గార్లచే అనుమతంప బడినవి:-

ఆనిలిసెంటు, అరండేలు, వాడియాగార్ల నిర్బంధ ప్రవాసపు ఉత్తరమును ఈ పురజములు తీవ్రముగ ఖండించుచున్నారు. వైముత్సర్యమును మరంత భక్తివిశ్వాసములు హెచ్చునవి. కాస్త్రయుక్త వైసట్టి ఛక్రకార్యవరణులైనవారిని స్వేచ్ఛా విరహితులుగ జేసి శత్రుపక్షపాతుల నిమిత్తము వినియోగించుటకు హిందూదేశ రక్షక కాసనమును ప్రయోగించుట కడుంగడు కోరనియము. ఏదిధమైన న్యాయవిచారణలేకుండగ ఈముత్సరిని నిర్బంధప్రవాసమున కంపుట చాల ప్రమాదకరమైన సంగతి తక్షణము ప్రభుత్వమువారు ఆనిలిసెంటు అరండేలు వాడియాగార్లను యథా ప్రకారము యశేచ్ఛ గుండునట్లు చేయవలయును. నిర్బంధ ప్రవాసమును రద్దుజేయవలెను. మా. సి. నై. చింతామణిగారిట్లు ప్రతిపాదించిరి:- అలహాబాదులో నున్న హైందనపౌరులు అందరు ఈబహిరంగసభయందు హూమురాలు ఉద్యమమును సాఫల్యముగనట్లు అన్తానికి వలయు విధానముల నన్నిటిని సమకూర్చుటకు కృత నిశ్చయులమని తెలియజేయుచున్నారు. ఆనిలిసెంటుమ్యుగారిచే నెలకొల్పబడిన హోమురాలు సమితిని మరింత ఎక్కువ ఉత్సాహముతోను పట్టుదలతోను బలపరుచుటకు దీక్ష వహించినారు. హోమురాలు ఉద్యమము పట్ల దొరతనమువారు చూపుచున్న పరాకాఖ్యతకు ప్రతిహతముగ హోమురాలు సంఘమును అసంఖ్యాకముగ సభ్యులుగ జేరి దీనిని బలపరచవలెను. ఈవై తీర్మానముల నకలొకదానిని ఇండియా కార్యదర్శిగారికిని, ఇండియా దొరతనమువారికిని, మద్రాసు, సంయుక్త పరగణాల ప్రభుత్వములవారి కంపుటకు ఒకతీర్మాన ముపసాదింపబడెను. ఇంతియగాక భరతఖండపు వస్త్రమాన స్థితిగతులనుగురించి ప్రధానమంత్రిగారికి తెలియజేయువని అగ్రాసనాధిపతిగారిని సభ్యులందరు గోరిరి. చాలచంది హోమురాలు సంఘములో చేరిరి. ఏరిలో ఆంగ్లేయకన్యయుగు ఏ. రావిక్ సక్ ఆకాశమెగుడ జేరినది.

బెజవాడ సభ.

బెజవాడయందు స్వరాజ్యసమితి ఆధ్యక్షుడు బగు రా. బ. తాడడి వేంకటాచలయ్య పుగులుగారి ఆధ్యక్షత్వ క్రింద ఆని

బెసెంటు, వాడియా అరండేలుగార్ల నిర్బంధప్రవాసవిషయమై తమ అసమ్మతి వెల్లుటకు ఈనెల 20 వ తేదీని పురభవనమందు ఒకసభ సమావేశమయ్యెను. దాసు మధుసూదనరావు గారు క్రింది తీర్మానము నుపసాదించగా బెజవాడలో బొండ్ల ఉపాధ్యక్షులగు కోకలమూడి గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరి బి ఏగా రనువదిందిరి.

“మానసియులగు వెంటిండు ప్రభువుగారు నిట్టినిర్మాణసభలో చేసిన అంత్యోపన్యాసమున నూచించినట్టియు మద్రాసు గవర్న మెంటువారు లోకబాంధవులగు ఆనిలిసెంటుమ్యుగారిని, అరండేలుగారిని, వాడియాగారిని నిర్బంధప్రవాస శిక్షపాలు చేయు మూలముగా ప్రారంభించినట్టియు ప్రజానిరోధక శాసనముల యెడల ఈ సభవారు తమ యసమ్మతిని తెలియజేయుచున్నారు; ఇట్లుచేయుట దొరతనమువారు స్వరాజ్యం దోళన కాస్త్ర సమ్మతముని చేసిన ప్రకటనకు ప్రత్యక్షవిరుద్ధముగ నున్నయనన్ను, ప్రజానిరోధక శాసనములు అసంతుష్టిని, మహావ్యాకులతను, రోహజేయును దేశమంతటను, ప్రజలయందు వ్యాపింప చేయుచుగనుకను ఈప్రవాసములను వెంటనే రద్దుజేయుటకు ఈసభవారు ఇండియా గవర్న మెంటు వారిని, సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.”

అనంతరము బీసెంటుమ్యుగారికిని దదితర బాధితులనును ఈఉపత్కాలమున సహాయముచేయుటకై ద్రవ్యమును సహాయములను గాను స్వరాజ్యసమితి కార్యదర్శులగు గోపిటి లక్ష్మీనారాయణగారు (కొంపవల్లి) రామచంద్రరావుగార్లను కోరుదు, కాతా స్రూర్యనారాయణరావుగారు ఒక తీర్మానమును ఉపసాదించిరి. దీనిని వంటు సుబ్బావధానులు గారు బలపరచిరి. ఈనిధిగాను అధ్యక్షదేశ కాశీశ్వరావు గారు రు 50 లను, కాతా మూర్యనారాయణరావుగారు రు 50 లను వాగ్దానము జేసిరి. మొత్తము రు 100 లు చేయబడినది తదనంతరము అగ్రాసనాధిపతిగారికి వందనములతో సభ ముగిసెను.

రంగూత్ గెజటు యభిప్రాయము

ప్రపంచమందు మత ప్రభుత్వము వారైన ఈ పాటి ఆనిలిసెంటుమ్యు గారిని ఇండియానుండి చాలకాలము క్రితమే వెదలగొట్టి యుందురు. స్వరాజ్యము విషయమై రాష్ట్రముల రాజ్యాంగవేర్త లగు సింహాంకితాను చేయు సాకార్యము లన్నిటిని ఆనిలిసెంటుమ్యుగారు నిష్ప్రయోజనముగ జేసిరి. బుద్ధిమంతులైనగు ఆనిలిసెంటుమ్యుగారి ననుసరించి ప్రకటించు మా యభిప్రాయము.

శ్రీరంగము.

ఆనిలిసెంటుమ్యుగారి నిర్బంధావాసమును ఖండించుటకు సాచుంకాలమున తిరుమనాపల్లి, శ్రీరంగపురవాస్తవ్యులచే సెకసభ జయపబడెను.

నూతన యంత్రము.

చెన్నపురి దొరతనమున కభినందనములు. భారతభూమిని వాధించుటకు నూతన విధానము సెనదాని చెన్నపురిదొరతనమువారు కనిపెట్టినందుల సంతయు నల్లినందనియులు. న్యాయసమ్మతముగు నాందోళనమును కోకల మధికార బలమున సెట్టిడి కలిగించి యాచుచేయు నుంకిండుటయే యీ నూతన మాయము. యుద్ధమునకు సంబంధించినను, సంబంధింపక పోయినను అన్నియు యములయందును పని కలుగజేసికొని ప్రకటనామోగ్యములను ఆయోగ్యములను తీర్మానింప నొకయోగ్యో ప్రత్యేకమున్నాడు. నిరాశేషణమగు విషయములగుడ నాపుచేయుచుట శ్రీవారి తలంపు. ఆపు చేయుచుక పోయినయెడల మా మకలంబించు విధానమును మార్చి నేకాకపద్ధతిని వారు నూచించురు. మింటాప్రభుని కాలమున మీటింగులు మున్నగు వాటి విషయమున సెవర్వులకే నిబంధనములు, ఇండియా రక్షణపట్ల మొసగు నిరంగుకాధికారము, మున్నగు చట్టములు ఆంగ్లరాష్ట్ర పౌరుని స్వాకంత్వమున కంతగానూ ముఖ్యమున్నవి. ఈయధికారములన్నియు చాలకపోయినట్లు, కష్టలయెవ కార్యనిర్వాహక వ్యయమువారు తమ యధికారబలమును వినియోగించి తమ యాజ్ఞల మన్నింపవలసినదని నిష్పాదించుచున్నారు. నేటిసాయంకాలమున జరుగు మీటింగున నాపుచేయుటయే దొరతనమువారి కోరిక యైనట్లు. సభాకార్య నిర్వాహములు కొందరితో ఖచితముగ వారు ఒకరి యుండిరి. కాస్త్రసమ్మతమై తమయధికారబలమున దొరతనము వారిసభ నాపుజేయుంప నిష్పాదించెను. గాని సభయందు ద్రేకము కలిగించు ప్రసంగము బొనర్చుగూడవని నానకొరియున్నారు. నేటిసభయందలి యుపన్యాసముల తమవాక్యము మూలమున నెట్టివాద్యుల తరుకుకలుగునె అనుజానము కలవా రుకను, ఇదివరలోని ఏర్పాటులను మార్పుజేయలేదు. జరిగిన ఏర్పాటుల ప్రకారము నేటి సాక్షుంకాలము సభ జరుగునూర్పొందినది, 21-6-17

సంవత్సరాది సంచికా వ్యాసలేఖకులకు నిజప్రతి

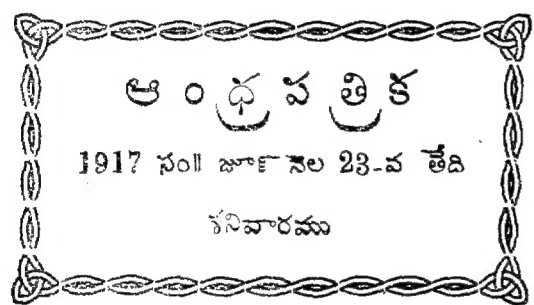
మహాశయలారా!

మావత్స పూర్ణముగు చిరునామాలు గలవారందరికిని గౌరవాత్మకము మేము సంచికలను పంపినాము. కావున సంచికలంతవరకు అందియుండని వారందరును దయచేసి తమ పూర్ణముగు చిరునామాలను పంప ప్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

విషయానుక్రమణిక.

వివిధ విషయములు	2
భారతీయ స్త్రీల స్థితి, ప్రజాభిప్రాయములు	3
విశేషముగా	4-5
ప్రధాన వ్యాసము	
ఆంధ్ర భారతీయ కళాశాల	6
మెయిలుపత్రిక సలహా	7
దొరపాముహాసంగ్రామము	
విశేషతంత్రవాదులు	8-9
వృత్తాంతములు	10
ఇంగ్లీషు తంత్రవాదులు	11-12
కమ్యూనిజముల కొక విశ్లేష	13
భారతీయ స్త్రీల స్థితి	14

ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల

జాతీయతను బొందుటకు ప్రథమ సోపానము జాతీయ విద్యావ్యాపనము. జాతీయవిద్యయొక్క యత్కృష్టతను వర్ణించుటకు మే మిప్పుడు బూనుకొనలేము. జాతీయ మోక్షమును సంపాదించుటకు జాతీయవిద్య ముఖ్యసాధనమని భారతదేశ పితామహుడగు దాదాభాయి నారోజి కాంగ్రెసు సభాపీఠమునుండి వ్యక్తపరిచియున్నాడు. జాతీయ విద్యావ్యాపనము ప్రజల చేతులలో నున్నది. ఈ కార్యమును జయప్రదముగ నిర్వహింప గలిగితిమేని, స్వవరచాలనాప్రదాన మాలస్య మగుటకు విలులేదు. జాతీయోద్యమ ముచ్చదశలో నుండి నపుడు స్వార్థత్యాగులగు మానవులచే ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల స్థాపించబడి యప్పటినుండియు జయప్రదముగ నిర్వహింపబడుచున్నది. చెన్నరాజధానియందెల్ల జాతీయవిద్యను బోధించు కళాశాల యిది యొకటియే యని చెలిసిన దీని ప్రాశస్త్యము వెల్లడియగును. చెన్నరాజధాని యనవేల, హిందూదేశమందలి జాతీయప్రతిష్ఠాపనలో దీనితో ములదూగునవి రెండుమూడుకన్న నెక్కుడు లేవని చెప్పవచ్చును. విద్య దేశభావలలో బోధింపబడుచున్నది. నీతి మతివిషయముల యెడ కడు శ్రద్ధవహింప బడుచున్నది. బాలురకు మనదేశ చారిత్రయెడలను సాంప్రదాయముల యెడలను, సంవిభావము కలిగింప బడుచున్నది. ఆంధ్రుడనయి, భారతీయుడనయి చిన్నతనము నుండియు యుద్ధలి బాలురకు ఆత్మగౌరవము నులుగుచున్నది అట్టి బాలురు తన పూర్వములను,

కవులను, గాయకులను, శాస్త్రవేత్తలను, తత్వజ్ఞులను సంపన్నులను, భక్తులను, శూరులను తలచి భగ్యత జెందుచున్నాడు. వారివలెనే తానుగూడ యాన్నత్యమును బడయగోరుచున్నాడు. ఏ కైపు, వారకహేష్టింగు చారిత్రమును మాత్రమే చదివి, స్వజాతీచారిత్రమును సంస్కరించని ప్రస్తుత విద్యార్థివలెగాక, జాతీయకళాశాలయందలి విద్యార్థికి హిందూదేశప్రాచీనచరిత్రము కన్నులగట్టినటులుండును. జాతీయకళాశాల యందలి బాలురు యావహభూమియందలి సైనికులనలె, తమకు నియమించిన కార్యములను నిర్వహించుటకు చాకచక్యముగ బనిచేయుదురు. ఆంధ్రమహాజనసభల యందు వీరి ప్రతిభను ఆంధ్రులందరును గొంచుచునేయున్నారు. సభలలో జాతీయగీతముల బాడియు, మాతృప్రసము జేసియు సభ్యులలో దేశభక్తిని బుర్రకొల్పుచుందురు. వీరికి సాహిత్యజ్ఞానము నేర్పుటతో తృప్తిజెందుట లేదు. స్వతంత్రముగ జీవనాధారము జరుగుటకును, దేశములో సంపదను వృద్ధిజెందించుటకును, యనువగు పారిశ్రామిక వ్యాపసాయిక విద్యలు నేర్పబడుచున్నవి. లక్ష్మీ సరస్వతు లీ కళాశాలయందు స్థాన మేర్పఱచుకొనినారు. వ ప్రం గ ము, చిత్రలేఖనము, ఇ జనీరింగు విద్య, కమ్మరము, సంగీతము మొదలగునవి నేర్పబడుచున్నవి. ప్రస్తుతకాలము ననుసరించి దేశభివృద్ధికి సాహిత్యవిద్యకన్న పారిశ్రామిక విద్యయే దేశమందెక్కుడుగ గావలసియున్నది. బాలుర శీలము యుపాధ్యాయుల నడవడిపై నాధారపడి యుండును. బాలురు సహజముగ తలెత్తించుటను, గురువులను యనుకరించుటను, జాతీయ కళాశాలాధ్యక్షులు యం ఏ, బి ఎల్ పరీక్షలయందు ప్రస్తుత దేశసేనా వ్రతమును బూనినవారు. ప్రధానోపాధ్యాయులగు కోన సీతారామారావు గారు పాశ్చాత్యదేశమున యున్న త విద్య నభ్యసించి స్వల్పవేతనమునకు బనిచేయుచున్నారు. ఇట్టి స్వార్థత్యాగులేరు నుపాధ్యాయులుగ గలిగిన బాలురకెట్టి సుగుణము లలవడునో వేరుగ చెప్ప నక్కరలేదు. జాతీయకళాశాల యొక్క ప్రయోజనముగూర్చి విస్తరింప బనిలేదు. జగమెరిగిన బ్రాహ్మణునకు జందమేలయన్నటులు, కళాశాలను గూర్చి తెలియని యాంధ్రుడు లేడు కాని, కళాశాల యెటుల పాగుచున్నదో కనుగొన యత్నించువారలు మిక్కిలి యరుదుగ నున్నారు. “ధనమూల మిదం జగత్త” ను వార్యోక్తి ననుసరించి, యెట్టి సత్కార్యనిర్వహణమునకైనను ధనసహాయము లేనిది కార్యసాఫల్యము దుస్సరమగును. జాతీయకళాశాల కవసరమగు ధనమును ఆంధ్రులు సమర్పింపలేదు. వ్యాసము జేసిన మొత్తములవైనను యందరును జెల్లంపలేదు. ఈ మొత్తములను వసూలుజేయుటకు కళాశాలాధ్యక్షులగు కోనల్లి హనుమంతరావుగారు కాలికి జలపముగట్టుకొని దిరుగుచున్నాడు. ఫలము గాన్నించుటలేదు. జాతీయ ప్రతిష్ఠాపనలో కల్ల యత్కృష్టమై దనరారుచున్న జాతీయకళాశాలకు ద్రవ్యసహాయము జేయుటకు ఆంధ్రుల కేల యెట్టి యలసభావము? ఆంధ్రదేశమున ధనవంతులు లేకపోలేదు. జమిందార్లు భూస్వాములు ఆంధ్రదేశమున యధికముగ నున్నారు. హైకోర్టులో గొప్ప వ్యాజ్యములన్నియు యాంధ్రదేశమునకు సంబంధించినవే. కోర్టులందు వ్యాజ్యములకై వ్యయ పెట్టుకొలది పాలైనను యీ కళాశాల కిచ్చినచో, కళాశాల యభివృద్ధి గాంచును. కళాశాలకు గావలసినది శాశ్వతముగనిది. ఎల్లప్పుడును ధనము కొరకై దేహి యని యాచించుట, ఆంధ్రదేశము

నకు గౌరవ ప్రదము కాజాలదు. దాన కర్షణన దగు వీరికాపుర రాజుగారు తమ దృష్టి నీ కళాశాలపై దిప్పుట సముజసము. జమిందారులు బూనికొనినచో, యీ కార్యము సులభముగ నెరవేరగలదు. ఈ కళాశాలానిర్వహణములో గొన్ని లోపములు లేవని చెప్పము. కళాశాల యాంధ్రదేశమునందన్ని భాగములకును యందుబాటులో లేదు. పారిశ్రామికవిద్యకొరకు స్థానిక ప్రభుత్వ సంఘములచే ధనసహాయమును బొందుటచే, కొన్ని యనవసరమగు దొరతనపు నిబంధనలకు యీ కళాశాల లోబడవలసి వచ్చునేమో యను భీతి గొందఱను బాధింపవచ్చును. కాని ప్రజలు తగిన ద్రవ్య సహాయ మొనరింపక యెట్లు లేకులలో ధనమును సమకూర్చుచున్న వారిపై తప్పుల మోపుట మర్యాద గాజాలదు. ఉపాధ్యాయులు కొన్ని కొన్ని మాసములలో వారంగీకరించు స్వల్ప వేతనమయినను సమయమున కందక కష్టపడవలసి వచ్చుచున్నది. ఎట్టి స్వార్థత్యాగి కైనను దేశాసాఖ్యమును బొత్తిగ విడనాడుట దుస్సాధ్యము ఆంధ్రదేశమున కంతకును ప్రవిమలకీర్తి నొసంగుచున్న జాతీయకళాశాలను ధనాభావముచే కృశింపజేయుట యనమానకరము. కళాశాలాధ్యక్షులు ధనమనకై యాచించ నవసరములేకుండ, ఆంధ్రదేశము తన ధనరాసులను యీ ప్రతిష్ఠాపనను పోషించుటకొసంగవలెను. ఏకారణముచే నైనను జాతీయకళాశాల క్షీణించిన యెడల, యీ యవమానమును యాంధ్రులందరును పంచుకొనవలెను. అట్టి దుర్గతి కలుగకుండ కృషిసలుపుట ఆంధ్రుల యత్కృష్టధర్మము. కళాశాలలో యందరకును యక్కరకువచ్చునట్టియు, సద్యఃఫలితము నియ్యగలిగినట్టియు, నైద్యవిద్య నేర్పుట యనసరమని సూచింపుచున్నారము. అట్టిశాఖ నొకదానిని ప్రతిష్ఠించిన యెడల, విద్యార్థులసంఖ్య యెక్కుడుగుటకు సందియములేదు. న్యాయతిసుబ్బారావు పంతులుగారు యుదువేల రూప్యముల నీ కళాశాలకొసగి కడు సాయ మొనర్చిరి. వారి మార్గమును దేశభిమానులగు ధనవంతులందరు నవలంబించుట శ్రేయస్కరము. ధనసహాయము పూర్తిగ లభించినచో, జాతీయవిద్య యనవసరమగు నెట్టి నిబంధనలకు లోబడవలసిన యవసరము లేకుండ జూడవచ్చును.

(0)
మెయిలుపత్రిక సలహా.

నిన్నటిదినమున నెలువడిన మదరాసు మెయిలుపత్రిక రాజకీయ సంస్కరణముల గూర్చి దొరతనమువారు తమ నిశ్చితాభిప్రాయమును వెల్లడింపవలయునని కోరుచున్నది. దొరతనమువారు ప్రజానాయకులు గోరుచున్న సంస్కరణముల నెంతవరకంగీకరించెదరో, తమ యధికారమును ప్రజలకొసంగుట నెంతవరకు సిద్ధముగనున్నారో, తమ యధికారము నెంతవరకు వీడకుండుటకు కృతనిశ్చయమై యున్నారో త్వరలో ప్రకటింపవలయునని మెయిలుపత్రికాభిప్రాయము. మెయిలుపత్రిక హోమురాలును గూర్చి యాందోళనము జేయువాని యతివాదులనియు, తదితరులను మితవాదులనియు, యభయుల కలయిక భావ్యముగాదనియు పూర్వపు వ్రాతలనే వ్రాయుచున్నది. రాజకీయసంస్కార వాదులలో భేదాభిప్రాయము లెంతమాత్రమును లేవని దేశమందంతయు జరుగుచున్న సభలచే వ్యక్తమగుచున్నవి. ఇందునుగూర్చి మెయిలుపత్రికాభిప్రాయ మెటులున్నను, మెయిలుపత్రిక సూచించిన సలహాతో మే మేకీభవించుచున్నారము. స్వవరచాలనమును గూర్చి దొరతనమువారియభిప్రాయము

ఈ సెల 21-వ తేదీ రాత్రి ప్రేమమయ్య గారి కుమారుడు
 పెద్దదయి అందడం వాడియగారి కుమారుడైనాడని
 దయలు ఆనాడు పోలీసు కమిషనరుగారు వారి పరిశోధనలు
 గూడ ప్రేమకు పెద్దయిందని తెలియచున్నది.

వి రో పా మ హా స ం గా మ ము

దక్షిణాఫ్రికా రాజ్యాంగ సభ - ప్రజాపరిపాలనము

ఆసియన్ లిగ్గు ధావాసము - పార్లమెంటు సభలో ప్రశ్నలు

గ్రీనుచేతమునందు క్రొత్త పరిపాలనము - బల్లెరియనులు జర్మనులను బెడరించుట.

(రైటరు ఏ జెన్సీ)

ఇంగ్లండు

ఇంగ్లీషు ఛానలు ఇనుపదారి.

లండన్, జూన్ 20:— నేటిదినున జరిగిన ప్రజల సభలో ఇంగ్లీషు ఛానలు ద్వారా యాన పదారిని వేయవలయునను అంతము విచారించబడునని బోన్ గానరు చెప్పిరి.

సైనికపు టోడ ముంపబడుట

లండన్, జూన్ 20:— జూన్ 1వ తేదీని ఒక జలాంత గ్రామి కాని రోనియను బ్రిటిషు సైనికపుటోడను మంచిపే నెనని బ్రిటిషు అధికారులు తెలుపుచున్నారు. 52 సైనికదళ ములును, 11రు నావికులును గన్పించుచున్నారు.

సైనికులుగ పనికిరారని ప్రోసివేయబడిన వారిని మరల వైద్యాధికారులు పరీక్షించుట.

లండన్, జూన్ 21:— వైద్యాధికారులచే ఆరోగ్య స్థితి తాగులేదను మునుపిద నిరాకరింపబడినవారును, తదితర కారణములచే ప్రోసివేయబడినవారును తిరిగి వైద్యాధికారులచే పరీక్షింపబడి రనియు 60 వేల మంది రణరంగమున కప్పులుగ నెంచబడిరియు ఇంకొక 60 మంది ఇతరపనుల కప్పులుగ చేతిరని కాచున్నసభలో మ్యాక్స్ వును గారు నడిచిరి. రణరంగమునుండి తీరగాత్రు లగుటచేతను తదితర కారణములచే వికలాంగు లగుటచేతను తొలగింపబడినవారు మరల ఏపనియందును ప్రవేశము లేకుండగ చేయబడిరి.

క్రొత్త చిరుదావళులు.

లండన్, జూన్ 22:— యుద్ధమందు బలపరాక్రమములతో బ్రిటిషు మిత్రమండలివారు పోరుటకు సాధ్యమొనరించు క్రొత్త గుండు చిరుదావళులను ఏర్పరిచిరి. మొదటి తరగతి:— 'అడ్వంట్ ఆఫ్ బ్రిటిషు ఎంపైర్'. ఇయ్యది శ్రీపురుషులకు ఈయబడును. రెండవది 'అడ్వంట్ ఆఫ్ కంప్రానియెట్ ఆఫ్ ఆనర్'. ఇందులో ఒకేతరగతి గలదు. ఈచిరుదావళులు ముందు వెనుక గొడవాగలవలగు పదము లేవియు చేర్చబడవు. పురుషులతోపాటు స్త్రీలకు దీనికి గుహాహక్కులుగలవు. మొదటి చిరుదావళుల పట్టిక లది కాలములో చేయవలెను గొప్ప తరగతుల స్త్రీలు ఈ మొదటి గతపు చిరుదావళులకు ముందు "అమ్మ" అను గొడవాగలవలగు పదమును చేర్చుకొనియెదరు.

వేల్పు ప్రభువుగారి యుద్ధోగము

లండన్, జూన్ 22:— వేల్పు ప్రభువుగారు 'అడ్వంట్ ఆఫ్ బ్రిటిషు ఎంపైర్' మాసపుట 'నియమించబడిరి.

మునిగిన "క్యామినియా" నౌక

లండన్, జూన్ 21:— జూన్ 1 వ తేదీని అంతర్గత మొకటి బ్రిటిషు సైనికులను గొంపోవునౌక నెుక వానిని ముంచెనని అధికారులు తెలుపుచున్నారు. పూర్వమీ నౌక జర్మనులకు సంబంధించియుండెను. దాని పేరు క్యామియా. దీనిని బ్రిటిషువారు క్యామియా నడిలో బట్టకొనిరి. 52 సైనికులును, నౌకా సిబ్బందిలో 11 గురు కనుమిందుటలేదు.

శత్రువుల క్రొత్త అంతర్గ్రాములు.

లండన్, జూన్ 20:— పూర్వపు అంతర్గ్రాముల కంటె క్రొత్తగ నిర్మింపబడిన శత్రువుల అంతర్గ్రాములు నుంచినిగావని ఆంగ్లమునకును పులిక ప్రాయమున్నది. క్రొత్తగ చేయబడిన అంతర్గ్రాములు వాని ఎక్కువగా ముగిసిపోవుచున్నవి. అట్టి గ్రామములలో మొదటిది అంతర్గ్రామమున్నది 'నాకె' మైదను. దానిలో, పూర్వపు గ్రామమునుండి టుంబింగ్ గ్రామము గావడపు, వచ్చిన ప్రజలను బ్రతికి గొడవ అంతర్గ్రామములను తిరుగుట.

ప్రభుల సభా సంస్కరణము

లండన్, జూన్ 21:— శీఘ్రకాలములో ప్రభువుల సభాసంస్కరణము నిమిత్తము ఒకసభ నియమింపబడునని కన్వనప్రభువుగారు ప్రభువులసభలో తెలియజేసిరి.

మరణ వృత్తాంతము

లండన్, జూన్ 22:— 45 వో సెఫ్ లైయన్సుగారు మృతులైన ప్రకటింప బడినది.

నూలువర్తకపు ఆదోళనము

లండన్, జూన్ 20:— సర్ ఆల్బర్ట్ ప్రాక్టర్ గారి కోరిక ప్రకారము ఆమెరికా, ఈజిప్టు నూలు సరుకుల విక్రయాంగణములు తాత్కాలికముగ మూయబడినది. వర్తక నిర్వాహకు లందరు వీరితో కేపటికోజూన ఆలోచించెదరు.

క్రభుత్వము వారే యధికారము వహించుట.

మాంచెస్టరు మార్కముచే నూలుసరుకుల ధర మందగించినది. పనియంతయు ఆరు మాడైనది. నూలుసరుకుల విక్రయాంగణములు మూయబడుట ఎల్లరునకు సమ్మతముగ నుండెను. దీనివలన కొంత నష్టములేగ్గును. దొరతనమువారే దిగుమతుల భారమును వహించవలెనన్న విషయము ఆలోచనలో నున్నది. దొరతనమువారే విస్తారముగ నూలుసరుకులను గొనుచున్నారు.

ప్రాము

జలాంతర్గ్రాములు-ప్రజాసభము.

ప్యారిసు, జూన్ 21:— జలాంతర్గ్రాములచే కొట్టబడిన రెండు బ్రిటిషు పరులనుండి సముద్రములో పడిపోయిన మనుష్యులలో తొంబదిమందిని పరాసుపడనలు కాపాడినవి. ఒక పడవలో ఎనమడుగురు హతులైరి.

పరాసువారి వర్తకము

ప్యారిసు, జూన్ 22:— జూన్ 17 వ తేదీతో అంతర్మగు వారమున 1028 వర్తకనౌకలు పరాసు శేవులయందు సురక్షితముగ ప్రవేశించినవి. 1122 పరాసు వర్తకనౌకలు శేవులనుండి వెడలినవి. 1600 టన్నుల బరువునకు మైబడిన నౌక లెద్వియు మునుగలేదు. 1600 టన్నుల బరువునకు లోనగు నౌకలు 5 మునిగినవి. 5 నౌకలు అంతర్గ్రాముల బారినుండి పారి పోయినవని అధికారులు తెలియజేసిరి.

పారిపోవు నావికులను కాల్పుట

ప్యారిసు, జూన్ 21:— అంతర్గ్రాములచే ముంచబడిన రెండు బ్రిటిషు పొగయోడలలో నున్న 90 మందిని పరాసు కావలి పడవవాండ్లు పైకితీసిరి. ఒక పొగయోడకు సంబంధించిన పడవలను అంతర్గ్రామ ఫిరంగులతో గాల్చి సిబ్బందిలోని వారిని చంపెను.

శత్రువులదాడి విఫలమగుట.

లండన్, జూన్ 21:— శీఘ్ర మార్గము సురక్షితము హేగు గార్నియే నేటిరాత్రి ప్రకటించిరి. ల్యాంకెష్టరు తూర్పుభాగముందు బాల్ఫూం కాండ్లెస్టాకు దక్షిణముగ శత్రువులు దాడినట్లు మేము దాని నిర్వహణము గ వినితిమి. ల్యాంకెష్టరు జేరు మట్టు ప్రక్కలగూ శత్రువులు మాముంగు పంక్తిలో దొరలబడిరి. కాని తక్షణము వారిని తరిమివేసితిమి. మా సైనికులలో కొంతమంది కాన్పిందుటలేదు. స్కార్ప్స్ ది కన్వన శత్రువులు ఫిరంగులతో తీవ్రముగ పోరిరి.

ఛాంపేనులో యుద్ధము జరుగుచునే యున్నది.

లండన్, జూన్ 22:— గత రాత్రి పరాసువారి టిల్లు ప్రకటించిరి:— వ్యాక్సిలనుకు తూర్పుభాగముందు యుద్ధము మా కనుకూలముగ నే యున్నది. మేము సే ఫారం ప్రాంతమందు ఒక కందకము దగ్గర ప్రతియుద్ధము జేసితిమి. మంచి ఫలితములు కలిగినవి. ఇదివరలో మేము కోల్పోయిన స్థానము లన్నిటిని నైకొంటిమి. ఈశాన్య భాగముందు 400 మీటరుల వైశాల్యముగల ప్రదేశము మాత్రము శత్రువుల యాధీనములో నున్నది. ఈ ప్రాంతమందు ఫిరంగులపోరు చిత్రముగ జరుగుచున్నది. హార్మిలైసు క్రాయము మధ్యనున్న మా పంపులపై శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగుల జ్వాలలను బరిపిరి. ఛాంపేనులో మాంటి కార్మిలెటుకు ఈశాన్యభాగముందు మేము చాల ముందుకేగితిమి. జూన్, 18వ తేదీని మేము క్రమించుకొన్న స్థానములను శత్రువులు వశపరుచుకొనుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని మా ఛాంబులను కాల్చువాండ్లు వీరిని పరాజితులుగ జేసి ఆవస్థమందు నారంభించిరి. జర్మనులను వెన్నంటి ఒక కందకము లోనికి చొచ్చుచిరి. ఈ కందకములనుండి జర్మనులు పారి పోయినపిదప మా సైనికులు దీనిని వశము జేసికొనిరి. ఈ ప్రకారము 300 మీటరులు ముందు కేగితిమి. రణరంగముందు శత్రువుల నృతక శిబిరములు 100 పడియున్నవి.

పడమటి స్లాండర్సునుండి ప్రజలు వెడలిపోవుట.

అమ్మటరుడాం, జూన్ 21:— పడమటి స్లాండర్సు నుండి ప్రజలు కాళిజేసి పోవుచునే యున్నారని తెలియుచున్నది. రణరంగమునకు వెనుక ప్రదేశములనుండి 2 వేలమంది ఎచటకొ గొంపోబడిరి.

బ్రిటిషు వైమానికదాడి జరుగుచునే యున్నది.

లండన్, జూన్ 22:— పరాసువారి మార్పు సైన్యము టిల్లు ప్రకటించుచున్న పను డోయిరక్, వరదాన సరస్సుల మధ్యనున్న శత్రుస్థానములవైసను, పూర్వమామిదను ఆంగ్లవైమానికులు దాడిపట్టుచు ల్యాంబులతో తగులబెట్టుచున్నారు. గొప్పవస్త్రముగూడ గల్గినది.

రుష్యా

రషియను సైన్యములు.

లండన్, జూన్ 20:— రషియా సైన్యములన్నిటిని సమకూర్చి జనరలు బ్రూసిలావుగారు మంచి ఏర్పాటులను జేయుచున్నారు. సైన్యములన్నియు మన స్థితిముతో గూడుకొన్నవి. శిశిరముతువు యందును శీత కాలమందును ఆవస్థమందు ప్రారంభింప బడును. ఆమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రముల వారు రషియనులకు కొంచెమునగగా జేయుచున్నారు. దీనిచే సైనికవర్గమువారు రందరను అధికొత్సాహముతో మెలగుచుండిరి. ఆమెరికావారి సహకారము వలన రషియను సైనికవర్గమువారు ఉప్పొంగు చున్నారు.

జర్మనుల సంధికుట్రలు

లండన్, జూన్ 20:— హెర్బెర్టు మార్క్ గారి సంధి మాచనలను రషియావారికి వాక్ బ్యూలోగారు తెలియజేసిరి యు పూర్వపు రాజుగారైన కాక్ స్టాక్ సైన్యగారితో వారు వచ్చిన పిదప మాట్లాడెదరనియు ఎం. మార్కెలు హ్యూటక్ గారు చుడుచుచున్నారు.

కెనడా

కనడా సైన్యములు

అటావా జూన్ 22:— కనడా పటాలాధికారిైన జనరలు కర్రీగారి కిట్లు ప్రభుత్వమువారి తరపున సర్ ప్రెజిడిరీ క్ల్యుబ్లోడుగు గారు తంతిమాలముగ అభినందనల నంపిరి:— మీ కార్యములు సఫలమగుగాక! భగవంతుడు మిమ్ముల ననుగ్రహించు గాక! మీ కుసు మీక్రింది యుద్ధోగ స్థలమును సైనికులకును వలయుసాయమంతయు కనడానుండి లభించునని దృఢముగ జెప్పగలము. మీయత్నములన్నియు ఫలించినట్లు కనడా ప్రజలు మీకు తోడ్పడెదరు. పరాసురంగముందు కనడా సైనికులకు క్రొత్తగ సేనానిగ నియమింపబడిన జనరలు కర్రీగారిని పత్రికలన్నియు కొనియాడుచున్నవి. వీరు యుద్ధమునకు పూర్వము వ్యాంకోవరు సంస్థానము తరువున దళారిగ నుండెను. జనరలు స్కట్టుగారివలె జనరలు కర్రీగారుగూడ విజయు లగుదురని ప్రజలందరు నమ్మకముతో గూడికొని యున్నారు.

గ్రీసు

వెనిజిలను పాక్షికులు-రాజపక్షము వారు.

ఏథెన్సు, జూన్ 21:—గ్రీసు దేశములోనున్న వెనిజిలను పాక్షికులను రాజపక్షము వారిని వికవత్సవముతో మెలగునట్లు జేయుటకు ఏథెన్సు, గ్రీస్ లోని కొంత ప్రభుత్వోద్యోగులలో కొంత మందిని జేర్చి సంయుక్త ఉపసంఘము నొకదాని నేర్పరుచుటకు మంత్రిత్వము వారు నిశ్చయించుకొనిరి.

అలగ్నాండరు రాజగారి వైఖరి.

లండన్, జూన్ 21:—ఇటీవల అలగ్నాండరు రాజగారు తమ తండ్రిగారి ధర్మ పథమున ప్రవర్తించెదనని తెలియజేసినపుడు ప్రజలందరూ ఆశ్చర్యచకితులైరి. కొంత మందికి కొపముగూడ గల్గినది, ఏతత్కారణమున అలగ్నాండరు రాజగారు జయమనుగారికిట్లు లేఖనపిరి. నేను సాంప్రదాయ నిర్దమైన ఆచారములకువిరుద్ధముగ ప్రవర్తింపను. న్యాయమును వాని నన్నిటిని గాపాడెదను. గ్రీసు దేశమున జట్టి యల్లురులు లేకుండగ ప్రయత్నించెదను. అన్ని వర్గములవారిని అన్యోన్యమై త్రితో మెలగునట్లు జేసెదను. మిత్రమండలి వారికి విశ్వాసముగ తోడ్పడెదను. ఎట్టి శాంతిభంగము లేకుండగ అభయ హస్త మిచ్చెదను.

గ్రీసుదేశమందు రాజకీయ బహిష్కరణలు పరాసుదేశమునకు, బోవుట.

ఏథెన్సు జూన్ 22:—ఎం. గునారిసు. దాసుమాలిసు కర్నూలు మెటక్నాసు (మెట్రోగ్రాసు పూర్వపురుంత్రి) ముగ్గురు గిగురు రాజకీయ బహిష్కరణలు పరాసుదేశమున కంపబడిరి. ప్యారిసులో తప్ప ప్రాన్సుదేశమున దెవటవైన పీరు వసించవచ్చును.

గ్రీసులో కొత్త ప్రభుత్వము

లండన్, జూన్ 22:—కాక్స్టాక్ ప్రైవరాజగారి ఉద్దేశములు ఆఫ్ఘనియాలో ఇటలీవారి నిశ్శబ్దము స్త్రామిమాట తూర్పుభాగమందున్న స్థానములను బ్రిటిషువారు కాశీజేయుటచూడ మ్యాసిడినియన్ రంగమందు కొన్ని ముప్పులు కలుగునని తోచుచున్నది. వార్త ప్రైవరాజగారి క్రొత్తసమాచారము లిట్లున్నవి:—మధ్యధరా సముద్రమందు చెలరేగుచున్న ఆంతర్గ్రామీణుల దుండగములకు గ్రీసు క్రొత్తప్రభుత్వమువారు నాశము జేయవలెను. ఏలోగ్రామములో మిత్రమండలివారు ప్రజాశాంతి పూర్వము అంతర్గ్రామీణులకు సరపరాజేయుచు ఏలో ప్రజలందరు భాగ్యవంతులైరి ఇప్పటికిగూడ ఏలో జలసింధు చుట్టు కొన్ని మర క్షిరంగులు, అయ్యుధములు విహస్యప్రదేశములందు దాచబడినవి నమ్ముచున్నారు.

న్యూ ప్రెస్సెసు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—గ్రీసు వారు యుద్ధమునకు దొడగెదరని గ్రహించినవాడై షెర్లి నాండు రాజగారు జర్మనుల సాధారణ ప్రధానకార్యాలయమున కేగి నపుడు వాటితో దీనిని గురించి చర్చించిరి.

అయిడియా నేటకేలు పత్రికకు బెర్నూండి కొంత మంది వ్రాసిరి. నియన్నా బెర్నూ వారిని బెర్నూనులు కొంత ఆర్థిక సాయమును, జేయుదనియు, కొంతరాజ్య మాయుధులను బెర్నూనులకు వ్రాసెను. ఇదివర కప్పుడే ప్రత్యేక సంధిని చేసికొనెదమని బెర్నూనులు, వెబింగిరి. నియన్నా బెర్నూ వారిపుడు తమకొరక తీర్చుకొనిపో మిత్రమండలివారితో జేరదమని భయపెట్టుచున్నారని. పిరిగోరికలు ఆల్బేరియాకు, ఎడియాటిక్కు సముద్రములు తమ నౌకా వర్తకమునకు సంబంధించినవి.

ఇటలీ

ఇటలీ సంగ్రామోద్దేశములు

రోమ్, జూన్ 21:—ఫ్రేంజులో ఇటలీసంగ్రామోద్దేశముల గూర్చి మూలామూల, ఇటలీ ని దేశాంగమంత్రి ఎం. సోనినో గారి యుద్ధ ప్రతిపది. ఆల్బేరియా యొక్కయు వెబూనా హింటకలాండుల ఆక్రమణముయొక్కయు స్థితిగతుల ఇటలీవారి యభయములు విశేషముగ ననుసరించి యున్నవి. ఇతరుల బాధలనుండి ఆల్బేరియాను గాపాడుట కామె యెంతయో ప్రయత్నించెను. కాని ఆంతరంగికముందు విశేష స్వాతంత్ర్యము ననుభవించు లయనయే దానికొక. ఇటలీయా ఇర్రెంటుల శృంగము బలవత్తరము చేయుచున్నట్లయ్యెను, ఇట్టియము నర్థపరచుచును గోరనట్టియు, పోలాండును మరల వైశ్యమొందింపనట్లయ్యెను. ఇంక కేవల మన్యాయమగును.

ఇటలీయను విమానములు

లండన్, జూన్ 21:—ఏసియోగో పితభూమిని పట్టుకొనుటలో ఇటలీవారు విజయమొందుటకు 145 ఆకాశ విమానముల నుపయోగించుటయే ముఖ్యకారణము. 5½ టన్నుల బరువుగల బొంబులచేసి శత్రువుల రాకపోకల నాడిచేసిరి.

అమెరికా

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో రషియా రాయబారులు.

వాషింగ్టన్, జూన్ 22:—జర్మను నిరంకుశాధికారము అనుగంటువరకు రషియాను కృతనిశ్చయములను సంగ్రామమందు పోరుటకు దీక్షవహించిరని రషియా నాయకులొకడు అమెరికనులకు తెలియజేసెను. జయమొందినగాని శాశ్వతమైన శాంతి సమకూడదనియు పరివర్తనభరితములను అనుభవించ బాలమనియు గూడ నుడిచిరి. జర్మనుల సంగ్రామదౌర్జన్యమును, నిరంకుశాధికారమును నిరూపముజేయుట అవశ్యమని రషియాను ప్రజలందరు గ్రహించిరి. పీరిడొవ్స్కయు, నిరంకుశాధికారుల ప్రపంచము నంతయు పరివర్తించ జేయుచున్నది.

జపిలినులు అమెరికాపై దాడి వెడలుట.

లండన్, జూన్ 20:—అమెరికా తూర్పుతీరమందున్న పట్టణములను జపిలినులతో నాశము జేయుట సులభమని జర్మనులను కొనుచున్నారని కొన్ని జర్మను వార్తాపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

జర్మనీ

జర్మనుల చిత్రసంచారములు.

లండన్, జూన్ 20:—ఇంగ్లాండులో నందఱును సంధిప్రయత్నములకు వ్యతిరేకముగ నున్నారని వ్రాయుచు “కోయిల్స్ చిప్స్ జెయిటుంగు” అను జర్మనుపత్రిక రాబోవు శతకాల ప్రయత్నముల నూచించుచున్నది. ఇదివరలో జర్మను జలాంతర్గాములు 1917 వ సంవత్సరముతో యుద్ధమును ముగింప జేయునను యాశతో నుండిరి. రణరంగమునందలి విశేషకు దొకట్టియు వ్రాయుచున్నాడు. శత్రువులు వార్షికులకు దక్షిణమున యుద్ధము చేయుకయే తమ స్థలముల విడచి పెట్టుచున్నారు. వారిసంచారముల నేమేధావియో మార్చియుండ నోవు. కాని అవన్నియు చాల అల్పకల్గలముల స్థితియందున్నట్లున్నది. వారటుల పోవుటవలన మందుకొట్టు మొదల గున వన్నియు బ్రిటిషువారిపాల బడుచున్నది.

జర్మను సైనికబలము.

లండన్, జూన్ 20:—అయ్యుటరువలో నున్న ప్రైవ్యుపత్రికా విశేషకుడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—యుద్ధము చేసిరి విసిగి యున్న జరుల బెర్నూను, లింబర్గులనుండి యుద్ధమందు పోరుటకు జర్మనులు ప్రోగుజేయుచున్నారు. మెట్రెన్సు యుద్ధమందు 100 మంది మాత్రము మిగిలిరి. వీరైనను నిగుత్తాహులుగను అలసివారుగనున్నారు. ఒక పూల మంతయు నాశనమైనదని తెలియజేయుచున్నారు. చుట్టు ప్రక్కల గ్రామములన్నియు శత్రుగ్రావులతో నిండియున్నవి. పిందరు కోవిలల యందుంచబడిరి. కిరిరి శ్రద్ధగ జూచుట లేను. కిసుకుండియు, వైవ్రెసుకుండి ప్రైవీరు ప పూలముల ను వివనాడిపోవుచున్నారు. పిందరుని ఉద్దేశ్యమందెప్పుడో పారిపోకుండగ బంధించిరి.

ఆఫ్రికా

ఆఫ్రికా రాజకీయస్థితి.

లండన్, జూన్ 21:—ఆఫ్రికానులలో ననేకులు యుద్ధమును కొనసాగించుట కిష్టపడుచున్నారు. అందులకు ఆఫ్రికాను రాజులు విశ్రమస్థితి యా వ్యధియును నున్నది. జర్మనివత్స మొంటింగ విడిచి ప్రియమవుచున్నది.

చాల కాలముక కమిషి. దర్జియు. డి కాలో సగో ఇంజనీరుగా పనిచేసిన టి. వై. దర్జియంగ పిట్టెగారు తమకవర సంవత్సర ప్రాయమును త స్వగ్రామమును తీరుమనావల్లిలో కాలభిర్మ మొందిన విడుట కంఠము చిలిపియున్నాము. ఈ యుద్ధ కర్తవ్యము మునుటలచే ను సందేహించుచు పొందగలిగిరి. ఈయన భూకర్మా కూకూ లో నిప్పుటికి మొదలి ప్రియమచే వలసియిచ్చును. ఈ యుద్ధము చే నట్లు కినిలను మొదలి పాడించిన మహనీయును.

చెన్నపురి బజారు రిపోర్టు

—:—:—:—

జూన్ 23-న తేది శనివారము 1917.

	ర. ఆ.
వియ్యము క్రొత్తవి 28½ పళ్ల బస్తా	7-8-0
డిబో పారవి 29 ప.	7-14-0
కొన్నలు 28 ప.	8-8-0
ధనియాలు బాగుక 1-3	45-8-0
నెయ్యి మణుగు 1-3	16-0-0
మిర్చి క్రొత్తవి బుట్ట 1-3 గంటూరు	70-0-0
డిబో పారవి పక కాచు	78-8-0
పొగాకు	220-0-0
దూదికొత్తని	230-0-0
కందులు బస్తా 18 ప.	9-3-0
నవ్వులు 11 ప	3-8-0
ఉలము ప-48 బ 1-3	6-0-0
చింతపండు బాగుక 1-3	35-0-0
పసుపు కా. 1 క	85-0-0
చక్కెర మ. 1 క	4-4-0
బెల్లము ,, 1-3	2-2-0
కొబ్బరి మ. 1-3	6-0-0
పొకలు మ. 1-3	14-0-0
ఉప్పు బస్తా 46 టైటికి 3-2-0 చిల్లరప 31-3	1-2-0
తొట్ల పా 1-3 వెల 1-10-0; 0-12-0; 0-10-0;	
నీలిమందు మ. 1-3	80-0-0
గు- సవరము 1-3	15-4-5
రాణి సవరము	16-12-0
ఫ్రెంచికాసులు	5-0-0
బంగారము	6-12-0
వెండి	96-0-0
గవ్వ మెంటు పత్రములు	
సీమ చేరు సెనక కా 1-3	25-8-0

ORIENTAL

Government Security

LIFE

Assurance Co. Ltd.,

ESTABLISHED 1874. HEAD OFFICE-BOMBAY
WOL PREMIUMS. LIBERAL CONDITIONS

Prompt Payment of Claims.

DEAR SIR, Egmore, Madras, 19. March 1917.

I have your letter dated to-day and the cheque in settlement of my policy, as the Policy fell due only yesterday. I greatly appreciate the celerity with which my claim has been settled. I also take this opportunity to express my appreciation of the courtesy and consideration which I have always had in my dealings with your company both when I was dealing direct with the Head Office at Bombay and since my policy was transferred to the Madras Branch.

Yours Sincerely,

P. Rajagopalachariar

Member of Council, Government of Madras.

Wanted Immediately

Agents on fixed salaries and Commission required in all important Towns of Ganjam, Vizagapatam, Godavari, Kistna, Guntur, Nellore, Cuddapah, Kurnool, Bellary, Chittoor, and Anantapur Districts.

Apply to:—

The Superintendent of Agents

ORIENTAL LIFE OFFICE

C/o Post Master,

BERHAMPORE (GANJAM)

OR TO:—

The Branch Secretary

ORIENTAL ASSURANCE BUILDINGS,

Post Box No. 8, Madras.

సమకాలికాభిప్రాయము.

విధానము నిర్ధారణ కావలెను

ఈదేశమున బ్రిటిషు పరిపాలనా విధానములను ప్రభుత్వమువారు వ్యక్తపరచుట అవసరమని మాపత్రికలో ననేకసార్లు సూచించియున్నాము. అట్టివిధాన ప్రకటనములేక, విద్యావంతుల అభిప్రాయములను బట్టి యెన్ని రాజకీయ సంస్కరములు జేసినను వానివిలువ తేటపడదు ఒకపద్ధతి ననుసరించి రాజకీయ సంస్కరణములను చేయకపోయిన యెడల యేమియు లాభములేదు. ఇట్టి ప్రకటనము లేకపోవుట వలన ననేక నష్టములు కలుగును. అందుచే భారతప్రజలకును ప్రభుత్వము వారికిని మనస్ఫుర్థులు కలుగును.

ప్రభుత్వమువారి చేతిలో నెట్టి హక్కులుండవలెనో, భారతీయులభివృద్ధి సొందుకొలది వారి కెట్టిఅధికారము నీయవలయునో తెల్లముచేయుట అత్యవసరము. పరిపాలనమున భారతీయుల కెట్టి హక్కులనీయవలెనో, అది యెట్లు పొందవలెనో యిప్పుడు చెప్పట కష్టము. ఇట్టి పరిస్థితులలో భారతదేశీయుల తక్షణమే స్వపరిపాలనముచేకూడవలయుననెడి ఆశీయులు నొందుటయు, ప్రభుత్వమువారేమి చేయుటకును తెలియక పరిణామ ప్రయత్నములను ఖండించు చుండుటయు తటస్థించుచున్నది. అందుచేకడదినపదివత్సరములలో జరిగినఅంతో శనమున తిలకించిన వార్తలను, తగిన పాద్యలు లేకపోవుటచే ప్రజలను ప్రభువునుకూడ అనవసరముగ వాగ్వాదము చేయుటయు, తన్మూలమున మిగుల నష్టములు కలుగుటయు తటస్థించుచున్నది. పదివందవత్సరములలో గాని తీర్మానము గాజాలని యంశములను ముందునకు గొనివచ్చి ఆకాలమని దొరతనమువారావిషయముల నావల యధాస్థితినుంప దొరతనమువారి తలంపని కలవరము కలుగును.

చర్య యెంతవరకు జరిగిన ప్రయోజనమో అను విషయమును నిర్ధారణచేయుట యావశ్యకమై యున్నది. ఇండియా దొరతనమువారు ఇండియా పుంత్రియును కలసి అధికార అనధికార ప్రముఖులగు భారతీయులతోను అంగ్లేయులతోడను ముచ్చటించి ఏవిషయములయందచిరకాలమున సంస్కరణ మారంభమై క్రమాభివృద్ధి దుండవలయునో. ఏయేవిషయములయందు వ్యవసాయకాలమున, మాన్యుల దలపెట్టగూడదో, నిష్కర్షచేయవలసియున్నది.

అనంతరమున ప్రజలకు ప్రసాదింప నవకాశమున్న స్వాతంత్ర్యములను క్రమముగ సొనుగుచునియు, అట్లు పిలులేని వాటిని తమవశమున నుంచుకొందునియు దొరతనమువారు వెల్లడింప వలయును. మొదటిరకపు స్వాతంత్ర్యమును ప్రజలు కోరిన యుత్తరక్షణమున నీయజాలకపోయిన, దొరతనము వారాకోర్కెలయందాదరభావము కలిగి, కాలవిలంబించినమునకుండుకున్న కారణముల వివరణమున ధారాళముగ నుండును. గనుక దొరతనమువారి రధికారముపై నుండుకున్న యాశ్చర్య మన కోరికల మన్నింపవలెనని యెవ్వరును నింపింప నవకాశముండదు. రెండవతరగతి హక్కులను సంపాదింప ప్రజలందోశన మొనర్చిరని దౌష్ట్యముగ నెన్నబడును.

ఇట్టివిధానము నవలంబించినగాని ప్రస్తుతము ప్రబలి యున్న దుర్భిప్రాయములు, అందోళనములు తొలగినేరవు. దేశము స్వపరిపాలనా స్వయైయున్నదని స్పష్టమగుచుండినను పేరందవలెననియు సాంప్రదాయ సిద్ధముగ నడచుకొనుట గోసియు కొందరు హామీయుగా నమిలిని జేరియుండుటను మేము చర్చించియుంటిమి. దృఢమగు మితవాదులైనను, బాలి యంతయు వైశ్యకంఠముగ గోరుచున్నదని తెలియజేయుటకు గాను, ప్రోద్బలమున నమిలియందు చేర తలయుచిన వారి విషయమెగూడ నిది వరలో హెచ్చరించి యుంటిమి. బీసెంటుమ్యు కోరిన కోరికలయందు మూడవవందైన కార్యరూపము కాకుండు గాకయని వీరిమనమున దైవమును ప్రార్థించునట్టివారి ఈమామవ వందైన బీసెంటుమ్యు వెట్టిన మితికి మూడింతల కాలమున లభ్యపడవలెనని వీరు వాంఛించి యున్నారు. వాంఛించు వివేక నిధులను తమ దేశీయుల యశ్శ్రమ లేమట ఫలవంతములగు నొనిజేకులగు భారతీయుల కెగుగ జేయుట భారతవర్ష పాలకులకు విధియై యున్నది. క్షమాపన మననిజేసుకొనుట గాక తీవ్రమగు నాందోళనము నాపుట దొరతనమువారివిధి. అట్లాపుచే యింపకుండిన వారు నిందాపాత్రులగుదురు. అందోళనము నిరోధించుటయే గాక పురోచ్ఛ్చిహ్వ ప్రదర్శకమగు పరిపాలనా విధానమును గూడ వెల్లడింపవలసి యున్నది. మదరాసు మెయిలు.

చెన్నపురి పౌరుల ఆక్షేపక సభ

వచ్చిన ప్రతినిధుల వివరములు

న్యూయిండియా పత్రికయందు వివరములు సమగ్రముగ వివరింపబడినవి. ఉత్తరఆర్కాడు - దక్షిణ ఆర్కాడు - చిత్తూరు - తంజావూరు - తిరుచనాపల్లి-మధుర - గుంటూరు - కర్నూలు - నెల్లూరు-మలబారు-కోయంబూరు-సేలం-కృష్ణా-దక్షిణకన్నడము-మండలములనుండి 45 గురు ప్రతినిధులు సభకు వచ్చిరి.

తంలివార్తలు.

సేలము విజయ రాఘవాచారి; వి. పి. మాధవరావు; చిరకాల ఎలయ రాజా; రావు బహదరు ఎస్. వి. నరసింహారావు (కర్నూలు) గిరిరావు (మదనపల్లి) ప్రొఫెసరు రామమూర్తి (వీరు 1001లను కూడ పంపిరి.) కే. నారాయణశాస్త్రి (కోయంబూరు) మా॥పి. శివరావు (బళ్లారి) రావుబహదూరు ఎం. కృష్ణస్వామయ్యగారు (కొడయకనాలు) మా॥ ఆకెళ్ళ సూర్యనారాయణరావు (విశాఖపట్టణము) టి. శివశంకరం (వెనుకొండ) ఎం. సంబంధ మొదలవారు (కోయంబూరు) జి. పి. నరేశం (ఉదకమండలము - వీరు రు250 లను న్యాయతి సుబ్బారావు పంతులు (రాజమండ్రి) భోగరాజు పంపిరి) పట్టాభి సీతారామయ్య(ఉదకమండలము)గార్లు సాను భూడిని తెలుపుచు తంలివార్తల నంపిరి.

దివానుబరహూరు కేశవపిళ్లగారి ఉపన్యాస సంగ్రహము.

నేడు ఘనతమమున పూతమునకు విధిని నిర్వర్తించుటకు విశిష్టస్థానములనుండి మనమిత్రులు సమాజేశమైతిమి. బీసెంటుమ్యు అరండేలు వాడియా గార్లకు నిర్బంధవాసమును విధించి నందులకు మనకు గలిగిన ఆభావంమును సంతాపమును వెల్లడించుట మనకు స్వధర్మమును వంశానుమత రాజానుమత ప్రభుత్వానుమతధర్మమును గూడ నగును. మనము దొరతనము వారికి కష్టముగ తోచు నెట్టి వాక్యములను పలుకుటంద వలె ననియే బహు జాగ్రత్తగోచున్నాము. గవర్నరుగారికిని ప్రభుత్వవ్యవహారాని వ్యక్తులకును అగౌరవకరముగ తోచు నేవాక్యములను మనము పలుకుటండుటే యత్నించు చున్నాము. ప్రజాహితైకవిషయములలో ననేక విషయములందు మనకును వారికిని అభిప్రాయభేదములు కలుగుచున్నవి వారిని స్వయముగ నెరిగిన వారందరును వారిపట్ల స్నేహభావమును కలిగియుండక పోజాలరు. కాని దేశక్షేమక శాసనముక్రింద రాజధానియందవలంబింపబడిన విధానము, నైతికాధాగ విశిష్టమనియు ఆచరణానుకూలము కాదనియు మనము స్పష్టముగ దొరతనమువారికిని బ్రిటిషు దేశపు పౌరులకును విన్నవింపకున్నచో నది బుద్ధిపూర్వకమగు టమాకవృత్తియు రాజభక్తి విరహిత వృత్తియును కాకుండపోదు. పెంట్లండు ప్రభువుగారి దొరతనమువారి పుడవలంబించిన విధానము నుపయోగించుటకు చాలకాల మాలోచించిరి. దొరతనమువారి విషయమున కార్యదక్షులు కాకున్నాగని ప్రతిపక్షు లాక్షేపించిరి. బీసెంటుమ్యు విధానమువలనను ఉపన్యాస వ్యాసమాల వలనను ప్రజలలోను విద్యార్థులలోను దారుణమగు నస్వస్థత కలిగినదను నతిశయోక్తులను ప్రతికక్షులు నిరంతయును బుద్ధిపూర్వకముగ ప్రకటించిరి. ప్రతికక్షులు రగు అంగ్లో ఇండియనులేగాక మనరక్షస్పృగముల బంధువర్గమువారుగూడ ఈవ్యాసపుత్రై పౌరబాటుగు నభిప్రాయమును దొరతనమువారికి కలిగించి వారి నిట్టిపనికి పురికొల్పిరి. అభిప్రాయ భేదము గలవారి పట్ల బీసెంటుమ్యు మృదుపదములను వాడలేదనుట నిజముగాని ఆమె బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును తొలగించుటకు ప్రయత్నించినదనుట కేవలము మిథ్య-ఆమె విరోధులు-కొందరు ప్రబలశక్తులు గూడ గలరు - గూడ అధికార తిరస్కారమునకును రాజకీయహింసకార్యములకును ప్రేరేపి యొక్కనిదర్శకమునై నచూపజాలరు. కానివారు దినదినమును నిందా వాక్యములను కఠోరముగ వ్రాయుటమానలేరు. ఈవ్రాతలే అధికారుల న్యాయనిచారణాసామర్థ్యమునకు మబ్బుగ్రమ్మినట్లు క్రమ్మినవి. అయితరు నిర్బంధవాసమును విధించుటలో వారు అంగ్లేయుల జీవితమునకు జీవితమెట్టియో ప్రస్తుతము దేని సంరక్షనము కొరకు మానవాధికులమని పొగడుకొనుచున్న జర్మనులను రూపు మాపుటకు సకలప్రపంచవాసులును సర్వసన్నాహ మొనరించుచుండిరో అట్టి స్వపరిపాలనా ప్రాశస్త్యమునే బుద్ధిపూర్వకముగనో గమనిక లేకుండనో నిరంజించినవారగుచున్నారని గాన వారు జనసామాన్యభావమును సరిగ గుర్తించి రని చెప్పట కవకాశములేదు.

భరతఖండమునకు దైవస్వరూపములకును కొనుచుండిన అంగ్లో యిండియను పత్రికలు యుద్ధారంభమున భారతీయులు నూతనోత్సాహ భరితులై భయమును అనుమానమును తొలగించుచు సామ్రాజ్యగౌరవ సంరక్షణార్థము సంపూర్ణత్యాగమును చూప భారతీయులుగూడ మానవసోదర వ్యమలూనివారే అని అంగ్లో యిండియను పత్రికలు గ్రహింపగలిగెను. ఇట్టిజ్ఞానము కలుగుటచే అదివరకు ఆపత్రికలు చూపిన అవిశ్వాసవంధ నిరసనములైకు పశ్చాత్తప్తమివలను సోదరవాత్సల్యమున నాదరింపగలవని తలంచితమి. యుద్ధ మతితీవ్రముగ జరుగుచున్న కొలదిని భారతీయులు శక్తిభరితులై స్వాగత్యాగముల నొనరించుచున్న కొలదిని భారతీయుల లక్షకమగు నధికారమును కోరకుండ వారి నదిమి యుండుటయే మంచిదని అంగ్లో యిండియను పత్రికలు తనచి నని. ఆత్యగౌరవముల భారతీయుల కిది ఆగ్రహాన్వితపక్షముగ నుండెను. బీసెంటుమ్యు అరండేలుగార్లు అంగ్లేదేశమందు రాజకీయవిధానముల నభ్యసించిన వారు గాన తగినవానికి తగినట్లు సమాధానము చెప్పి యుండిరి. ప్రత్యేకస్థానమును బడసిన వారికిది దుస్సహముగ నుండెను. కానవా రనత్యక్తలవ్వముచేసి దొరతనమువారిని ప్రోత్సహించుటకు నిస్సందేహముగ పట్టుదలతో పనిచేసిరి.

బీసెంటుమ్యు వ్రాతలవలన గాక ఆమె వ్రాతలు మహా నష్టకములను కలిగించుచున్నవను ప్రతికక్షుల అతిశయోక్తుల వలననే ఆమె కార్యములు వృద్ధులలోను బాలురలోను గూడ చాల విపరీతియును కలిగించుచున్నవను నిరాధారపు నభిప్రాయమును ప్రతికక్షుల యతిశయోక్తులును అనత్యములును కలిగించుటవలనను దొరతనమువారిందులకు గడంగిరి. వారు పౌరబాటు చేసిరి. దుర్మార్గులను తీవ్రించినచో తక్కిన ప్రోహులకు భయము కలుగుచు గాన నందులకు ప్రజలు సంతసించెదరు, యోగ్యులు రాజభక్తులు స్వాగత్యాగము నగు వారిని విచారణ జరుపకుండ సమాధానము గొనకుండ చెప్పకుండ యుద్ధశాసన ప్రయోగమున తీవ్రించినచో పాపరజములు గూడ నట్టి వారర్హులగారను వారి కమిత గౌరవమును కలిగించెదరు. వారి యుద్ధమును బలకత్తరు చుగును. ప్రబలధికముగ దాని ననుసరించెదరు. అట్టివారికి గలిగిన భావము నెట్టి కి తిన కా సన ము ను గూడ తొలగింప జాలదు. బీసెంటుమ్యు నిష్పంధవానవార్త దేశమున వ్యాపించి శోకాంధకార బంధురమును గావించినది. దేశభావాపత్రిక లీ వార్తను వాడ వాడలకును వ్యాపింపజేయుచున్నది. ఈవార్తలలో కొన్ని అతిశయోక్తులు మితితగుట సమాజము. ప్రజలు దీనినిగూర్చి సానుభూతితో నుడువువాక్యములు శ్రావ్యములుగ నుండవు. కాని జట్టి సుపత్రిక యందు రాజకీయములను గూర్చి వ్రాయబడిన కొన్ని వ్రాతలను విశ్లేషించి తా మొనర్చిన కార్యమును దేరియులందరు నామోసింపిరి. దొరతనమువారు పౌరబాటు కవకాశము కలదు.

నిష్పంధ వాసములను గూర్చి ప్రజాభిప్రాయముని జట్టి సుపత్రిక వ్రాసినవ్రాతలు స్వయూరములు ప్రజలలో 75 మంది ఈ యుద్ధపు వలనసంఘటితులు గాతేదని జట్టిసుపత్రిక వ్రాసినవ్రాత కేవలము అనత్య కల్పము. నేను నగరమున నివసింపు వాడనుగాను. గ్రామములలో నివసింపువాడను. ప్రజాభిప్రాయమును బాగుగా నెరిగిన వాడను. జన సామాన్యమున బహుళ సంఖ్యగలవారు దొరతనము వారి యుద్ధపునకు వ్యతిరేకులని నేను ఖండితముగ నుడువగలను. చాల మంది బ్రాహ్మణేతరులగు హిందువులు ను మహమ్మదీయులును క్రైస్తవులును గూడ నీ యాందోళనమున చేరియుండుట చాల సంశ్చిక్తి కరము. నిరాధారములగు జట్టిసుపత్రికలోని వ్రాతలవలన దొరతనమువారు పౌరబాటు సొందరని తలచెదను. జట్టిసు పత్రికకు రాజకీయ విషయములం గూర్చి దృఢాభిప్రాయములు లేవు కాన చాల చికిచికిగా నుండును. ఈ పత్రిక బ్రాహ్మణేతర పక్ష పత్రిక యని నేనొకప్పుడు తలచితిని గాని ఇపుడీ పత్రిక బ్రాహ్మణేతరుల భావమును సరిగ వివరించి యుండలేదు. నేను ఈ సభకు వచ్చిన వారిలో హెచ్చుమంది బ్రాహ్మణేతరులుగలరు. డాక్టరు సంజుండరావుగారు మున్నగు వారుగూడ నీ యుద్ధవ్యయమునచేరుట ప్రబల నిదర్శకము. దేశ స్వాతంత్ర్య విషయము పట్ల ప్రజలలో భిన్న భావము యుండగూడదు. అట్లు ప్రవర్తించుట బ్రాహ్మణేతర సంఘమునకు మహా నష్టకమును అత్యుచితనాశనమును కలిగించుటయే యగును. నిరాధారములగు వ్రాతలలో దొరతనమువారు పౌరబాటు గూడదు.

బం గాథా దొర వారు మిస్సెన్ గోపన్న అనునా మెకు పట్టుపురుగుల సెంచువిధములను కనుగొనుటకు 2 వేల రూపాయల సొసరిరి.

నుచున్నదియు అభిమానము.

చెన్నై పురిషంబుల ఆశీర్వాదములతో నున్న పరిశ్రమలను, రాజకీయ విమర్శలను, పత్రికలు వ్రాసిన వ్రాతలు పూర్తిగా నమ్మదగినవి గావు. భారతదేశహిత కార్యకర్తలగు పార్లమెంటు సభ్యుల కలగలుగు నిర్మాణములను వివరించును. అట్టి పార్లమెంటు సభ్యులను పురుషులు నుగూడ వేరేక కలంకరించిరి. పెక్కుమంది మహమ్మదీయులను మేము సభ్యులని మానియున్నాము. భారతదేశమున సభ్యులను స్వేచ్ఛ (రిటైర్డ్ డిప్యూటీ కలెక్టరు) అభ్యుదయము (వైదాపేట యూనియను చైర్మను) అభ్యుదయము (అభ్యుదయ కమిటీ) గానున్న గుర్రు మహమ్మదీయ ప్రముఖులు సభ్యులను దిరమునకు వచ్చునట్టి చాలవలయు నగుటచే వారికి ప్రత్యేక వకాళము కలుగలేదని మాకు రూపకవర్తమానము తెలిసినది. ఆ సభకు వచ్చిన అజ్ఞానములను మహమ్మదు గారిటుల పత్రికలకు వ్రాసిరి.

“సభకు వచ్చిన వారిలో నేనొక్కడను. నేను చెన్నై పురిషానికి విద్యాలయమున పట్ట (బి. ఏ) పరీక్ష నిచ్చితిని. సాట్టడి పార్లమెంటున ఇంజనీరుగా నున్నాను. ఇప్పుడు నాపనిని వదిలివేసితిని. హిందూదేశ సేవక సంఘమున చేరి నా జీవితమును దేశసేవ కల్పింప గోచిడను. నన్ను హామీయూలు నీకు నం దొక సభ్యునిగ చేర్చుకొన గోరుచు కార్యకర్తలకి వ్రాసెదను. మా జిన్నా గారనుకరించిన యుద్ధాగమార్గ మెల్లదను అనుసరింపములు. అజ్ఞానములను అహముడు.

ఈ సందర్భమున సిద్ధా అలయన్సు బాంకింగుండి ఎల్. ఆర్. అర్జును గారు వ్రాసిన లేఖన ప్రతికూలర తుచిత ప్రత్యుత్తరమును.

“నేను బిసెంటు అరంజీలు వాడియాగాల్లకు నా సానుభూతిని తెలుపుచున్నాను. బ్రిటిషు ప్రజల కసహజముగ కితిని భీరున్లు నూచకముగ న్యాయశాస్త్ర వ్యతిరేకముగ చెన్నై పురిషానికి తోరకమువారు ప్రవర్తించుటవలన హామీయూలు కత్తు వారు న్యాయశాస్త్రబద్ధముగ విధానమున సభిక పీఠములో పనిచేయుట చేకూర గలదనియును స్వాతంత్ర్యమును గోరుచు దేశయులు స్పష్టముగ గాటముగ నుడిచెదననియు నేనత్యధికముగ నాసింపుచున్నాను. బ్రిటిషుపాలన అభిప్రాయ మహాస్వాతంత్ర్యములు రద్దుచేయబడినవి. దేశము నాయకు లందరును కలసి సంతకములుచేసి ఇండియా మంత్రికారికి విజ్ఞప్తిపంపి వారు పెట్టండు ప్రభుత్వ గారిని ఆంగ్లేజీయులను పిలుచునట్లు చేకూరదని నమ్మెదను. ఐ. ఆరహను.

బిసెంటు నిధి.

ఈ పేరుతో దాక్టరు ఎస్. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ఏర్పరచిన నిధికి ఈదిగున విరాళములు చేరినవి.

జంపదు ఎస్. ఆర్. మెహతాగారు (కరాచి)	8000-0-0
జహంగీరు ఆర్. గిద్దగారు (హైదరాబాద్)	1000-0-0
సి. వి. వేంకట్రామణ అయ్యంగారు (కోయంబటూరు)	1000-0-0
ప్రొ. షేకరు కోడిరామమూర్తిగారు (ఆంధ్రప్రదేశ్)	1000-0-0
ఇక్కలు సారాయణగుర్తు గారు (కాశీ)	500-0-0
టి. వి. కోసాలస్వామి అయ్యంగారు (రిటైర్డ్ డిప్యూటీ కలెక్టరు)	500-0-0
జి. పి. సోమేశ్వరగారు	250-0-0
బెంగుళూరు పోరులు (ప్రభువిరాళము) వారోన్	100-0-0
కయ్యంగారిద్వారా	100-0-0
కలవకూరు పోరులు	100-0-0
వి. సుబ్బారావుగారు (రిటైర్డ్ డిప్యూటీ కలెక్టరు)	75-0-0
మొదటివాయిదా	75-0-0
జై. సన్యాసిగారు - స్టేషను రాజాం	30-0-0
టి. ఎం. కృష్ణస్వామయ్యగారు	25-0-0
వి. చంద్రశేఖరయ్యగారు (నెల చందా)	10-0-0
జి. పి. వైద్యరామయ్యగారు (నెల చందా)	5-0-0
ఆముదాలపాక్షి కుటీలు	11-14-0
పెరియమెటు ఆరుజాలంపెట్టిగారు (వర్తకులు)	15-0-0
డి. సి. కృష్ణయ్యగారు (తెనాలి)	10-0-0
వి. సి. కేసువారిగారు మైలపూరు	1000-0-0

బిసెంటు మహామురాలు నిధి.

హామీయూలు సభ్యులు కొందరి కిచ్చి కత్తో సుకనిధిని ఏర్పరచిరి. ఈనిధికి సి. జినరాజగారి. సి. పి. రామస్వామయ్యగారు; చత్తా సి. డి. మురార్జీ యమునాదాసు న్యాయక

దాసు; గార్ల ధర్మకర్తలగు నియోజింపబడిరి. ఒకమిత్రుడు రు 20,000 లును రత్నా సి. డి. మురార్జీ గారు రు 5000-లను విరాళ మొసంగిరి.

హామీయూలు ఆశయములు

- (1) ఆంగ్లేయ రాష్ట్రమునకు లోబడిన సంప్రదానమును స్వపరిపాలనమును హిందూదేశమునకు తుదకు లభ్యపరచుట.
- (2) కాంగ్రెసు సభా సూచిత తీర్మానమున వివరింపబడిన స్వపరిపాలనా భాగమును త్వరలో నొసగుట.
- (3) కాంగ్రెసు మహమ్మదీయ మహాసభలు తయారు చేసిన సంస్కరణ విధానమును యథాసంతరమున వేటినే ప్రవేశ పెట్టుట.

బిసెంటు అసెంబ్లీ

పుత్రికా శాసనపు కేసులలో నట్టులచేసికొనవచ్చునని ప్రీవీకౌన్సిలు వారు తెలవొసంగిరి. గనుక వైశేసులలోని ముఖ్యవిషయములను కొన్నింటిని రచితకాలమున తీర్మానింతురని న్యాయాధిపతి పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

అరంజీలుగారు

వ్యక్తి స్వాతంత్ర్య సంగతులను జోసెఫ్ బాప్టిస్టు, ఇ. ఎల్. అయ్యరు అను బాప్టిస్టు ర్నిరువురు అరంజీలుగారి పక్షమున న్యాయస్థానములయందు వాదించి నచితకాలమున నె ఇంగ్లండు దేశమునకు వెల్లిదురని తెలియవచ్చుచున్నది.

అని బెసెంటుగారి నిర్బంధావాసము.

లండను, జూను 22:— ప్రజల మండిమున సర్ ఎ. విలియమ్సుగారి ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పమ ఛాంబర్లనుగారిటుల చెప్పిరి. అనిబెసెంటు, అరంజీలు, వాడియాగాల్ల మీద చెన్నై పురిషానికి తోరకమువారు చేసిన చర్య అవశ్యకమైనది.

బిసెంటుగారును, ఆమె స్నేహితులును దేశమున విశేష అకాలి భారము గలిగించినందు, ఆభావమిప్పట్లో విశేష బాధకరముగ నుండవచ్చుననియు తక్కినవారితనముల వారందఱును విశ్వాసింపుచున్నా రను సంగతి నతడు వివరింపరచెను.

బిసెంటుగారికి వంపబడు లేఖలు

ఇండియన్ రక్షణశాసనముల ప్రకారము బిసెంటు, అరంజీలు, వాడియాగాల్లకు నిర్బంధ నివాసము విధింపబడియున్నది. పోలీసువారు ముద్రితమైన లేఖలు మున్నగునవిమాత్రమే పిలికిచేరును. వీరు మువ్వరు వ్రాయు లేఖలను పోలీసువారు ప్రభుత్వమున కిచ్చి, తమకునచ్చినయెడల పంపుదురు లేదా మన్నించేదురు. గనుక ముఖ్యము, ప్రజలకు లాభకరములగు విషయము తెలియునట్టి తెలియకుండ నుండును. వీరిని జూడవచ్చువారి కేయభ్యంతరమును లేదు. వార్తాపత్రికలు, గ్రంథములు పిలికిచేర నవకాశమియ్యబడినది. ఇంతవర కీ నిర్బంధము లానవ్యమైనది. కొంత యుత్తరువులు వెలువడిన న్యాయాధిపతి పత్రిక వాటిని వెలువరించును. బిసెంటుగారు రుద్రకమండలమున నివసింతురు. వాడియా అరంజీలుగారునూడ నచటనే యుండురు.

స్వదేశీవ్రతము

హైందవులనేకులు స్వదేశీ ప్రమాణము మెదగ్గు నాత్ర పడుచుండిరి. కొన్ని యాత్రేపణ సమావేశములయందీ ప్రమాణ విధివరకే నొనర్చబడియుండెను. దేశము లందరి ప్రమాణము నొప్పున త్వరలో నడచుకొందురని నమ్ముచున్నాము. వంగరాష్ట్రముల ప్రమాణ మీ తిరునమన్నది:— బహిరంగముగ విచారణ జరిగి న్యాయస్థానమువారి యాజ్ఞాచొప్పున నష్టములకు వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యమునచేర ఫీరూపకముగ వ్యక్తి యొక్క యావదాస్తి భద్రమును మాకును, మాసంతతివారలకును లభ్యపడునట్లునగు విశేషములను గొనక నష్టము సంభవించినను స్వదేశీవ్రతముల నె కొందురని మనఃపూర్తిగ ప్రమాణముచేయుచున్నాము. భారతీయులకు వైమాన్యులు చేకూరునగు మేము మాప్రతివ నెవ్వరైన సత్వేష్యుడు మాకు తోడగుగాక.

కలకత్తాలో రాష్ట్రీయ మహాజన సభవారు సురేంద్ర నాథ బెనర్జీగారి అధ్యక్షతక్రింద అనిబెసెంటుగారి నిర్బంధ ప్రవాసము నాశేపించుటకు పురమందిరమున సౌకసభచేయుటకు తీర్మానించిరి. దేశీయ మహాజనసభవారును మన్సిం సంఘమువారును చేసిన ఏర్పాటుల ననుసరించి చేసిన స్వపరిపాలనా విధానమే మన గత్యంతరమని కూడ తెలియజేయుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

రామాయనోపన్యాసము:— అత్యాత్మరామాయణమున రెండవ యుపన్యాసమును మహా మహాపాఠ్యము వి. లక్ష్మణమూరిగారుచేపటి ఆదివారము (24-6-17) నాడుదయము 8 గంటలకు సానుకారుల సేవ మోస్తూలు టి. ఆస్వామియ్యి మొదలిగారు గారిహాసండు చెప్పెదరు.

పట్టు పరిశ్రమా పరిశోధనా మహాదేశపు ప్రభుత్వమువారు కేగుహర్వే సతి గారికి 2 వేల రూప్యముల నొసంగిరి

హిందూదేశీయ మహాజనసభ.

రాజ్యపు డిశంబరు మాసముందు కలకత్తా నగరమున జరుగబోవు హిందూదేశీయ మహాజనసభ ఆహ్వానసంఘము వారు గత శుక్రవారము సాయంకాలము కలకత్తా నగరమున సభచేసిరి. సభయందు రమారము 120 మంది సభికులుండిరి. సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు అధ్యక్షతన వహించిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని నియోజనవిషయమున అనేకమంది పేర్లను నూచించిరి. నూచితులలో మున్నడబాదు వాస్తవ్యులగు రావువైకుంఠనాథ సేన్ బహదూర్ గారును బాప్టిస్టు బి. చక్రదాక్షర్జీగారును సుప్రసిద్ధులు. వీరువురిలో నెవరిని అధ్యక్షు చేయుటయో తెలియక పోట్లు వేయబడెను. రావుబహదూర్ గారికి 50 యువ చక్రవర్తిగారికి 39 ఓట్లు వచ్చినవి. గనుక రావుబహదూర్ గారిని ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షునిగానియో జేంచిరి. చక్రవర్తి మా. ఏ. రమణబాబూ మొలలూ ఘోషు, రు దేవప్రసాదసర్వాధికారి, వి. ఆర్. దాసు హెచ్. ఎస్. దత్తు, రాయయతీంద్రనాథచౌదరి, ఆర్. డి. మెహతాగార్లు పాఠ్యక్షులుగా నియోజింపబడిరి. మా. పి. కే. ఫజులుహక్ మా. పి. సిమిత్రపూర్ణేశ్వరచంద్రరాయి, ప్రభుభనాథ బెనర్జీ మా. డాక్టరు నీలరత్నసర్కారు, జితేంద్రబాలు బెనర్జీ వి. బి. సేనుగార్లును మరొకరును కార్యదర్శులుగ నియోజింపబడిరి. కార్యనిర్వాహక సభ్యులును సహకార్యదర్శులును కూడ నియోజింపబడిరి.

ప్రకటన

బెజవాడ కాపురస్తులు సింగరాజు మల్లపరాజుగారు తన తోటాకు అనగా గురజాడ సోమసుందరరావుగారు యివ్వవలసిన బాకీక్రింద తనకు దఖలు పడిన యేలూరు రామచంద్రరావు పేటలోని 2400 చతురంగులముల నివేశనస్థలమున్న దానిలోని పెంకుటి డాబాయిల్లు వస్త్రాలున్న నాకు రు 3500 లకు విక్రయించుటకు బేరం పై సలుచేసి 22-8-17 తేదీని నావల్ల రు 100 లు బజానాపుచ్చుకొని విక్రయపు బజానాచీటి వ్రాసి యిచ్చియున్నారు. ఆయన సదరు ఆస్తిని తిరిగి యెవరికైనా విక్రయించవలెనను దురుద్దేశ్యముతో నున్నట్లు తెలిసినది. గనుక సదరు ఆస్తిని యెవరైనా కొనేయెడల ఆక్రయము చెల్లినేరదనియు కొనే వారు నష్టమును పొందగలరనియు యిందుమూలముగా సర్వజనులకు తెలియజేయుచున్నాను.

అత్తిలి 21-6-17 } బుద్ధిరాజు వీరభద్రరావు.

తనకు డి. మునసబు కోర్టులో

అసలు 791 1916
1 చాగంటి వీరేశలింగంగారు—వాది.
2 ప్రతివాది: శ్రీమత్తిరుమల తిరువేంగళమ్మ సా. ప్రస్తుతం పెంటపాడు—ప్రతివాదికి.
మయన చెప్పిన వాది నీ వగయిరాలు మీద తనకు రాలసిన బాకీకి స్లయింట్లు దాఖలు చేసి నారు. సదరు దావాకు ప్రత్యుత్తరం చెప్పగలం దులకు 1917 సం॥ రం జూను 26 తేదీకి వాయిదా వేసినారు గనుక, నీవు స్వయముగా గాని స్టీడరు గారి ద్వారా గాని, హాజరయి సదరు దావాకు సమాధానము చెప్పవలెను. సదరు రోజుకు నీవు హాజరు గాకుండా తప్పిపోయే యెడల నీ పరోక్ష మందు కోర్టువారు సదరు వ్యాజ్యమును విమర్శచేసి తీర్మానించడ మువ్వనని నీవు తెలిసికోవలసినది.
M. Raghava Rao

THE GREAT WAR

NEW GREEK REGIME: BULGARIA'S THREATS TO GERMANY

REPUBLICANISM REPUDIATED IN SOUTH AFRICAN PARLIAMENT

DROUGHT IN GERMANY: POSITION OF CROPS SERIOUS

MADRAS INTERNMENTS: QUESTION IN PARLIAMENT

[REUTER'S AGENCY.]

SOUTH AFRICA

Republican Activity in South Africa.

Mr. Merriman's Motion.

LONDON, June 22.

CAPE TOWN.—Great public interest centred in an important debate in the Assembly upon the following motion moved by the veteran South African Statesman and Ex-Premier John X. Merriman—"That this House viewing with alarm several manifestations of republican propaganda now being carried on in the country desires to record its opinion that such manifestations whether by speech, writing or other methods are directly at variance with the Constitution as laid down and agreed to in the South African Act, that they are opposed to the best interests of the people and if persisted in must inevitably lead to fatal dissensions and ultimate ruin of the European race in South Africa. This House therefore calls upon those, who are loyal to the Constitution to express the strongest disapproval of the dangerous efforts of those who seek to subvert the principles on which that Constitution is based."

Mr. Merriman emphasised the need, that the House should give a clear and unmistakable lead pointing out that while such Nationalist propaganda was regarded lightly by educated people, it was different in the country districts, where there was a deliberate movement to destroy the Constitution in favour of Republican Government, which he declared emphatically, could only lead to Civil War. He considered the danger in fomenting artificial distinctions very real and terrible and asked the House to testify that it stood by the Constitution.

Mr. Louw, the Dutch speaking Afrikaner Member for the Cape constituency of Colesburg, seconded the motion. The Labour leader, Colonel Creswell supporting Mr. Merriman's motion referred in striking terms to South Africa's part in the recent African campaigns. Speaking in connection with the post-war settlement, he declared that he was convinced, the working class of South Africa would be filled with alarm, at any possibility of South-west Africa being returned to Germany. They, in South Africa had not assisted in the war from any desire to take land, but because they believed it right and they could not contemplate with equanimity the re-establishment of German power on their borders. They strongly objected to such an idea. Germany wanted a strong Protectorate from West Africa across Central to East Africa. The nationalists talked about a Republic. Colonel Creswell asked them to contemplate a strong Germany stretching across the Continent with harbours and submarine bases and huge native population trained and drilled as black soldiers, in a huge mercenary army. South Africa would then be confronted with an unparalleled state of affairs. It would be at the mercy of the German Black African Empire. He asked, how long South Africa would then enjoy the direct freedom, it had to-day. He emphasised that Labour Members would continue to support Government's war policy.

General Botha.

General Botha laid stress on the fact that ever since South Africa had received its Constitution, the British Government had never interfered with South Africa. He pointed out that no word had been uttered by the Free State Delegates at the National Convention, regarding the Constitution on Republican lines and said that a great majority in South Africa did not want further Civil War. He asked whether a minority were going to force Civil War on the majority and reiterated that only the future of South Africa lay in the union of the races.

Mr. Hertzog.

Mr. Hertzog contended that nothing contained in the Constitution of the Treaty of Vereeniging was opposed to his conducting a propaganda in favour of the Republic.

Sir T. Smartt.

Sir Thomas Smartt, addressing to the National Convention said that the English minority relied on the good faith of the Dutch majority. He strongly emphasised that if the present propaganda was continued, the Premier must feel that he had the support of the vast majority in dealing with it promptly and vigorously. Mr. Merriman's motion was carried and the minority in the division was composed solely of Nationalists.

GREAT BRITAIN

Military Officers in Simla and House Rents.

Question in Parliament.

LONDON, June 22.

Speaking in the Commons Colonel Yates affirmed that Military Officers on duty in Simla had sometimes to spend half their pay in rent. He suggested that the Government of India might construct quarters and let them to Officers at reasonable rent or give Officers lodging allowance.

Mr. Chamberlain's Reply.

Mr. Chamberlain replied "I cannot altogether accept Colonel Yates' statement of facts and I must defer answer regarding policy till certain questions of Military administration are settled."

Articles for Officers.

Question of Allowing Them Free of Duty

LONDON, June 22.

In the Commons Mr. Chamberlain announced that he was communicating with the Government of India on the question of allowing all Officers in British Service in India to import articles by post free of Customs Duty.

Re-Examination of Discharged Men.

Important Numbers Available.

LONDON, June 22.

In the House of Commons Mr. Macpherson stated that the War Office estimated that the re-examination of men discharged and medically rejected would yield sixty thousand for service abroad and sixty thousand for other categories. Wounded men discharged and invalided from abroad could claim a final discharge.

Methods of Recruiting Denounced. In Parliament.

LONDON, June 22.

Mr. Macpherson's reply in the Commons regarding the re-examination of men discharged and medically rejected was made in the course of a debate raised by Mr. Pringle who moved a resolution to reduce Lord Derby's salary by £100 with a view to calling attention to the methods of the Medical Boards. Several members denounced the methods of the Recruiting Authorities including Mr. Asquith who said that the experience of the last few weeks showed that men had been secured by means which were widely resented in the country.

Mr. Macpherson said that the Government was ready to appoint a committee to examine the working of the act.

Mr. Bonar Law said that the work of the war Office had never been so efficiently and conscientiously done. Mr. Pringle withdrew his amendment and the debate was adjourned.

New Orders of Chivalry.

Instituted by the King.

LONDON, June 22.

The King has instituted two new orders in recognition of the war services by Britons and Allies. One styled the 'Order of the British Empire' is an order of knighthood open to both sexes. Women will prefix the title "dame" to their names in the higher classes. The second order is entitled "Order of Companions of Honour." There is one class only, and the order does not carry title or precedence. Women are equally eligible with men. The first lists will be issued shortly.

Prince of Wales' Appointment.

LONDON, June 22.

The Prince of Wales has been appointed Master of the Order of the British Empire.

House of Lords Reform.

LONDON, June 22.

In the House of Lords Lord Curzon announced that the Government had decided to appoint a committee to deal with the question of the reform of the House of Lords as soon as possible.

Young Unmarried Miners & Enlistment.

A Labour Member's Suggestion.

LONDON, June 22.

During yesterday's debate in the Commons on the methods of the medical boards the labour member Mr. Edwards (Glamorgan) on behalf of the public meetings of miners in South Wales asked the Government to take young unmarried miners for military service instead of older married miners. He said that there were 2,05,000 unmarried miners under 31 of whom 1,17,000 had attested. They were overwhelmingly desirous of being taken. Government should deal with the situation not through Union Officials but with men at pit heads.

The Cotton Crisis.

Why the Liverpool Market was Closed.

LONDON, June 22.

The temporary closing of the Liverpool Cotton Futures Market, both American and Egyptian, is in accordance with the wishes of Sir Albert Stanley with whom the Directors will consult to-morrow.

TELEGRAMS.

Government Control Advocated.

Cotton prices have paralysed business on the Manchester Exchange. The news that the futures market has been closed is heartily welcomed by the members who agree that it will check speculation. The proposal that Government should control the whole of the cotton imports is being considered. It is pointed out that the Government is by far the biggest purchaser of cotton goods.

Limitation of Output Suggested.

The convulsion in the Lancashire cotton trade, which has resulted in the prohibition of transactions in futures in Liverpool owing to the extraordinary rise in prices due to speculative dealing, is attributed by the 'Times' to lack of shipping accentuated by submarineism. The 'Times' adds that the most obvious remedy is the limitation of output, but manufacturers are unable to agree upon it. There is, therefore, a growing demand for Government intervention including the possible rationing of supplies.

Fluctuation in American Quotations.

NEW YORK - Cotton broke seventy points on the announcement of the closing of the Liverpool Exchange and there was a further slump to 173 points lower on outside liquidation and Liverpool selling, but a good part of the loss was recovered.

Government and Cotton

Representatives Confer.

Sir Albert Stanley had a lengthy conference with the Liverpool cotton representatives. The proceedings were private, but it is understood that the proposals included the recommendation that Government should take over the import of cotton in the same way as the wool imports are controlled. The conference will be resumed to-morrow.

Wild Cotton Buying.

LONDON, June 22.

PARIS—HAYRE—The cotton market is closed. A corner was apparently attempted and government is enquiring into the matter. Cotton is short and there has been wild buying.

The Silver Market.

Indian Imports and Exports.

LONDON, June 22.

Messrs. Montagu's weekly report on the silver market says the price of 39 5 8d is a record since October 1892. It draws attention to the statistics of Indian imports and exports of silver during the last three financial years showing that the net import of over a xty million ounces on private account in 1914-15 has been turned into a net export of eleven million ounces and also that the Government of India imported mainly in the latter portion of 1915 17 over 104 million ounces which is probably well over half of the world's production.

Obituary.

Sir Joseph Lyons.

LONDON, June 22.—The death is announced of Sir Joseph Lyons.

In the order to allow further time for the completion of arrangements for the selling of tea under the new scheme of four classes, public sales of Indian tea which were to have been held on Monday, have been postponed.

CANADA

The Canadian Contingent.

Canada's Message to New Commander.

LONDON, June 22.

OTTAWA—Sir Frederick Borden, on behalf of the Government, has cabled congratulations to General Currie, who is in command of the Canadian Corps, the message concluding, "We bid you God-speed in the great work which lies before you and send you our firm assurance that Canada will without fail give you and the officers and men under your command all needed aid to support and maintain your efforts and ensure their success."

Newspapers pay a tribute to Sir Arthur Currie, the new Commander of the Canadians in France, who was an estate broker in Vancouver before the war. The declare that those acquainted with General Currie are confident that he, like General Smuts with the South Africans, will prove the right man for the post and dwell on the significance of the appointment of an ex-civilian to a high British Command.

GREECE

Venezelists and Royalists.

Step Towards Unification.

LONDON, June 22.

ATHENS.—The Cabinet has decided to appoint a joint commission of members of the Athens and Salonika Governments to negotiate with a view to a unification of Royalist and Venezelist Greece.

Attitude of King Alexander.

Willing to Co-operate with Allies.

In view of the surprise and indignation aroused by the new Greek King's proclamation, in which he expressed his determination to carry out his father's "Sacred Mandate", it is noteworthy that King Alexander has now written a letter to M. Zaimis declaring himself the faithful guardian of the Constitution and expressing his willingness sincerely to co-operate with the powers in maintaining tranquility and bringing about a reconciliation between the different elements of the Greek nation.

TELEGRAMS.

Greek Political Exiles Depart. To Reside in France.

ATHENS.—Six political exiles, including M. Gounaris, M. Dousmanis and Col. Metaxas, Ex-Minister in Petrograd, have embarked. Their future residence will be confined to anywhere in France (except Paris).

THE NEW REGIME IN GREECE. Effect on Submarinism.

Bulgaria Presents New Demands to her Allies.
LONDON, June 21st.—There is considerable speculation here concerning the possible changes in the situation of the Macedonian front following upon King Constantine's deposition, the Italian activity in Albania and the British withdrawal from the posts eastward of the Struma. According to Mr. Ward Price's latest message the new regime in Greece must have considerable effect on the activities of enemy submarines in the Mediterranean. He says that the town of Volo, prior to the allied occupation, prospered on supplying submarines. There are still hidden arms, it is believed even machine-guns, around Volo Gulf.

The 'Neue Freie Presse' says:—King Ferdinand is alive to the possibility of Greece's declaring war and discussed the matter during his visit to the German General headquarters.

A Berne despatch to the 'Ida Nazionale' states that Bulgaria has presented to Vienna and Berlin new demands for financial and territorial concessions accompanied by threats. She previously threatened to make a separate peace and now declares that she will change sides unless her demands are granted. Statements in the Bulgarian Press indicate that the demands concern Albania and an outlet on the Adriatic. ('Pioneer')

Venezelos Arrives at Piraeus.

ATHENS.—M. Venezelos has arrived at Piraeus.
LUGANO.—King Constantine has gone to discuss in the Canton of Grisons.

RUSSIA

Russian Mission in U. S. Reassuring Statement of Leader.

WASHINGTON.—M. Bashmetieff, the head of the Russian Mission, in a statement to the American people, avowed Russia's consecration to the war with the German autocracy to the end. Only through victory could a stable world peace and the truest of the Russian Revolution be secured. The Russian people thoroughly understood and were fully convinced that it was absolutely necessary to root out the autocratic principles which underlay German Militarism that threatened the peace, freedom, and happiness of the world.

Russia's Armies.

Autumn and Winter Offensive Promised.

LONDON, June 21st.—General Bruchhoff is making good progress with the consolidation of the Russian forces. They seem to have settled down and he promises an autumn and winter offensive.

The United States is sending some supplies and great enthusiasm exists among the military with regard to American co-operation. ('Pioneer' Special Cable.)

AMERICA

Naval Operations in Irish Waters. American Fleet to Command.

A telegram to the 'Daily News' from Washington states that Admiral Sims commands the naval operations in Irish Waters.

Zeppelin Raids on America. Germans think them Feasible.

LONDON, June 21st.—Opinion is expressed in German newspapers that zeppelin raids on towns in the east of America are feasible. ('C. and M. Gazette')

GERMANY

Drought in Germany. Serious Agricultural Situation.

AMSTERDAM.—Except for occasional violent hailstorms there has been no rain in east Germany for eight weeks and hay has been ruined. The position of grain crops is very serious. Drought is so bad in Bavaria that the Ministry of Agriculture has ordered streams to be dammed in order to inundate fields. Hail and thunderstorms have devastated the whole area between Brieg and Ohlau Silesia.

Germany's Peace Intrigues. Prince Buelow's Part.

LONDON, June 21st.—M. Marcel Hutin states that Prince Von Buelow dictated Herr Hoffmann's offer to Russia and that he will meet ex-King Constantine on his arrival. ('C. and M. Gazette Cable')

German Man-Power. Significant Methods of Recruiting.

LONDON, June 21st.—An Amsterdam correspondent of the 'Times' states that the Germans are collecting war-worn men in Belgium and Limburg and forming

new regiments of them. A hundred exhausted and discouraged men were the sole survivors of a regiment in the action at Messines. They state that the bombardment cost the lives of a whole company. The neighbouring villages are full of wounded, who are placed in churches and receive inadequate attention. Numerous deserters and fugitives from the Lys and Ypres fronts are detained in Northern Flanders. ('C. & M. Gazette')

Explosion in a German Munitions Depot.

LONDON, June 22.—The 'Frankfurter Zeitung' states that lightning exploded the munition works at Foerde in Westphalia and destroyed workshops. Two workers were killed and four injured. Eleven farmsteads were burned down at Gross Schenbrunn in Bavaria and many cattle were incinerated.

AUSTRIA

Austrian Cabinet Forming. 4 New Ministries.

LONDON, June 22.—A Vienna telegram says that M. Martini is trying to form a coalition cabinet and creating four extra Ministries to be offered to a Pole, a Czech, a Ruthenian and a Slav.

JAPAN

Ex-Emperor of Korea's Visit to Japan.

LONDON, June 22.—The Ex-Emperor of Korea has arrived here on his first visit to Japan. He was received with the highest honour.

SUBMARINISM

Enemy's New Submarines. Many Destroyed by the Allies.

LAHORE, June 22.—The 'Agenzia Nazionale' learns from a reliable source that the new large submarines are less satisfactory than those of the earlier type. The percentage of losses among them is higher. All those given to Austria have been destroyed and there are no longer any enemy submarines in the Bosphorus, Sea of Marmora, or the Black Sea. ('C. & M. Gazette')

French Shipping.

A Week's Traffic and Losses.

LONDON, June 22.—PARIS.—An official statement says that during the week ending 17th June there were 1,028 arrivals and 1,122 sailings at French ports. No vessels above, but one below, 1,600 tons were sunk. Five were unsuccessfully attacked.

BRITISH FRONT

LONDON, June 22.—General Haig in this afternoon's communique says:—We successfully raided southeastward of Quent, in the neighbourhood of Neuve Chapelle and Armentieres.

Enemy Raiders Repulsed.

LONDON, June 21.—F. V. Sir Douglas Haig to-night reports: Our fire repulsed raiders south of the Bapaume-Cambrai road east of Laventie, and also in the neighbourhood of Lombrizide, where another enemy party entered our front line, but was immediately driven out. A few of our men are missing. The enemy's artillery has been active astride the Scarpe.

Civil Evacuation of W. Flanders.

LONDON, June 22.—AMSTERDAM.—It is reported that the evacuation of the civil population of West Flanders continues and that two thousand persons have been removed from places behind the front.

Operations in Belgium.

LONDON, June 22.—There is much interest in the extension northward of the British line in Belgium indicated in Sir D. Haig's despatch last night. The French and Belgian troops had previously held the line north of Ypres but the report of German raids on the British posts at Lombardyde and the Seacoast reveals officially that the British now hold the extreme northern point of the line.

FRENCH FRONT

Champagne Fighting Continues. A Brilliant French Advance.

LONDON, June 22.—Last night's French communique said:—Fighting continued to our advantage east of Vauxaillon. A counter-attack delivered by us on the trench in the sector of Hely Farm gave important results. Hitherto we have recaptured all the positions with the exception of a salient four hundred metres to the north-east, where enemy parties are still holding out. Artillery duels have been exceedingly lively in this region. A fairly lively bombardment was opened against our lines between Hurtlebise and Craonne. In Champagne we accomplished a particularly brilliant advance north-east of Mont Cornillet. The enemy attempted to recapture positions wrested from him on June 18th, but was repulsed by bombers who then took the offensive and pursued the Germans into a trench from which they had engaged and captured it. We thus advanced to a depth of three-hundred metres on a front of six-hundred metres. One-hundred enemy bodies were left on the ground.

The French Communique.

LONDON, June 22.—This afternoon's French communique says:—Artillery struggle continued east of Vauxaillon and extended during the night-time to the region south of Ftain and north of Braycentaonnaj where it was very violent. Germans attacked yesterday evening Crestleton in Champagne and to the east on a front of four-hundred metres. They penetrated our advanced elements but were driven out after a lively fighting. We entirely re-established our line.

SALONIKA FRONT

British Air Raids Continue.

LONDON, June 22.—A communique from the French eastern army states that the British air service bombed enemy camps and depots between Lake Doiran and the Vardar and on the Struma causing great damage.

INDIAN TELEGRAMS.

From our own Correspondents.

(By Wire.)

SIMLA

Admitted to the Indian Order of Merit

SIMLA, June 22.—The following is published in the current issue of the 'Gazette of India' Army Department:—Admission of the undermentioned non-commissioned officer to military division of the Indian Order of Merit is sanctioned:—To 2nd class of No. 3281 Naik Malik Khan for conspicuous gallantry and devotion to duty in action. On the 21st April 1917 he commanded a Lewis gun section and when within 500 yards of the enemy's line and his whole section except himself and two ammunition carriers had been killed or wounded, he himself brought up a Lewis gun under very heavy fire and brought it into action on the enemy who were collecting for a counter-attack. Naik Khan was killed in this action. His widow, if any, is admitted to the pension of the Order with effect from the date of his death.

Plague Mortality.

SIMLA, June 22.—There were 1204 deaths and 1495 seizures from plague in India during the week ending the 16th June. The following are provincial figures:—Bombay Presidency and Sind 296 deaths, Madras 20, Bengal 5, Bihar and Orissa 82, United Provinces 308, the Punjab 62, Burma 69, Central Provinces 63, Mysore State 33, Hyderabad State 156, Central India 24 and Rajputana 86.

CALCUTTA

Another Dacoity in Calcutta. Widow's House Robbed.

CALCUTTA, June 22.—A dacoity is reported to have been committed on Wednesday night in a house in Belgachia section of Calcutta occupied by a Hindu widow and some tenants. It is said that a gang of armed men entered the house, rifled the safe and decamped with cash and jewellery valued at Rs. 7,000. No arrests were made.

Latest Telegrams.

[REUTER.]

New Commander. Sir Arthur Currie.

LONDON, June 22.—The newspapers pay tribute to Sir Arthur Currie, the new Commander of the Canadians in France, who was an estate broker in Vancouver before the war. They desire that those acquainted with Sir Arthur Currie are confident that he, like General Smuts with the South Africans, will prove the right man for the post and dwell on the significance of the appointment of an ex-civilian to a high British command.

LONDON, June 22.—UDINE.—The Italians are dislodging enemy from most formidable strongholds by means of mines by which whole mountain tops have been blown up. For example the most important peak dominating Fozzerey Pass recently disappeared burying large number of the enemy.

AMSTERDAM.—Count Martinec in view of the impossibility of forming a Cabinet has asked the Emperor to entrust task to M. Sommeville else.

General Haig to night says:—We repulsed raiders east of Epigny. The enemy left several dead at our wire. We took prisoners a few wounded. Enemy attempt against Omermont Farm in the same neighbourhood failed. Our aeroplanes operated with great success and good results despite bad weather. We brought down one aeroplane and drove down six others. Three of ours are missing.

LONDON, June 22.—COPENHAGEN.—The Stockholm conference has ceased the Danish Cabinet Crisis. The conservative Minister Rathsoell has resigned at the request of his party which objected to the Socialist Minister Stauning's activity at the conference.

MADRAS INTERNMENTS: ALL-INDIA PROTESTS

BENGAL'S VIGOROUS CAMPAIGN ANTICIPATED

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

MRS. BESANT'S INTERNMENT.

LONDON June 22.

In the Commons replying to Sir A. Williamson, Mr. Chamberlain said, he had no doubt that the action of Madras Government in regard to Mrs. Besant and Messrs. Arundale and Wadia was necessary. He pointed out that other Governments had satisfied themselves that activities of Mrs. Besant and her Associates had excited unrest which might easily be dangerous at present.

The Allahabad Protest Meeting.

ALLAHABAD, June 22.

A largely attended public meeting was held here this evening to protest against the recent internments. The Hon'ble Pandit Motilal Nehru occupied the chair. The following resolution was moved by the Hon'ble Dr. Tej Bahadur Sapru and supported by Mr. Syl Haider Mahri and Munshi Iswar Saran. This public meeting of the Indian citizen of Allahabad strongly condemns the internment of Mrs. Annie Besant, Mr. G. S. Arundale and Mr. B. P. Wadia, expresses its unabated confidence in them views with grave concern the policy of depriving the liberty of Public workers pursuing lawful methods to legitimate ends without trial and under an emergency war measure not intended for such use and calls upon the Government to give back their freedom to Mrs. Besant, Mr. Arundale and Mr. Wadia.

The Hon'ble Mr. C. Y. Chintamani moved: The Indian citizens of Allahabad in this public meeting assembled affirm their firm intention to carry on the Home Rule propaganda with unabated vigour, give their strong support to the Home Rule League established by Mrs. Besant and in view of the manifest attitude of the Government towards it call upon the people to strengthen the organisation by joining the league in large numbers. A resolution was also adopted for sending copies of the above resolutions to the Secretary of State and the Governments of India, Madras and U. P., and further requested the chairman to address the Prime Minister on the present situation in India. A number of people joined the league, among them being a European lady, named Mrs. A. Robach.

A Moslem Association's Indignation.

LUCKNOW, June 22.

The Rifah-i-Am Association, Lucknow, met last evening and decided to send a protest by wire to His Excellency the Viceroy.

Resolved that the Rifah-i-Am Association, Lucknow, looks with deep indignation and regret the order of internment passed by the Madras Government against Mrs. Besant, Mr. G. S. Arundale and Mr. B. P. Wadia, and lodges its emphatic protest against the said order which it considers unjust and unwise. The association is further of opinion that the action of the Madras Government is calculated to produce widespread resentment throughout the country and would result in creating a most undesirable situation.

Home Rule League Resolution.

The Lucknow Home Rule League also met the same evening, and passed resolutions.

(1) Resolved that the Home Rule League, Lucknow, do record their deep indignation and emphatic protest against the arbitrary and aggressive application of the Defence of India Act against Mrs. Annie Besant, the illustrious President of the Home Rule League, the most devoted and selfless worker in the national cause and against her brave and energetic lieutenants Mr. G. S. Arundale and Mr. B. P. Wadia. The league do further record their determination not to be deterred by such acts of repression from the supreme duty of carrying on national and patriotic work which their President has so nobly initiated.

(2) The Home Rule League convey their most respectful sympathy to Mrs. Annie Besant, Mr. G. S. Arundale and Mr. B. P. Wadia and express their profound admiration for the heroic and self-sacrificing spirit with which they had worked and suffered for the cause of India's freedom. Resolved that a copy of the first resolution be transmitted to His Excellency the Viceroy and to His Excellency the Governor of Madras and that a copy of all the resolutions be communicated to Mrs. Besant, Messrs. Arundale and Wadia and to the press.

The public meeting of protest has been arranged for Sunday the 24th June 1917 at the Rifah-i-Am grounds at 5:30 P. M.

The local Theosophical Lodge meets to-day to express its indignation at the order of internment and sympathy with the internment and has collected Rs 500 and remitted it to Sir Subramania Iyer yesterday.

The Madras Internments.

Bengal's Agitation.

(Delayed in Transmission.)

CALCUTTA, June 22

A meeting of the Bengal Provincial Congress Committee was held this evening in the rooms of the Indian Association: Mr. Surendranath Bannerjee presiding. Resolutions protesting against the internments were unanimously adopted.

(1) That a town Hall meeting be held within 3 weeks for which delegates from all parts of Bengal be invited to attend, (a) to protest against the action of the Government of Madras in the matter of internments of Mrs. Besant, Messrs. Arundale and Wadia, (B) to affirm the firm and unflinching determination of Bengal to carry on by all constitutional means the propaganda for the establishment of complete autonomy and responsible government in all domestic affairs in the coming readjustment of the Empire and (C) to form organisations all over the province with a view to carry on a persistent and systematic agitation for the speedy attainment of this great national end.

(2) This meeting further urges upon the Government of India the withdrawal and complete disavowal of the policy announced by Lord Pentland which has filled the country with anxiety and alarm.

(3) That a manifesto be issued to the above effect signed by all leading men of Bengal expressing their firm resolve to stand by the principle of Self Government as laid down by the Congress and the Muslim League and the propaganda for attaining it even if the Government should declare against it.

(4) That a message of sympathy and confidence be conveyed to Mrs. Besant.

Calcutta Protest Meeting.

CALCUTTA, June 22.

A public meeting of the Indian residents of Calcutta was held this evening to protest against the action of the Madras Government in internment Mrs. Besant and her associates. The meeting was largely attended both by leaders of moderates and extremists including several Mahomedans. Mr. Surendranath Bannerjee presided. He said the public aspect of the question has overshadowed the personal issues involved. In attacking Mrs. Besant the Government had attacked the cause of Self-Government in India. In supporting her they really rallied round the banner of Self-Government raised by the Congress and the Muslim League. The internment of Mrs. Besant is the beginning of the end of the Bureau-cracy and Autocracy. He urged the audience to continue the demonstration all over the country and not to relax it until Self-Government was established.

Rai Jowendra Chunder Ghose Bahadur, Messrs. Motilal Ghose, L. B. Sen, Harendranath Dutta, Hon'ble Fazlul Haq, Hon'ble Hon. B. Chakravarti, Messrs. C. R. Das, A. N. Choudhuri and others took part in the proceedings. The following resolutions were carried:—(1) That this meeting desires to record its emphatic protest against the action of the Government of Madras in internment Mrs. Besant, Mr. G. S. Arundale and Mr. B. P. Wadia and restraining their liberties in other directions. (2) That this meeting solemnly affirms the unflinching determination of the people of Bengal to carry on by all constitutional means the propaganda for early establishment in India of responsible Self-Government. (3) That this meeting strongly urges upon the Government of India the immediate withdrawal of the recent internment orders and a complete disavowal of the policy announced by Lord Pentland which has filled the country with indignation and alarm. (4) That this meeting expresses its unabated confidence in Mrs. Besant and its deep sympathy with her and with Messrs. Arundale and Wadia in their present troubles.

After the meeting was over Mr. C. R. Das and a large number of people joined the Home Rule League.

Immediately after this a meeting of the Home Rule League was held under the Presidency of Mr. B. Chakravarti. The meeting expressed indignation at the action of the Madras Government, considered the action of Mrs. Besant thoroughly lawful and constitutional and demanded the early grant of Self-Government. The last resolution was to the following effect:—

This League hereby proclaims its determination to stand by their ideal and to follow their methods openly and fearlessly whatever risk this action may involve through acts of the Executive.

Opinion of "Rangoon Gazette."

RANGOON, June 22.

In the course of a leader this morning, the "Rangoon Gazette" referring to Mrs. Besant's case says:—Any other Government in the world would have had Mrs. Besant out of India long ago. Mrs. Besant has done the greatest possible disservice to the cause of Indian Home Rule and those who support her in the attitude which she has recently adopted are undoing much of the good that has already been done, by bringing to bear pressure on the Government of India, by responsible politicians like Sir S. P. Sinha. No one can honestly support the attitude of Mrs. Besant.

BURMA

The Rangoon Railway Tragedy.

RANGOON, June 22.

Regarding Mrs. Padden Row's fatal accident at Ywadow further particulars go to show that when 3 Up was nearing Ywadow station the lady was standing against the door of the carriage. As the train crossed the points the carriage gave a jolt which knocked her out. She was able to give the circumstances of the accident prior to her death. Two children in her carriage were taken to Yamethin by train where the station master recognised them and they told him that their grandmother had been thrown out of the train.

BRIEF TELEGRAMS.

Her Excellency Lady Willingdon this evening opened the new club for the sick and wounded British soldiers in the magnificent pile of buildings known as Moto Mansions situated on the Koregaon Road, at Poona. The building is at present the property of Sir Shapurji Broacha who has lent the place to the military authorities for the purpose of the club until such time as other premises can be secured.

On the closing day 13th instant the Indian War Loan in Palghat stood at Rs. 1,21,200.

On the recommendation of Mr. K. L. Datta Special Officer, who suggested that the maintenance of Bangalore District and State Huzar treasuries was unnecessary and their amalgamation into one treasury would result in simplification of work and in reduction of the cost of the establishment the Government have directed that with effect from the 24th instant the two treasuries be amalgamated and worked at one.

న్యూ ఇండియా పత్రిక.

మరల ప్రారంభమగుట.

బీసెంటమ్మకు నిర్బంధనాను విధింపబడుటచే న్యూ ఇండియా పత్రిక నిలబడిపోయినది. మరల టిలాంగుగారు జరుగుబాని గతి 21-వ తేదీని మొదటి సంచికయం దిట్లు ప్రచురించెరి.

పత్రికా నిర్వహణప్రచారణ భారములు నేటినుండి నామెదైనది. తత్ఫలముల యందలి బాధ్యతల నన్నిటిని గ్రహించియుంటిని. భారతవర్షమున న్యూఇండియా పత్రిక విశేష గౌరవముగలిగి, ప్రాముఖ్యతచే నతిశయించుచున్నది. పత్రికా కార్యముల నింతవరకు నిర్వహించిన బీసెంటమ్మగారు, భారత వర్షమున ప్రబలియున్న స్వతంత్ర్యమును తత్ఫలమును బీజ మొనర్చి, ఈమెకుండి "పలుకుబడియు" రచనా సామర్థ్యములను న్యూఇండియా పత్రికకు భారతవర్ష పత్రికయల దనస్య సామాన్యముగ ప్రాసము చేకూర్చినది. ఈ పత్రిక మూలముననే భారతయులకు రాజకీయాంగోళన మెట్టి క్రమమున నడుపవలెనో, రాజకీయవిషయ పక్షవలంబన మన నర్థమెట్టిదయో బోధపడెను. రాజకీయ వ్యవహారకర్త లిప్పుడు "స్వరాజ్యము స్వరాజ్యముని" హెచ్చరించుచున్నారు. రాజకీయ విషయ పక్షవలంబనమును భిల రహితముగ ఖండనము నిపుడు రాజకీయముల ముఖ్యభాగము లైనవి. ఇవియు, నింక ననేక మగు చుటా చుటా కార్యములను బీసెంటమ్మగారి మూలమున భారత వర్షమునకు లభ్యపడెనని.

బీసెంటమ్మగారి ధీశక్తియు, నాధ్యాత్మికా శక్తియును లేకపోయినను సేనా మేక వ్యూహ నైయున్నాను. తత్ఫలమున నామెదేవతమునుండి నెచ్చికోసవలసిన యంశముల నలవరించుకొంటుంది. ఈమెత్రిక్కిన త్రోవనె సాధ్యమగునంతవరకు త్రొక్కివలెనని నిశ్చయించి యుంటినిగాన పత్రికానిర్వహణ పధానమున ముప్పుండదు. స్వరాజ్యమును గూర్చి యాపత్రిక కన వాదమును సాగించును. లక్ష్య యందు కంప్రైసు సభవా రోనర్చిన తీర్మానము నాధారము చేసికొని కాంగ్రెసు మహమ్మదీయ మహాసభల తిర్మానియొకొనిన సంస్కరణముల విషయమై బలముగ వాదించును. కాశ్యమునుగాని కుటలు బన్నుటనుగాని సహించును. భారతవర్షమునకు నష్టము కలిగించునను తోచిన దొరతనమువారి చర్యల నన్నిటిని ఖండింతును. స్వరాజ్య విషయమై యిట్టి ఖండనము తీవ్రముగ జరుగగలదు. బీసెంటమ్మగారి విధానము నవలంబించి, ఎట్లు నడిపిన నామె సంతసింపగలదో యాశీరిసి పత్రికా కార్యముల నెరవేర్చదలచి యున్నాను.

ఇదివరలో యునుండిన విధమున ప్రస్తుతము కొన్ని మార్పు లొనరింపబడును. విశేషమున నామమును, చిరునామా యును లేని యొత్తములు ప్రకటంపబడవు. ఉత్తరములతో చాటు నామములను చిరునామాలను ప్రకటింప విశేషము లను నుతింపవలయును. ఆంగ్ల రాష్ట్రపు కన్యచయుమునకు సంబంధించిన ప్రకటన లంగీకరింపబడవు. హిందూదేశమున లభ్యము కాక చాల నగిత్వమును నిట్టివస్తువులకు సంబంధించిన ప్రకటనలుమాత్ర మంగీకరింపబడును. ఇట్టి వస్తువులవిషయమున గూడ భారతదేశ వర్తక సంస్థముల పంపు ప్రకటనములే యాహేదింపబడును. స్వీకృత ప్రమాణమున కి నిర్బంధము లుచితములై యున్నవి. నె నట్టి ప్రమాణము నొనర్చి యున్నాడను. దేయిలందరు గూడ స్వదేశ ప్రమాణము నొనర్చి తమ ప్రతిజ్ఞల నెరవేర్చుకొందురు గాక.

పత్రికా నిర్వహణ భారణమున నాదేశీయుల సహాయ సహకారముల నేమేమిచి నన్ను వినిప వారల గోరుచున్నాను. స్వరాజ్య విషయమై నాకైసంతయు వినియోగింతును. నిర్బంధనాన కారణమున బీసెంటమ్మగారి సలహా లభ్యము కాకపోవుట తిట్టపించినను, స్వప్రతిష్ఠనుగ నీపత్రిక నామె యాశీర్వాదించుచుండునని నాదృఢవిశ్వాసము. న్యూ ఇండియా.

బొంబాయిలో గతమేయి నెల 21-వ తేదీవఱకు వైటునేలైడ్ లా కంపెనీ యందు వడ్డము పనిచాడుగా నుండిన లియూనార్డ్ బ్రెహింక్ అను నతడు ఆ తేదీతో తన నౌకరిని చాలించుకొంటునని యజమానులకు తెలిపి కంపెనీనుండి మంగలికత్తులు, చొక్కాలు మొదలగు వానిని 2116 రూపాయలు ఖరీదు దొంగిలించినట్లు వాస్తవై కను చేయబడెను. ఆపహరించిన వస్తువులతో వానిని కరచిన యందు పోలీసు వారు పట్టుకొనిరి. నానిక 5 మాసముల కఠిన శిక్ష విధించబడెను.

కమమహాజనులకొకవిజ్ఞప్తి

అను శీర్షికతో చల్లపల్లి భూమారాజు వారు జూన్ 1వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ కు దొక వ్యాసము వ్రాసియున్నారు. దక్షిణ హిందూదేశ ప్రజాసంఘముచే సాగింపబడుచున్న జస్టిస్, ఆంధ్రప్రదేశ్ మొదలగు ప్రతీకలయొక్క యాదర్శములకు తమ యామోదమును కనుపరచుచు ప్రకాశింపజేయుచున్న ప్రోత్సాహ మొసంగవలసినదని వారు కోరుచున్నారు. జమీందారులను పట్టపర్తి ధర్మరంధరులను వైన మాకుమారరాజువారిచే నేటికైన మొక విజ్ఞప్తి మా కందజేసిన బ్రాహ్మణేతరద్రవ్యమునకు స్వాగతము.

ఈ ప్రతికలయొక్క యాదర్శమేమి? పేరుకు బ్రాహ్మణేతరల అభివృద్ధి; క్రియలో ఆంధ్రదేశమును హిందూదేశమును ఏకాదర్శములను కాంతించుచున్నవో ఆయాదర్శములభగ్ను పరచుట. మా కుమారరాజువారికి ముద మొనగూర్చుచున్న వారి యాదర్శముల నెంచుకొని విమర్శింపవలసియున్నది. అది యేమి? ఆంధ్రోద్యమమును, జాతీయవిద్యయు, స్వపరిపాలనయు ప్రస్తుత వప్రస్తుతప్రపంచములకు లభింపజేయుట.

మనకు స్వపరిపాలన బుద్ధివయోదల అందున్న లాభమంతయు బ్రాహ్మణులే పొందుదుననియు మనల నిష్పక్షింకంతుల యధోగతికి దెబ్బరగియు వారిభయము. హిందూదేశమందలి యన్ని జాతుల వారకు విద్యాభ్యాసమునై రాజ్యాంగవేత్తలై ఒకే జాతీయై ఒకేవత్తయై, వికాసమును సాధించి సమర్థులైనపుడు గాని స్వపరిపాలనా సువ్యవస్థలంపునకు తెచ్చుకొనకూడదని వీరి యభిప్రాయము.

ఏకాగ్రమునై ప్రారంభించక దూరముగ నున్నంతవరకా పనిని గురించి తెలిసికొనుటెట్లు? కొంచె మనమధునకు నున్నను పనియందు ప్రవేశించిన పిదప కొన్నాళ్ల కాపని స్వతంత్రముగ నిర్వహించ సమర్థుడగును. అట్లు చేయుటలో మొదట కొంచెము కష్టపట్టములకు పాల్పడినను తుదకు కార్య సిద్ధిని పొందును. అలాగుననే మనము దూరముగ నున్నంతవరకట్లే అనమధులగు నుండుము. ఈతేనెరసిన దలచువాడు నీళ్లలో దిగుకుండు టెట్లు? ప్రభుత్వమువారు మొదట కోర్టుల స్థాపించినపుడు న్యాయాధికారులు గాని న్యాయవాదులుగాని అందరును అపుడు స్థాపించబడిన కళాశాలలలో బి. ఎల్. యల్. పూర్తికాని కోర్టులలో పని చేయకూడదని ఆజ్ఞా పింపబడిరా? ఇంగ్లీషు భాషా మాత్రమును కొలదిగ ఇంగ్లీషునే స్వేచ్ఛవారును న్యాయాధికారులుగానుండి వ్రాసిన తీర్పులు ఇప్పటికిని మనము చూచుచుండుట లేదా? క్రియ క్రమముగ ఇప్పటికి న్యాయాధికారులను న్యాయవాదులలో చాలవరకు బి. ఎల్. పట్టునుండి వారే. ఈ విషయముగనే ప్రతికలయమును చూపించుచున్నది. మనమందరమును సంపూర్ణ సమర్థులవయ్యెడవరకు స్వపరిపాలనా సంకల్పమే యుండకూడదనుట నుచితము. మనము స్వపరిపాలనమును పొందిననే గాని దేశమన్ని విధముల యభివృద్ధికిరానేరదు. వెండితుడిననే గాని పిచ్చితుడుగదు. పిచ్చితుడిననే గాని వెండి తుడుగదను సామెతజ్ఞప్తికమృతము. చారిత్రికాన్నత్యము లేనట్టియు గౌరవమైన మతసాంప్రదాయములు లేనట్టియు, అనాగరికులైనట్టియు ఫీల్లి మైన్సులు కొలది కాలములోనే స్వరాజ్యమున కన్నులెరుపుడు ఇప్పటి నాగరిక జాతులన్నియు అనాగరిక జాతులగు నున్నపుడు అత్యంత నాగరికీకృతి కిభగము నాగోహించిన హైదరాబాదు సంతతివారమై యిప్పటికిని ప్రపంచములోని మతములన్నిటి కంటెను ఉత్కృష్టతరమైన మతమునకు జేరినవామై ఒకప్పుడు మహమ్మదీయతననుభవించిన భారతీయులు కాలచక్రమయొక్క ప్రభావముచేత మధ్యకాలములో కొంతయజ్ఞానములో బడినను ఇప్పుడు మరల ప్రపంచమంతటిలోను నాగరికులై స్వపరిపాలకులై ప్రజా ప్రభుత్వమార్గదర్శకులై ప్రకాశించు డిట్టి పరిపాలకుల క్రింద 150 సంవత్సరములు పరిపాలింపబడి వారివలన పరిపాలనానూత్రములు పూర్వనాగరికతను తెలిసికొన్న భారతీయులు స్వరాజ్యమున కన్నులెరుపుడు కొంతవారము గలదా? ఇప్పుడున్నతీ న్యాయసభలో న్యాయమూర్తులయ్య కార్యనిర్వాహక సభలయందు మంత్రులయ్య, అబ్దుల్ హిసాం, సదాశివయ్య, రాజగోపాలాచారి, శంకరనాయర్, మొదలగువారు ప్రజలును ప్రభుత్వమువారును ఆశ్చర్య మొందునట్లు తమ విధ్యక్తధర్మముల నిర్వహించుట లేదా? వి. పి. మాధవరావు, విశ్వేశ్వరయ్య మొదలగువారు స్వదేశ సంస్థానముల మంత్రిత్యము వహించి యితరరాష్ట్రములకు మార్గదర్శక

కముగ పరిపాలించి యుండలేదా? గవర్నరుగారియొక్కయు గవర్నరు జనరలుగారియొక్కయు కార్యనిర్వాహక సభలందును, ఉన్నత న్యాయస్థానములందును స్వదేశ సంస్థానములందును ప్రభుత్వము వారకై వేయించుట పని చేయుచున్న మహాసమర్థులున్న యీ దేశమున దిష్టాంత్రభోధ ప్రసిద్ధింపబడవలె తగినవారందరికీ కార్యలలో తేరుపెంచుకొనవలసివచ్చుట కేమి కారణము? మన శాసన నిర్మాణసభలందలి దౌర్బల్య స్థితియేదా? అనర్హులను చెప్పట ప్రభుత్వమువారి కీర్తికి కళంక మాపించుటయేదా? స్వరాజ్యము ననుభవించుచున్న ప్రతిదేశమును స్వరాజ్యమును పొందుటకు పూర్వ మెట్టి స్థితియందుండెనో జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొనిన వాడ దౌర్బల్యమును నులభింప గుర్తించెదరు.

స్వరాజ్య మభ్యివృద్ధి లాభమంతయు బ్రాహ్మణులే జూర్రు కొనదురట మరల యసంభవము. స్వపరిపాలనమన ముఖ్యముగ నొక విషయ మాలోచించవలెను. శాసన నిర్మాణ సభలందును సామ్రాజ్య శాసన నిర్మాణ సభలందును ఇప్పటివలెగాక ప్రజా నిర్వచితసభ్యుల సంఖ్య హెచ్చుట. కార్య నిర్వాహక సభలందు ప్రజానియమిత సభ్యులను సగముమందిని నియోగించుట, ఈ కార్యనిర్వాహక సభ శాసన నిర్మాణ సభకు లోబడియుండుట. ఈ మొదలగు సంస్కరణములనే మన పక్షమున గౌరవనీయ సభ్యులు 19 గురును కోరియుండిరి. ఇట్టి హక్కుల మనమెప్పుడు పొందుదుమో అపుడే మనము స్వపరిపాలన ననుభవించుటకు ప్రారంభించిన వారమగుదుము. తరువాత క్రమక్రమమున లోపము లన్నియు తీరి వలన రాష్ట్రములంతటి స్వరాజ్యమును పొందుదుము. నిజముగా మన చట్ట నిర్మాణసభలకే అట్టి అధికారము కల్గినయెడల కొలదికాలములోనే దేశమంత యభివృద్ధికి వచ్చియుండెడిది! దేశమందలి నిష్పజాతులకును కృషికులకును, ఇంతేల, బ్రాహ్మణేతరులందరికిని అత్యంత శ్రేయోదాయకమైన గోఖలేగారి నిర్వంధోచిత విద్యాశాసనము ఆమోదించబడి యిప్పటికి జనసామాన్యమంతయు విద్యగరమగు జాన లేజము నొందియుండుదుగా. వీనివలన బ్రాహ్మణేతరులే యెక్కువ లాభమును పొందుదురుగా. ఏలనన నిర్వంధము లేకపోయినను చాలవరకు బ్రాహ్మణులలో విద్యవ్యాపించియే యున్నది. మనదేశము మహాజనభాందోళనము ననుసరించి ఎక్కువమంది బ్రాహ్మణేతరులగు రైతులకు సంబంధించిన వీరేటియెట్లు లేక బెంగాలులోవలె శాశ్వత శ్రేణియై పేర్పడియుండునుగా. ఇంతకంటెను బ్రాహ్మణేతరులకు లాభకరమైన విషయములేమి? మరియు కోట్లకొలది ద్రవ్యము పైల్వలకు పోయి టకంటె నదుల కానకట్టలకును కాల్యలకును నెట్టి, దేశము సస్యశ్యామలను చేయుమని మనప్రముఖులెంత యెఱ్ఱిపించుచున్నను ఇంచుకైన లాభము కన్నడినదా? ఇంతటి కష్టదశలో నున్నను ఇంగ్లండు దేశీయులు విద్యాభివృద్ధికి యెన్నియో ప్రయత్నములు చేయుచు మనదేశమందలి విద్యా విషయమున నింత ఉపేక్ష యేల చేయుచున్నారో? మన చట్టనిర్మాణసభలకు వైనచెప్పిన అధికారమున్నయెడ యట్టి దుర్మతనే యుండుమా? ఇట్టి వనేక లాభములు బ్రాహ్మణేతరులు పొందుండ అధవా బ్రాహ్మణులలో సమానముగ వైన లాభముల పొందుండ బ్రాహ్మణులే లాభమునంతయు పొందుదు రనుట యసంభవము. ఇదివరకు శాసన నిర్మాణ సభ్యులుగ బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులకు సంబంధించిన యెన్ని తీర్మానము లుపహించుట లేదు? బ్రాహ్మణేతరుల నణగగొట్టు శాసన మొక్కటి యైన ప్రవేశ వెట్టిరా? ఏలభయపడెదరు? అయితే ఎన్నికలలోను ఉద్యోగములలోను పక్షపాతియు చూపించుచున్నారనియు అదియే భీతానామనకు కారణమనియు, కొంతమంది చెప్పుచున్నారని ఇందు కొంత నిజము గలదని యొప్పుకొన వచ్చును.

ఏకాగ్రవారు యోగమునకు వచ్చిన ఆశాఖవారు క్రింది యుద్యోగులగు ప్రత్యక్ష మగుచుండురు. ఈ పక్షపాతియు హిందువులలోను మహమ్మదీయులలోను క్రైస్తవులలోను సర్వమతిములలోను సర్వస్థములలో నున్నది. బ్రాహ్మణులు ఎక్కువమంది యుద్యోగములందుంటుచే అది వారివారి యందు కొంచె మధికముగ కాన్పించుచున్నది. జ్ఞానసంతులనట్టియు నాగరికులైనట్టియు బ్రిటిషువారు మాత్రము పెద్ద యుద్యోగములన్నియు తమ పిడికిలియందుంచుకొని హిందువుల నవమానించుటలేదా? ఈ విషయమై పల్లికు సర్వకు కమిషనునందు యూరోపియను లిచ్చిన సాక్ష్యమును వారు వ్రాసిన రిపోర్టును చూచిన యేమాపుడు పక్షపాతిమని యూహించవలెను? ఇక ఎన్నికలలో విశేషము వోట్ల నిచ్చువారు బ్రాహ్మణే

తరులే. బ్రాహ్మణులైనను బ్రాహ్మణేతరులైనను చేరిన సభకు లందరును గౌరవనీయులుగను జ్ఞానసంతులుగను ముఖ్యముగ జాతి మత కుల ద్వేషాభిమాన మానస్యములను నుండురు. అదిగాక యిదివరకు బ్రాహ్మణులే యెక్కువమంది శాసన సభ్యులుగ నున్నను మనకు ననుకూలమైన తీర్మానము లనేయు పహించించిరి. కాని మనల నణగ గొట్టున దొక్కటియులేదు. కాన మనకేమియు భయములేదని నిస్సంశయముగ నమృతమును. మణికవనములేదు. ప్రపంచమంతయు పరిపూర్ణజ్ఞాన వంతులైన పిమ్మట గాని యేపనియు లేల నెట్లుగూడదనుట దేశచరిత్రకును లోకజ్ఞానమునకును పూర్తిగ విరుద్ధము. బ్రాహ్మణేతర నాయకులు బ్రాహ్మణద్వేషము చేత ప్రతి యుద్యమమునకును వైరంధ్రునింబోత అడ్డుపడుచున్నారు. ఇప్పటిలో బ్రాహ్మణులు విద్యాధికులు చాలవరకే యుద్యమమైనను విద్యాధికుల చే నుపక్రమింపబడును. కాన బ్రాహ్మణ ద్వేషము దుష్పక్ష పాతమును కక్షగాను పరిణమించి వివేక మాన్యల జేయుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు కొంచెము కష్టదశయందున్నారగాన మనమేమియు మాట్లాడక నోరుముసికొని మూగవారలై యుండవలెనని వీరియభిమతము. కాని విగ్గండువారు స్వరాజ్యమును గురించి తీవ్రాందోళన చేయవచ్చును. శ్రీలు స్వాతంత్ర్యము కొరకు కల్లోలము చేయవచ్చును. మాన్యైక్తుల లంకా మైరు వర్తకులు తమ వాణిజ్యముకొరకు తీవ్రాందోళన జరుపవచ్చును. కాని 19 గుగు శాసనసభ్యులు తమకోర్కెల ప్రార్థనాపూర్వకముగ విన్నవించుకొనట స్వపరిపాలన సౌక్యముని ప్రజలు వినయపూర్వకముగ ప్రార్థించుట మొదలగునవి వీరి మనస్సున కలజడికలిగించినవి. ఇక జాతీయ విద్యను గురించియు ఆంధ్రోద్యమమును గురించియు విమర్శ యనవసరము. సర్వజనులను నిరాటంకముగ సౌష్ఠ్యకొనదగినవి. ఇట్టి గొప్ప యాదర్శములలో నుపక్రమింపబడిన జస్టిస్, ప్రకాశింపజేసిన ప్రోత్సాహ మొసంగవలసినదని మాకుమారరాజు వారికి నివాదమును చేసియున్నారు. మహమ్మదీయులు మొట్ట మొదట మన యభిప్రాయములకు కృతీరేకులైనను క్రమముగ తమ యభిప్రాయముల మార్పుకొనగల్గిరి. మెలకువగా నున్నవారిని లేగొట్టరావలెను. సంగతులు తెలిసియుండి కక్షచే ప్రేరేపింపబడి కుతర్కవాదముల చేయు నీ ప్రతికలకు సాయము చేయుట కొరవితో తలగోకు గానుట.

ఇది సదభిప్రాయముతో ప్రారంభించబడిన యెడల హిందూదేశీయుడగు ప్రతివాడును సాయముచేయవలసివచ్చే మాభావ్యభివృద్ధియంతయు నెనని యాధీనమందున్నదని మేమాశిషసు చుంటిమో అట్టి మా రాజాగారు అకస్మాత్తుగ పప్పులొకాల్లి డి ముమ్మల నందర విచార సాగరమున ముంచిరి. ఈ ప్రతికాదర్శములతో నేకభవించెడి కమ్యూనిస్టులు రాజావారి మోమాటీయు లేవకో కొందరు తక్కు తక్కినవారందరును నిరసించెడి వారే యని రాజావారు నమ్ముచు గాక.

బాబట్టి నుండేటికి మూడేకాళ్లను వారు కారు కనుక మారాజా వారభిప్రాయమును మార్చుకొనుచు మార్చుకొనకావలసియు. మొదట చించిన వెంకయ్య కమ్యూనిస్టుడు.

స్వస్థాన వేష భాషాదులు. సదాచార లక్షణములను ఆర్యోక్తి ననుసరించి "బ్రాహ్మణుల కొక కబురు" మొన్నదశమ శుక్రవారమునాటి ఆంధ్రదైనికలో బ్రచురింపబడుట సంతోషకరము. వజ్రాశ్రమధర్మోద్యమ మిట్టివిషయముల బ్రభోధించుచున్నది. గాని, ఇది స్వల్పవిషయములని మనవిద్యాధికు లనేకులు పేక్షించెదరు. మూడ్యోశము లనేకములు స్థూలంబగు. దేశాభిమానము, జాతీయత మున్నగువి బోధింపబడు మహాసభలలో సభావేదికల నెక్కు నాయకుల జూచిన గలుగు మనోవేదన వర్ణనాతీతము! కట్టు-బొట్టు-జుట్టులలో సామ్యములేని నాయకుల ఈపదేశములందు జనసమాహముక కట్టు అభిమానము, విశ్వాసము అలవడదనో దురూహ్యము! దాదాపు ముప్పది మండలమహాసభలు జరిగిన కృష్ణా గుంటూరు మండలసభలలోగూడ గిం, 100 మంది ప్రతినిధులు గల సమావేశముల జూచుచున్నాము! నాయకులందు సమగ్రమై దృఢమైన భక్తి విశ్వాసములు జనసమాహమునకు లేవండుట యే దీనికి కారణము. మా నాయకులు, మా పెద్దలు, మా ఆచార వ్యవహార, సాంప్రదాయాది యోగక్షేమము లరయుచుండు వారను నచ్యుతము ప్రజకు త్రికరణకుర్చిగ ముమ్మాటికి లేదు. ఇంకొకటి పాఠశాలాదులలో డెడ్డలను పిన్న లనుకరించుట సహజము. ఉపాధ్యాయుల వాగ్ద ముఖ్యముగ జాతీయ ప్రతిస్థాపనములలో గలవారైన జాతీయ చిహ్నము లవలంబించక జాతీయ ముద్రాధింపట పరిహాసాపాత్రము గాదా! మహా ఒకరిని నిరసించితినిగాని, వ్యక్తిపూర్విత్రేకమును ధిక్కరించుచున్నానని గాని దలపడుట! ఋష్యాదులు నిరసించు భారతి భూమియందు గల ప్రేమానుబంధము చేతనే ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు. తమింపంగోరుదును స్వస్థాన వేష భాషాదులు సదాచారలక్షణములు. మోక్షనాథం వేణుగోపాలరావు.

మహిళా విశ్వవిద్యాలయము.

ద్వితీయ వార్షిక సెలవు సభ.

సెలవు సభ వారి రెండవ వార్షిక సమావేశము యీ నెల 9 తేదీన ప్రాచార్యులైన డి॥ బి॥ శాస్త్రిగారి నాయకత్వమున కాలము 5 గంటల ప్రారంభమైనది. డి॥ బి॥ శాస్త్రిగారు, వైసుఖా శాస్త్రిగారు, 31 రు సెలవు సభ్యులను సభకు పిలిపించిరి.

విశ్వవిద్యాలయపు ఛాన్సలరు డాక్టరు ఎస్. ఆర్. జి. భండార్కర్ గారు రెండవ వార్షిక సభ ప్రారంభమునకు తమ సంతకమును తెలుపించిరి.

పిదప డా॥ ఎస్. ఆర్. జి. దివకర్ గారు గత సంవత్సరపు కార్యక్రమమును చదివించిరి. ది॥ బి॥ శాస్త్రిగారు విశ్వవిద్యాలయ పరిషత్ ఫలములు, యుక్త విద్యార్థినులు, విద్యార్థినులను సంబంధపరచియున్నది. విశ్వవిద్యాలయము సేద సానుభూతిగలిగించి, విద్యాలయముల వ్యాప్తి మొనరించు కార్యక్రమమున కార్యపండితునికంటె సులభము చేరు. తద్వారా యువ సిండికేటు చట్ట వారాన నా కార్యమునకు విరమించి, దివకర్ గారిని దిశ్చిస్తారు. సేవించి, ఈ విషయము ని ని వ ర గా సెలవు సభ్యులకు తెలియజేయబడినది. డా॥ బి॥ శాస్త్రిగారి పర్యటనము జయప్రదముగ నున్నది. గత సంవత్సరమున కార్యపండితుడు, సతార, బెల్గాము, కర్నూరు, బరోడ, అహమ్మదాబాదు, బెల్గాం, సిండికేటు, మదనగరు, అమేలి, వాడియ, జెబూరు, జోనగారు, గాంధీ, రాజకోట, జమునగరు, వంకనేరు, ప్రంగభవ, సాలనపూరు, సిద్ధపూరు, సిద్ధగరు, వడ్డగరు, మున్నగు ప్రదేశముల నీక్షించిరి. ఈ సమయమున దేశ ప్రభుత్వమునకు పోయి యచట నుపన్యసించి, యంతరమున నచటి వాటిలో ప్రముఖులకు కొందర దర్శించి ముచ్చటించును. పర్యటనము సంపూర్ణ నిట్టలనె జరిగినది. బరోడలో సిరుపన్యసించు నవనరమున మహారాజాసాహెబు వారి రక్షణమై యుండి సానుభూతితో ప్రసంగించిరి. లిండిలో టాగూరు సాహెబుగారి రక్షణమై యుండి, రాజిగారు వెయ్యి రూపాయలు విరాళము నిచ్చినట్లులు తెలుపించిరి. డా॥ బి॥ శాస్త్రిగారి పర్యటన కారణమున విద్యాలయము నకు ధన సహాయ మేగాక, విద్యాలయ విషయములు గూడ ప్రజలకు విరివిగ తెలియును.

విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థిణులను సవరణము లొనర్చుట యావశ్యకమై యున్నది. సిండికేటు సభ వారి నివేదనమును తర్కించి తమ సూచనలను విపులము సభయందు ప్రవేశ పెట్టుచున్నారు. (1) జూన్ 10వ తేదీన ప్రారంభమై విశ్వవిద్యాలయ సంవత్సరము ముగిసి 31వ తేదీతో సంత్సరము కాలమును. ఈ సంవత్సరమునకు రెండు టర్ములు. దీనిలో పండుగకు పూర్వమున మొదటి టర్ము. పండగ సెలవులు గలిగించిన పిదప నుండి మార్చి నెలాఖరు వరకు రెండవ టర్ము. (2) ఎం॥ టెన్సు పరీక్షకు స్వచ్ఛంద మొనరింపబడిన గ్రంథములలో ప్రకృతి శాస్త్రము, గ్రంథముల గూడ చేర్చవలయును. (3) ఎం॥ టెన్సు పరీక్ష ప్రశ్న పత్రములయందలి ప్రశ్నలయందు పర్యగ్రంథాలను గురించి ప్రశ్నములు గూడ నుండునట్లు నిర్ణయమును (4) మొదటి సంవత్సరపు ఎం॥ టెన్సు పరీక్షకు మరొక భాగమును రెండు ప్రశ్న పత్రములందును. ఎం॥ టెన్సు పరీక్ష ప్రశ్న పత్రములయందే రెండింటి ప్రశ్నలూ, రూపకములున్నవి యట్టి విధమున సెలవు సభ్యులు గూడ నవలంబించవలయును.

విద్యార్థినుల లున్న విద్యార్థిణుల మొదట ప్రాశస్త్యపించుట గాను సిండికేటు సభ వారి క్రింది వేతనము తేల్చుట నిశ్చయించిరి:-

- (1) నెలకు 10 రూ॥ చొ॥ నొక సంవత్సరము వరకు విద్యార్థినులకు ముట్టు వేతనములు 4. ఈ వేతనము నందుటకు గాను ఎం॥ టెన్సు పరీక్షయందు చదువకంటె సభ్యులకు గుణముల సంపాదించి, విద్యార్థిని మహిళా పాఠశాలయందు ప్రథమ తరగతియందు ప్రవేశపెడవలయును. (2) నెలకు 12 రూ॥ చొ॥ నొక సంవత్సరము వరకు విద్యార్థినులకు ముట్టు వేతనములు 8. ఈ వేతనమునకు ప్రధమ తరగతి పరీక్షయందందరికంటె సభ్యులకు గుణముల సంపాదించి, వైసాళాలయంబు రెండవ తరగతిలో చేరువట్టి విద్యార్థినులైనవి. (3) నెలకు 15 రూ॥ చొ॥ నొక సంవత్సరము వరకు విద్యార్థినులకు మొదట వేతనములు రెండు. మొదటి రెండవ తరగతి పరీక్షయందందరికంటె సభ్యులకు గుణముల సంపాదించి వైసాళాలయంబు మూడవ తరగతిలో ప్రవేశపెడవలయును. ధర్మనిధి వడ్డీలో నుండి వేతనములు తీయబడును. వేతనములు జూను నెల నుండి యాంధ్రమునకు.

గత సంవత్సరమున జూను నెలలో నొక సారియు ఏప్రిల్ నెలలో (1917) నొక సారియు ఎం॥ టెన్సు పరీక్షలు రెండు జరిగినవి. 1916 సం॥ మున పరీక్షకు వచ్చినవారు నలుగురు పరీక్షయందు తీర్పు తెచ్చి, పరీక్షకు బ్రాహ్మణులై. 1917 సం॥ పు పరీక్షకు 13 దరఖాస్తులు వచ్చినవి. వీరిలో 10 మంది మాత్రము పరీక్ష నిచ్చిరి. ఒక విద్యార్థిని చదువరాష్ట్రం తప్పక క్రింద వారందరు బ్రాహ్మణులు. 1916 సం॥ మున పరీక్షకు వచ్చినవారిలో విరువున వివాహితులు. ఒక తెలివాహిత. నాలుగు వరకు సే వితంతు. 1917 సం॥ పు వారిలో నాలుగు రవివాహితులు. ముగ్గురు వితంతులు. ఒక స్త్రీకి వివాహ మైనది. 1917 సం॥ ము ఏప్రిల్ నెలలో మొదటి వత్సరపు పరీక్ష జరిగినది. పరీక్షకు వచ్చిన నలువురు విద్యార్థినులను పరీక్ష నిచ్చిరి. దివకర్ గారు తమ దివ్యము ముగింపించి యానాదితమయ్యెను.

డా॥ బి॥ శాస్త్రిగారు విశ్వవిద్యాలయపు లెక్కలను సభ వారి యెదుట చూపించి. వాటిని కనులు, విరాళములు, దొరతనము వారి నోట్లవల్లె-యిచ్చి విద్యాలయము వారి యాధికారములు. 1916 సం॥ పు డి॥ బి॥ శాస్త్రిగారు విశ్వవిద్యాలయ నిధిలో 31000 రూ॥ లు విలువల దొరతనము వారి ప్రాసోట్టుంచెను.

లెక్కలు, 1917-18 సం॥ పు ఆయవ్యయవత్సరమున ఆనాదితమయ్యెనది.

సిండికేటు సభ వారి సవరణములను ప్రాశస్త్యము డా॥ జి. వై. వెంకట రవిచంద్రుడు, వానోపన్యస సవరణముల సంగిక రింపవలసిగలిగి సభ వారిని కోర, నందులకు సభ యంగీకరించెను.

సభ సమయ 10 వ తేదీన సమావేశమయ్యెను. పరీక్షలు ముగ్గురు వాటికి సంబంధించిన నిబంధనలు లంగీకరింపబడెను.

డాక్టరు ఎస్. ఆర్. జి. భండార్కర్ గారు ఛాన్సలరుగను, వి. టి. ఎ. గాసి, వి. ఆర్. గుప్తగారు ధర్మకర్తలుగను నేమింపబడిరి. అడిటర్లు, సిండికేటు సభ్యులు మున్నగువారు గూడ నేర్పరుపబడిరి. ఇంతటితో సభ విరమింపబడెను.

మరి యొక సారి డా॥ ఎస్. ఆర్. జి. దివకర్ గారు సభ తేయించి, సభయందు ఎం॥ టెన్సు, ప్రథమ సంవత్సరపు పరీక్షల యందు తీర్పు తెచ్చిన విద్యార్థినులకు సర్టిఫికేట్లు నిష్పించిరి. సర్టిఫికేట్లు నిచ్చుచు భండార్కర్ గారు చిన్న ప్రసంగము మొనర్చిరి. అంతరమున డా॥ బి॥ శాస్త్రిగారు భారత వితంతు మందిరము జమువారికి 12 నేల రూపాయల ఋణము నిచ్చుటకు గూర్చి సిండికేటు సభ వారి పర్యటన చదువులు ఋణము నియమల నినదని కోరిరి. సభ వారందులకు సమ్మతించిరి.

ఇంతటితో రెండవ వార్షిక సభ సమాప్తమయ్యెను.

నియోజిత సభ్యులు తమ పదవులను త్యజించవలెను.

ట్రైబ్యూను పత్రిక వ్యాఖ్యానము.

దొరతనము వారి కనిన శాసన ప్రయోగముల పట్ల మనము బలవత్తరమైన ఆక్షేపణ జూపవలయునన్న నియోజిత శాసన నిర్మాతలు తక్షణము తమ పదవులను త్యజించవలెను. తమంతట తాము చేయనిదో ప్రజలు తక్షణము వీరిని తమ పదవులను పరిత్యజించునట్లు జేయవలెను. మనజాతీయ జీవితము ఇప్పుడు విషమ దశయందున్నది. ఈ దుర్దశను తొలగించు కొనుటకు మనము తక్షణము కర్తవ్యం బరయుట ముఖ్యము. అదానికై మనము సునిశ్చితముగ ఏర్పాటులను జేసికొనవలెను. ఆక్షేపణ సభలు, తీర్మానములు గూడ కొంచెము ముఖ్య ఫలితములను తేబూనినను తక్షణము మనకు యధాశోభయోగము గలిగిన దేదైన మనకు లభించవలెను. ఇదియే సర్వజనాంగికారమైన కర్తవ్యమును దీనిని గురించి నేను విస్తరించి వ్రాయ నవసరము లేదని ఒకానొక సుప్రసిద్ధ విలేజుకుడు ట్రైబ్యూను పత్రికకు వ్రాసెను.

ట్రైబ్యూను పత్రిక ఇట్లు వ్యాఖ్యానము జేసినది. ప్రస్తుత పీఠావసరము గురించి మేము వ్యాఖ్యానము జేయదలచుకొనలేదు. అయినను ఈ విలేజుకుని మానవ మాదు రాష్ట్రములయందు దామోదించి బడుచున్నది. అనవరతమైన నియోజిత శాసన నిర్మాతలందరు ఈమాదు రాష్ట్రములయందే గాక ఇతర రాష్ట్రములందు ఇంకొక రెండింటియందైన తమ పదవులను సభ్యులందరు తమ తమ ననుసరించి పరిత్యజించిన సమంజసము గ నుండును.

బరోడా రాష్ట్రము మహారాజుగారు ఉచితము రాష్ట్ర లలో ఉదక మండలమునుండి జూలై 21-వ తేదీన బరోడా కేగిరి.

పోలీసు వారి వింత చర్య

ఒక ని యనుభవము.

కడచిన మాసాంతమునందు ఒక నాడు నేను కాక కొంత దైర్ఘ్యమున వడ్డకు మాబంధువులను కొంతకాలం గ్రామమునకు బంధువులకు వచ్చితిని. ఆనాడు నేను పోలీసునుండి "ఆంధ్ర దినపత్రిక"ను దెచ్చి వ్రేచుచుంటు చదువు కొనుచుంటిని. నా ప్రక్కనున్న కొందఱు ప్రజలును, నా బంధువులును నేను పత్రికను చదువుచుండగా వినుచు, తెలియనిచోట్ల అధికముగ నుండిరి. నేనును నాకు దెలిసినంతవఱకు అధ్యము చేప్పుచుంటిని. అప్పుడు వ్రేచుచుంటున్న దైర్ఘ్యమును ఉద్యోగము లిద్దఱు వచ్చి నన్నొక దొంగవలెను అనుమానమున వలెను బరికించుచు ఇటు నటు తా రాడు చు నుండిరి. అందులో నొకడు, "ప్రజలకు దోష చేయుచున్నావా? అట్లు చేయకూడదు. బహిరంగముగా పత్రికను చదువుకూడదు. తక్షణము మానివేయవలసిగలిగి" అని చెప్పి మాంకిరించెను. ఈ మాటలకు నేనాశ్చర్యము మొంది, నేనేమియు మర్యాదనలు చేయుచుండలేదనియు, బహిరంగముగా ప్రకటింపబడిన పత్రికలోని విషయములను మాత్రము చదువుచుంటినియు, వినువారికి అధ్యము కాని విషయములను విచారించి చెప్పుచున్నాననియు అట్లు చేయుట తప్పకాదనియు నేనంటిని. పత్రికయందు ప్రజాహానికరమైనట్టియు, రాజమాణికరమైనట్టియు, నిషయము లున్న యెడల అధికారు లాటంక పెట్టుటకు గారణముండి యుండును. పరులు వినిన ప్రమాదము గలుగునని తోచిన విషయములను గాక ఇతర విషయములు చదువునప్పు డేల యాటంక పెట్ట కలయునో తెలియకున్నది. బహిరంగముగా ప్రకటింపబడిన పత్రికలోని విషయములను బహిరంగముగా చదువుట నాటంక పటముటకు పోలీసు వారి కట్టి యధికారముగలదో తెలియదు. ప్రభుత్వము వారి అజ్ఞను నేనొక దోషాక మగు నట్టియు పాలక పాలితాభిప్రాయములను వెల్లడిచేసి, విమర్శించి రాజకీయ తంత్రమును జనులకు తెలుపుచు సక్రమముగ విమర్శించు నట్టియు అద్వితీయ రాజభక్తి పూరితమైనట్టియు "ఆంధ్ర పత్రిక"ను బహిరంగముగా చదువరాదని చెప్పుట అపత్రిక నగారవపటముటయే. లోకమున జరుగు విషయములను, రాజకీయ పరిస్థితులను చిత్రవార్తలను ప్రకటించుచుండు "ఆంధ్ర పత్రిక"ను చదువనీయకుండుట ప్రజలకండ్ల నూడతెలుకుటయే కాని నేను కాను. ఇంతటి అన్యాయకరమగు నుత్తరపును అధికారులు చేసిరాయని సంజెహ మగుచున్నది. ప్రజాహానికరమగు బోధలు జరుగుచున్న యెడల అటంక పెట్టుమని పోలీసులకు అధికార మిచ్చినప్పుడు "నేను నే వెత్తనమియగా తలయంతయు తొరికినద" న్నట్లు లేని అధికారమును పోలీసు వారు చెలాయించుచున్నారు. ఇది నిజమేయైన యెడల పోలీసు ఉద్యోగులకు అధికారులు మందలించెదరు గాక యని కోరుచున్నాను. ఈ విషయమును గూర్చి ప్రజలును, అధికారులును విచారించి దేశ విజ్ఞానాభివృద్ధి కాటంకమైన వైచర్యము మానించెదరుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను. - డి॥ ను.

న్యాయస్థాన వార్తలు.

ట్రాము కారు డ్రైవరుకు శిక్ష:- 50 సంవత్సరములు వయస్సుగలిగిన దొరస్వామి అను ట్రాము కారు డ్రైవరు నెం 58 రు ట్రాము బండిని అశ్రద్ధగా నడపినందున వానికి నేటిరోజున 50 రూపాయలు జరిమానా, లేనియెడల ఒక మాసము ఖయిదు విధించబడెను.

కనిష్టేబులకు విడు:- ఈ నెల 7 వ తారీఖున సిటీ పోలీసు రక్షక భటులు ముగ్గురు ట్రాగి తెలియలేక ఎగ్ మూరు రైలు చేపట్టెనునదని రాజగోపాల మునియ్యార్ అను నతనిని కొట్టి, వేంకటపతి నాయుడు అను నతనిని చేతిమీద కత్తితో నరికిరి. రైలు వేసోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు మొదలగువారిని చాల అవమానపరిచి. వారిమీద కేసు చేయబడెను. మొదటివానికి 5 మాసములను తర్కిన యిరువురకు చెరియొక నెలయును ఖయిదు శిక్ష విధించబడెను.

గిల్కరు గారు ఉదక మండలము నుండి మదరాసుకు ఈ నెల 28-వ తేదీన పోయి మరల జూలై 20-వ తేదీన ఉదక మండలమునకు విచ్చేసెదరు. జూలై 8-వ తేదీనుండి 14-వ తేదీ వరకు అపరాధజన వివాస స్థానములను సందర్శించెదరు. వాలంటియరు గార్డుల యుమందు జూలీ ఉత్సవము నిమిత్తము గిల్కరు గారు కొంతకాలము మదరాసులో నుందురు. ఈ గార్డులకు ఈయన కమాండంటుగ నున్నారు.

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

నల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల హటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడినది.

కాగితముల కలపున కేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటువలన కలయవారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము: వెల రు 2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0
" ఆంధ్రసంవత్సర " " 0-12-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు " " 1-0-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

తామర తైలము. పండ్లపాడి. మోహినీ తైలము.
డబ్బీ 1-8 0-4-0. డబ్బీ 1-8 0-2-0. సీసా 1-8 0-12-0.
అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టిపిథి మద్రాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

ఆవరితుభృత రక్తములన జనించుబాధ్యములకు కిరీటుమునంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను గండములను తుండ్లను, ప్రాంతావృత్తులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

శావధానార్పణార్థము గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కిరీటుమునంటి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. కిరీరాశోగ్యమును గలుగ జేయును. 18 శోబలనర మందులకు 4 కోస్టుల బుడ్డీలలో అమ్ముబడును.

ప్రాప్తిరురు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144 No 2. BOMBAY.

ఏకభాషాలిపి ప్రశంస

ఇది వెన్నెలకంటి అస్పారాయ విరచితము.
వెల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్ర వర్ణకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాసుబడినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుకెట్టి పిథి, మదరాసు.

మోసపోకుడు

తుప్పుపట్టినయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మాసపోకుడు.
అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్."

Wailles Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంతెనలకు కప్పులకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యునిసిపల్ కార్పొరేషన్లు వర్కుల వర్కువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏంజ్యు:—ది సాత్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్సు, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్కు.

తపాలవెట్టె నెం. 553 రు,

389

మదరాసు

(వై కామోజిషన్ గోరునప్పుడు ఈపత్రిక చేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.

రామదాసు నాటకము.

(తెనుగుభాషయందు)

బల్లారిలో నుండు

హైదరాబాదు హైకోర్టువకీలు,

ధర్మవరము - గోపాలాచార్యులవలన

రచియింపబడినది.

వెల - ప్రతి 1-కి ఒక రూపాయ.

(అంచెకూలికాక)

ప్రతులు దొరుకు స్థలములు.

- (1) ధర్మవరము గోపాలాచార్యులు వకీలు-బల్లారి.
- (2) నెం॥ 64 తులసింగ పెరుమాళ్ళ కోయిలపిథి, 793 తిరువల్లి క్లెరిక్, మద్రాసు.

రోమసంహరి.

బాద్ షాహీ స్టోప్

ఈ నూతన కేళి సంహరి ఒక తూరి ఉపయోగించుటవలన జేపామందలి యెల్లగమున యుండు రోమమును చెడుపుతేక శుద్ధముగాను యెటువంటి మచ్చలులేకయును బాధలేకయును నివర్తించును. చర్మముయొక్క స్వభావమైన రంగును కాంతి యు పోగొట్టని స్టోప్ ఇది ఒకటి. (744)

వెల 8 బిల్లుగల వెట్టె 1-కి రు 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 0-4-0
సోల్ ఏంజ్యు:— మేతా పురుషోత్తం మూర్తి,
29 వైవాజూర్ రోడ్ భూలంగడికి సమీపము, మద్రాసు

శ్రీ ఆంధ్ర వచన మహాభాగవతము

ఆనంద గ్రంథమాల ద్వితీయకుసుమము

సంస్కృతము నందు వ్యాసప్రోక్తమైన శ్రీభాగవతమును తేటగా నీటుగులుట శైలిని పటములను చేర్చి ముద్రించు చు న్నాము. ఇందు శ్రీధరీయము, తిలకము, అనెడి అనేక వ్యాఖ్యల యందుఁ గల విశేషాంశములను జేర్చించి యున్నాము. ఈ గ్రంథమును చిన్నపెజాన మేలైన కాగితములపై నచ్చిత్రించి కాలికొబయిండు చేయించియున్నాము.

1-వ	సంపుటము ప్రథమ, ద్వితీయస్కంధములు	1-0-0
2-వ	" తృతీయ, చతుర్థ స్కంధములు	1-4-0
3-వ	" చతుర్థ, పంచమస్కంధములు	1-4-0
4-వ	" షష్ఠ, సప్తమస్కంధములు	1-4-0
5-వ	" అష్ట, నవమస్కంధములు	1-0-0
6-వ	" దశమస్కంధము ప్రథమభాగము	1-4-0
7-వ	" " ద్వితీయభాగం సంపూర్ణం	1-4-0
8-వ	" ఏకాదశ ద్వాదశస్కంధములు త్వరలో వెలువడును. ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండు కో,	
- (285) ఆనంద ప్రెస్, మద్రాసు.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పద నెనిమిది పురాణము లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో? కలభద్రము తేల కలిలో? ఆచార్యవృత్తాంతము తెల్లెట్లుమా తెలి? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియు న్నువి. గొప్పవా రీగ్రంథమునై మంచిమధుఃకాయము నిచ్చి యున్నారు. శైలి మిగుల సులభము. 400 పుటలు. అత్యుత్తమ ప్రతిమాత్ర మున్నవి వెల 5-0-0 కచ్చులు వేలు.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

సులభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము. 2000 పద్యములుకలవు. మంచికాగితములపై అచ్చు, కాలికొత్తెరుగు ధర రు. 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేలు.

26] జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,

తెలుగు పండితుడు.

మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

శాకభక్షణము

భారతఖండవాసుల మగు నున మార్గములు వంతెనలము; "అహింసా పరమోధర్మ" అను నీతి నెఱిగినవారము గావున మేము ఈ పుస్తకము యిచ్చాముగా పోస్టుచార్జియ మేమే భరించి పంపుచున్నాము. వెంటనే వ్రాయుడు.

219 వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజి, ఆరంగన్గనా కోవధాలయం 156, బ్రాహ్మణ హాటాడు.

మలబద్ధమునకు మంచిమందు.
క రో లా.

వాసనలేకు, ఏరుచిలేదు, ప్రవహనము, పులితేపురాను, భేరులు గావు, దినము కాతగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గల అయ్యేలాగున గర్భశోధన గావించును.

1 పాను, 1 పాను సీసాలు
సీసా 1-కి వెల
2-8-0, 4-0-0.

శ్రీ. జ రు గా రి
లివరు టానిక్.

వైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల నొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కారమునలన గలుగు బాధలకును, అలవతికును, ఆకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదినిమించిది. సీసా వెల రు. 1-8-0.

కుల్ హ ట్టి.

ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను మెట్టుకలను తక్షణమే మిసమివలాడు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్చ గలదు. స దో ష లి త ము శాశ్వతము. ఈ సొల్యూషన్ పేట్టె 1-కి రు. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండుకో.,
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీవ త్రిక వేరు నుదాహరించ గోరెద
368

లోక వ సిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ
1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

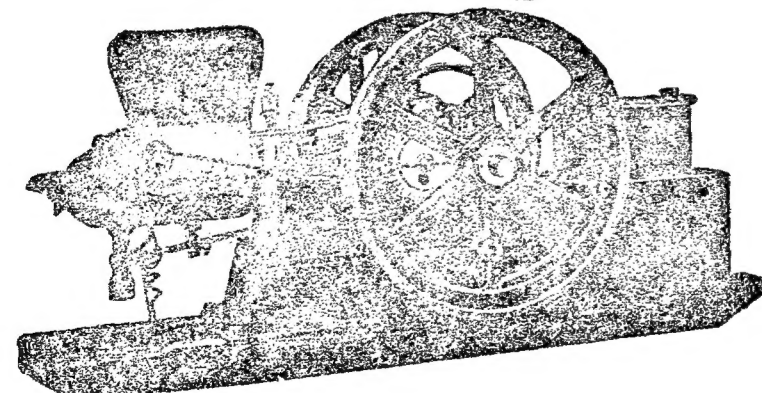
619

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమూలముగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్కనీములోనే ధాతునష్టము కలిగినవారికి వృద్ధయశోకము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించురు. ఈసాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము నుభిముగ జీవించురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వప్నస్థితిము మానును, ధాతువు మృత్రిముతో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమూత్రివ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును, రక్తము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన పుగును. సాలామిసిరిఅనునది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూల్, కాందహార్ జేశములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు ఈపండును విశేషముగా తినటవలన మనదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము ఆదేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వైమురబ్బను సేవించి నుంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులలో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాకు 15 గోజులు ఉపయోగించిన దానికల్ల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును. అనుపాషపత్రిక పార్కులలో పంపబడును.

15 తులాలు డబ్బీ వెల రూ. 2-0-0. తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు
డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

“ఆమెక్ కో” యంత్రములు కూడ్ పెట్రోలుతో నడుపబడును.

ఈ యంత్రము నడపుటను నీపిల్లవాడు అయిదునిముసములలో నేర్చుకొనగలడు. చిన్న యంత్ర సహాయము గావలసినవారికొరకు ప్రత్యేకముగా తయారుచేయింపబడినది. పంపులను, రంపపు యంత్రములను, బియ్యపుమరలను సోడా షేర్లీలను, అన్నయంత్రములను మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అగ్గతముగ నడపగలను.

వెల అతిసులభము, కనిచేయించుటకగు వ్యయములును చాల తక్కువ. 1 1/2 మొదలు 6 బి. హెచ్. పి. వరకు రకమునాటిగా మా వర్క్ స్టాకులో నున్నవి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును. వెలుగు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు దయచేసి మా కిల్లు వ్రాయుడు.

బెన్సు అండు కం పి లిమిటెడ్డు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు,
పోస్టువాకు నెం. 63 మదరాసు
327

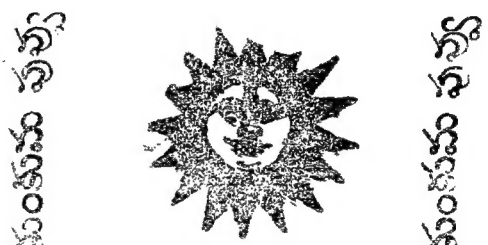
అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము.
చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును. శార్వపు నొప్పుల శారకోలును. వాముపుబొట్ల పోగొట్టును. నునాసనగలిగి యుండును. ప్రతిఘటననుండదగినది. వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు తయారుచేయబడు మంచిమందు. దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. అమృతాంజనము డిస్కో. బొంబాయి, అండ్ మద్రాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాక్ డెన్యు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(53) 21. హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయస్కోపులు - ఫిలములు - డేరాలు - గ్యాసుడిక మూల - బొమ్మలకార్డులు - గారడీ పుస్తకములు నిక్రయించ గమ. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)
బి ఈశ్వరపు అండు సన్యు, విశాఖపట్టణము.

ఆత్మజిజ్ఞాసా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మసితి. దయ్యముల సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. చిన్నవైజా చక్కరి గ్రంథము. వెల రు. 0.8-0 మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టువాక్కు 212, మదరాసు

హనుమాన్ బోరక్కు సబ్బు.

దీనియందు శుభివి తుల్యములగు పక్షులు చేరియున్నవి. చెల్లిసం బంధువులు పుండ్లు, దు రదగజ్జి, పొడలు మొ దలగు చర్మ వ్యాధులు అత్యాశ్చర్యముగా బా గగును. చర్మమునకు మృగుత్వమును. నునుపును, నాణ్యము యిచ్చును. అన్నిచోట్లకు శ్రమమునకు దొరకును. ప్రతిబిళ్లవై మా హనుమాన్ గుర్తు బాగర్తగా గమనింపును. (751)
ఎస్. రంగనాథం శెట్టి అండు బ్రదర్సు, మదరాసు.